המחיר: 1.50
מספר 1693

העולם הזה

מעשה דרמתי

דוכן הכנסת ס

שבוע של מאבק נ

בשאלת: „מיהו יה

הקרב על הכנסת

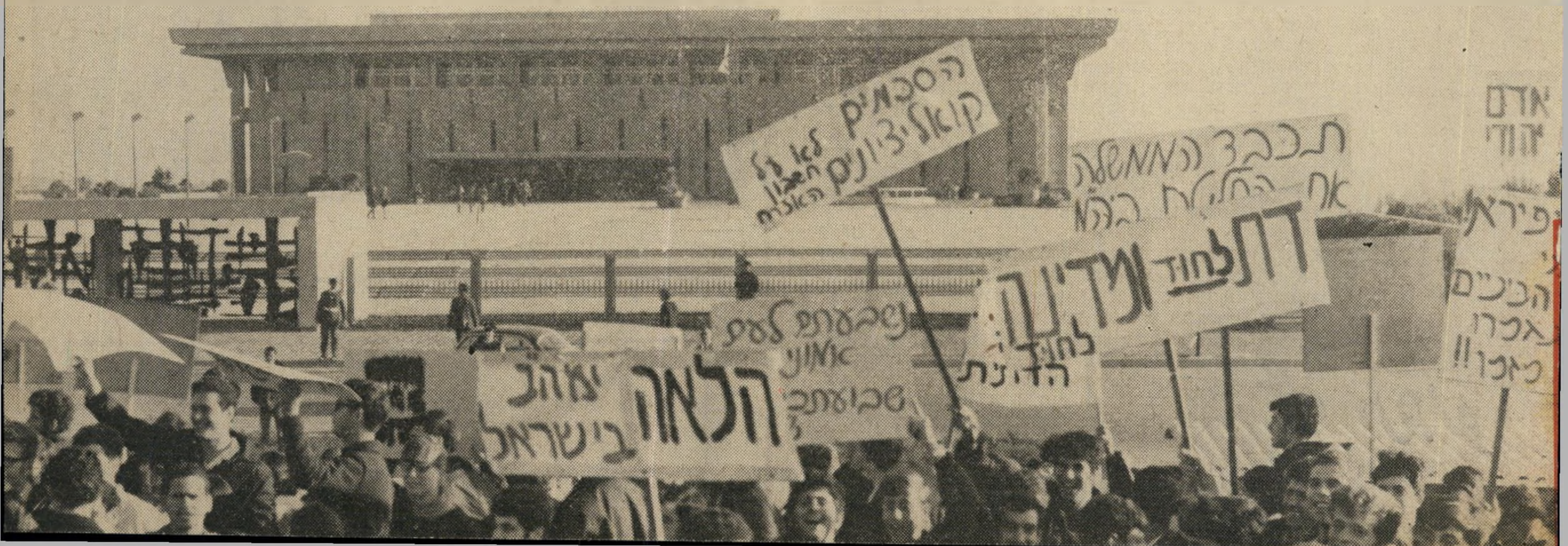

קורא יקר,

אם חיפשת בגליון זה את דף התוספת של דו״ח לבוחר, אל תבוא בטענות אל מוכר־העיתונים שלך. הדף לא נשמט ולא הוצא במזיד. פעילותה של סיעת העולם הזה — כוח־חדש בכנסת חרגה השבוע מתחום הדיוח לבוחר, עוררה סערת־רוחות כללית במדינה ועמדה במרכז חדשות הפנים.

זו הסיבה לכך שחלק ניכר מעמודי עיתון זה מוקדשים למה שהתחולל בכנסת בפרשת „מיהו יהודי?״. התגובה הריגשית הבלתי ראציונאלית, כלפי הצעדים ההפגנתיים שנקטו נציגי העולם הזה בכנסת — שנועדה להוציא את הציבור מאדישותו, לזעזעו ולחייבו לנקוט עמדה כלפי נסיונה של הממשלה לשנות את דמותה של המדינה — תגובה זו לא היתה נחלתם של חברי־הכנסת בלבד.

היא מצאה ביטוי גם בדיוחיהם האובייקטיביים כביכול, של הכ־תבים הפרלמנטריים ושל כותבי מאמרי־המערכת בעיתונות היש־ראלית. התמונה שצויירה בידי אלה היא מסולפת, כוזבת לעיתים, ובלתי שלמה. על־מנת שתוכל לקבוע עמדה אובייקטיבית לגבי הפרשה, שבוודאי הסעירה גם אותך, החלטנו לפרסם את התיאור המלא של מה שהתחולל בכנסת, כולל המניעים והתגובות, בעמודי החדשות של העיתון.

אינפורמציה מהימנה

כפי שנוכחו כבר כמה עיתונאים, ואף ביטאו זאת בעיתוניהם אחרי שהתגברו על ההלם הראשוני, היה הזעזוע מהתגובות שעוררו צעדיהם של שלום כהן ואורי אבנרי בכנסת, גדול יותר מהזעזוע מעצם המעשים.

כדוגמה לתגובה כזו אני רוצה לצטט כאן כמה משפטים ממאמר שפירסם ביום השישי האחרון אחד מעורכי ידיעות־אחרונות, כסיל מונומנטאלי, שרק נאמנותו לבעלי העיתון לפני 20 שנה, בעת שמרבית עובדי ידיעות־אחרונות הקימו את מעריב, נותנת לו את הזכות לפרסם מדי שבוע חיבורים. אני בוחר לצטט דווקא אותו, כיוון שאת מרבית התגובות האחרות ייתכן שקראת, ואילו על חיבור זה ודאי פסחת, מתוך הרגל.

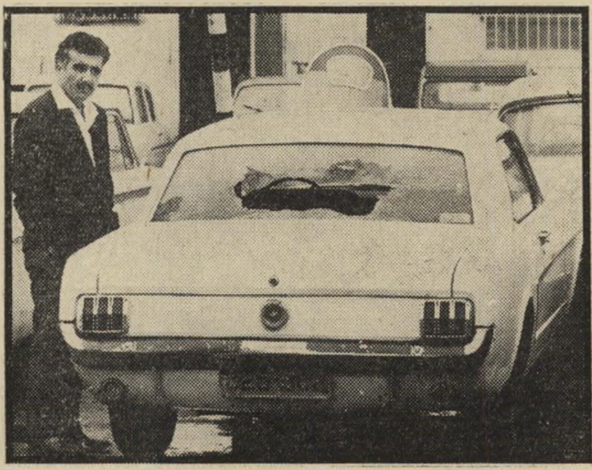

השמשה המנופצת במכוניתו של שלום כהן

אותו כסיל, שמיטענו הרוחני אינו מאפשר לו להתמודד בחיכוח על מהות הבעיה, בחר להגיב בתישפוכת של חרפות וגידופים. בין השאר הוא כתב:

„לא, אסור לנו לקבל את התורות של האדונים הנ״ל, שהפור־נוגראפיה היא צו־השעה, שהחאשיש הוא הפיתרון לבעיות הנפשיות ומישכב הזכר הוא שלב נוסף בקידמה של העם היהודי.״

פשוט כך. זוהי רק עדות אחת לאופי האינפורמציה ושיקול־הדעת של חלק מכתבי העיתונות הישראלית בסערה שהתחוללה השבוע.

שמשות מנופצות

תגובה מסוג אחר אפשר היה למצוא במאמר הראשי של ביטאון המפד״ל, הצופה, ביום רביעי האחרון. אחרי שהוא קובע כי „לא ייתכן שבריונות כלפי המדינה תהיה מותרת בתחומי הכ־נסת,״ קורא ביטאון המפד״ל לקהל המאמינים להגיב: „הרוב הדו־מם׳ שהוא בודאי בעד רציפות הייחוד היהודי, יצטרך בהכרח להתעורר ולגלות פעילות, כדי להרתיע את הכנענים ולרסן את הקומוניסטים ואת מפ״ם!״

קריאה זו לא נפלה על אוזניים ערלות. קהל המאמינים הבין את הרמז. למשרדי המערכת החלו להגיע, בין מכתבי־העידוד וקריאות ההזדהות הטלפוניות, גם איומים טלפוניים על הטמנות פצצות במשרדי המערכת ועל פגיעה הנשקפת לחייהם ולרכושם של נציגי התנועה בכנסת.

בחצות לילה ניפצו אלמונים את שמשת מכוניתו של ח״כ שלום כהן, שחנתה ליד ביתו. למחרת, לאור היום, ניפצו אחרים את שמשת מכוניתו של יועץ סיעת העולם הזה בכנסת, עורך־דין אמנון זכרוני, בעת שחנתה ליד ביתו של אורי אבנרי. כדי שמלאכ־תם לא תיעשה ללא שכר, נטלו אחר־כך מתוך המכונית גם את מעילו של זכרוני.

אין זו הפעם הראשונה בתולדות העולם הזה, בה אנו נתקלים בתגובות של איומים וטירור. נסיון העבר צריך היה לשכנע את אלה הקוראים לתגובות אלימות. שהם מחטיאים את הכתובת.

rent a car

פולקסווגן
רנט א קר
השכרת רכב

רשת תחנות ההשכרה של פולקס־ווגן רנט א קר משתרעת מקרית־שמונה ועד אילת: בכל אחת מ-25 תחנות ההשכרה עומדות לרשותך מכוניות פולקסווגן פרטיות, מסח־ריות ואוטומטיות. פנה אל סוכנות או מוסך מוסמך פולקסווגן הקרו־בים אליך.

רעיון נהדר, פולקסווגן רנט א קר.

בוטיק המורחב
מרלין

* מבחר שמלות ייבוא מאנגליה במחירים לא „מפחידים״.
* אביזרי לבוש ומתנות.
* שפע דגמים בלעדיים
* לרגל ההרחבה שי־חינם לכל קונה שמלה.

אנו לא נמצאים במרכז העיר,
אך המרחק הקטן משתלם מאד בקניה.

Marlene
English
Style

רח׳ ירמיהו 52 ת״א טל. 447867
(מול קולנוע פאר), פתוח כל היום

„העולם הזה״, שבועון החדשות הישראלי •
המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134,
תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם
בע״מ, תל־אביב, רח׳ פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע״מ •
העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע״מ.

„בעוד חודש איהרג, ואז תיקח את המצלמה," אמר הטייס שנהרג אחרי חודש

„משה דיין — ערבי!"

■ צלם מעריב, **זאב ספקטור**, נסע לפני חודש ימים לבסיס צה"ל, לצלם שם כתבה על תוכנית האדם השלישי המשודרת בגלי צה"ל. בעת ההופעה ישב ליד ספקטור טייס בחיל־האוויר ובידו מצלמה משוכללת. אמר לו ספקטור: „אתה בין כה וכה לא יכול לצלם בשעת טיסה, אז למה אתה צריך מצלמה כל־כך טובה? תן לי אותה." השיב הטייס: „אתה יודע מה, בעוד חודש יפילו אותי, אז תבוא ותיקח את המצלמה." חודש אחרי ההופעה פתח ספקטור את העיתון וראה כי סרן **שלמה נבות**, הטייס בעל המצלמה, נהרג עת הופל מטוסו בשמי סוריה.

■ לשר־התחבורה אלוף (מיל.) **עזר וייצמן** יש, כנראה, דיעה טובה על גיסו שר־הבטחון רב־אלוף (מיל.) **משה דיין**. לכן, כששאלו את וייצמן מדוע נמנע דיין מהצבעה בשאלה מיהו יהודי? השיב וייצמן: „כיוון שהוא ערבי!"

■ בשבוע שעבר הופיע עזר וייצמן בכנס סגור של דור ההמשך של התעשיינים. לאחר שנוכח כי אין עיתונאים באולם, הוא דיבר בחופשיות. לדעת וייצמן, גח"ל יזכה בבחירות הבאות ב־42 מנדטים כשחלק גדול מהם „אני אביא באופן אישי," אמר השר. עוד גילה וייצמן: „אני לא מעוניין במכונית שעולה 56.000 ל"י. אני אסע באסקורט תוצרת־הארץ." למה? כי לא נעים לו לבוא אל הפועלים בגמל־חיפה במכונית מפוארת. „זה לא יפה," לדבריו.

■ בערב הראיונות של העיתונאי **אריה אבנרי**, שנערך במכון האוניברסיטאי בחיפה, רואיין, בין השאר, שר המסחר והתעשייה **יוסף ספיר**. אחריו עלתה לבמה הגרפולוגית **רות צוקר**, שביקשה מספיר שישאר באולם. היתה סיבה לבקשתה של רות: על המסך הקרינו את חתימותיהם של ספיר ושל **מנחם בגין**. הסבירה רות: „החתימה של בגין, מ. בגין, היא קצרה וזה מראה שהוא אדם מסוגר וזו גם אחת הסיבות לרצון ההתפשטות הטריטוריאלית של בגין; חתימתו של ספיר, לעומת־זאת, היא מלאה וארוכה וזה מראה שהוא אדם פתוח ולא מסוגר," הסבירה רות והוסיפה: „ביחד הם צמד־חמד וצוות עבודה טוב."

■ ישראל אינה מקיימת, אומנם, יחסים דיפלומטיים עם בולגריה, אבל השר מטעם מפ"ם, **ויקטור שם־טוב**, קיבל בשבוע שעבר מכתב ברכה לרגל מינויו לשר, מהשגריר הבולגרי שהיה בישראל עד מלחמת ששת הימים.

■ אין מה לדאוג לח"כ מק"י לשעבר **שמואל מיקוניס**: בעת ביקורו האחרון ברומניה הציע לו מנהיג רומניה, **ניקולאי צ'אושסקו**, לכהן משך שנתיים כראש החוג לאמנות התיאטרון באוניברסיטת בוקרשט. מיקוניס, שהיה בעבר שחקן בתיאטרון אוהל, סירב „בגלל עיסוקי הרבים."

■ מי היה מאמין? ש**יעקב מרידור** החרותניק הידוע, יעסיק בתפקיד בכיר את יו"ר ועדת־חוץ־וביטחון לשעבר, המפא"יניק בה' הידיעה **דויד הכהן**, בחברה הימית להובלת פרי שבבעלותו? מי שלא האמין, יכול להתחיל להאמין.

■ ומעניין במה מתעסק עכשיו ח"כ מע"י לשעבר **אמנון לין**? הידיעות האחרונות מספרות כי הוא נכנס כשותף במשרד עורכי־דין בחיפה וכי תקוותו להשיג לקוחות ערביים מאלה שטיפל בהם כשהיה מנהל המחלקה הערבית של מפלגת העבודה.

■ אחרי שגמר את שירותו במשרד־החוץ, ועבר לתפקיד בחיר בחברה הימית להובלת פרי של יעקב מרידור ו**מילא ברנר**, גילה **זאב לוין**, מי שהיה מנהל המחלקה המדינית של ההסתדרות ולאחרונה שגריר ישראל בקניה, את נסיבות השערוריה הקשורה בשמו. לדבריו, נתברר סופית כי האשמה שהועלתה נגדו לפני כמה חודשים, עת היה שגריר בקניה, מקורה בהשמצות של המזכיר השני בשגרירות, **אליהו תבורי**, ש„דאג להפיצם". לוין, שלא הסתפק בבירור פנימי של משרד־החוץ, דרש חקירה משפטית מלאה שלא השאירה מקום להאשמות פליליות נגדו."

■ כשדיבר ח"כ אגו"י **שלמה לורנץ** על עניינו של רס"ן **בני שליט**, הוא אמר: „הפשע של רישום יהודים ולא יהודים, נעשה בירושלים!" קפץ לעומתו שר־הפנים **משה־חיים שפירא**: „לא נכון! זה נעשה בחיפה!" בהתכוונו למקום מגוריו של שליט.

■ אחרי ששלום כהן קרע את הדף מתעודת־הזהות שלו, ביקש **ישראל קצובר**, המזכיר הפרלמנטרי של פועלי אגודת־ישראל את הקרעים, והסביר: „הרי ישנה מיצות איסוף קרעים."

■ נשמע השבוע במסדרונות הכנסת: „מי שולט בעיראק?" „הבלתי תלויים!"

פרשת הרופא

מוצץ הדם

■ מי שהקשיב בשבוע שעבר לתוכנית הרדיו הלילה, שבעריכת **רם עברון**, לא ידע אם לצחוק או לבכות. בין המשתתפים בתוכנית היו גם בעלת אולפני הרצליה, הספירטואליסטית **מרגוט קלאוזנר** והאסטרולוג **הנס צווייגר**. בין השאר שאל המנחה את השניים מה דעתם על ערפדים? לדעת קלאוזנר — הם קיימים. וצווייגר? הוא אפילו ראה אחד מהם. „כן, כן, בירושלים. אני מכיר רופא אחד שהוא כזה. פעם באה אלי אשה אחת עם פצע בצוואר ואני מכיר את הרופא שנשך אותה ומצץ לה את הדם. אבל אני לא אגלה את שמו!" והאם מרגוט קלאוזנר מאמינה בכשפים? „כן, בהחלט. בזמן האחרון מישהו אפילו שם עלי כישוף והייתי מאוד חולה והרופאים לא יכלו לעזור לי," סיפרה מרגוט. „האם את חושבת שהמכשף הוא מעולם הכישוף או מעולם הקולנוע?" התעניין עברון. „אני יודעת מי זה, אבל אני לא יכולה להגיד," גילתה מרגוט.

■ הצעה מקורית היתה לקצין המיבחן החיפאי **שלמה בן־אמנון**: הוא הציע להעניק לכל שבוי ערבי, הנופל בפעם השנייה בשבי הישראלי, את עיטור השבוי. אגב, בעיקבות השבויים המצריים שנתפסו בפעולת צה"ל באי שדואן, סיפר בהומור אחד מטייסי המסוקים שהטיסו את הצנחנים לאי, כי הבדיחה שלהם אחרי המיבצע היתה: שד־ואן, שד־ואן, הנה שד־טו, הנה שד־טו.

■ הקוסמטיקאית השמנמונת **עליזה עודש**, השמינה. כשנשאלה על־ידי ידידותיה „מה קרה? את לא יכולה לעשות דיאטה?" השיבה: „אני בסך הכל בחודש השישי, אז מה אתם רוצים ממני?"

■ לחובבי תקליטי הפופ והביט בארץ מחכה הפתעה נעימה. בשבוע הבא עומדים **מורי רבינוביץ** מקנדה וג'ף **מידשטיין** מדרום־אפריקה לפתוח את החנות הראשונה בשרשרת החנויות שהם מתכוננים להקים בארץ. בחנות זו ימכרו התקליטים בחצי ממחירם המקובל.

■ הולך לה בחו"ל ל**עליזה עזיקרי**. בשבוע שעבר היא חתמה אפילו על חוזה הופעות באולם פלדיום המפואר בלונדון. עליזה תהיה האמנית הישראלית הראשונה שתופיע באולם זה, בו הופיעו בין השאר **טום ג'ונס, אריטה פרנקלין** ו**פרנק סינטרה**.

■ במשחק הכדורגל בין קבוצות הכוח רמת־גן ומכבי נתניה, שנערך השבוע, היה שמח. במהלך המשחק הוציא השופט, **שמואל הנדוורק**, את שוער מכבי נתניה **יוז'י סוריאנוב**, לאחר שהאחרון נגח בביטנו של שחקן הכוח **אפרים גבאי**. סוריאנוב, הידוע כבעל מזג חם, החל מקלל את השופט בשפת אימו, פולנית. הנדוורק לא נשאר חייב והשיב לשחקן בקללות — גם כן בפולנית. כל זאת לפני 4000 צופי המישחק שזכו להצגה כפולה במחיר כרטיס אחד.

■ בשבוע שעבר חזרה להקת הצ'רצ'ילים מהופעה. בכביש גהה התנגשה מכוניתם במכונית אחרת, והתהפכה. התוצאה: **חיים רומנו, דני שרשן, מיכאל בוק** ו**עמי טרייביש** נפצעו. **רוב הקסלי**, חבר הלהקה שהתגייר לפני חודש והתחתן עם יהודיה, נפצע בצורה הקשה ביותר. החמישה הועברו לבית־חולים תל־השומר, שהתמלא מיד בפרחים, בונבוניירות ומעריצים ששמעו על התאונה.

אליזבט סודרסטרום זמרת הסופראן האופראיון השוודית המפורסמת, המככבת עתה בהצגת האופרה „פלאס ומליסנדה" בבית־האופרה המלכותי בלונדון, היא ללא ספק בעלת הפאה המלאכותית הארוכה ביותר בעולם. לצורך תפקידה באופרה נושאת אליזבט על ראשה פאה נוכרית באורך של 3.5 מטרים, שמחירה הוא כ־6000 ל"י. „לא אני כוכבת ההצגה, אלא הפאה," אמרה היא.

דולי אדלר הגיעה למסיבה אשר נערכה במועדון־הלילה „מאנדי'ס", לרגל הבכורה של „לחיי הסוסים שהוציאו את עם ישראל מהבוץ", בחברת מחזאי ההצגה יורם מטמור. דולי, שהיתה נשואה בעבר לאזרח קנדי, התגרשה לפני כמה שבועות בלונדון וחזרה לארץ, הופיעה למסיבה בבגד מקורי ביותר: מכנסיים וחולצה העשויים מרצועות. אגב, המסיבה, אליה הוזמנו 300 איש, עלתה לאמרגן גיורא גודיק 2500 ל"י.

העולם הבא

מתוך פרוטוקול הכנסת

ישיבה קכמ״א

היושב־ראש ראובן ברקת: חברי הכנסת, העניין המועלה כאן לדיון הוא גורלי ורציני... גררר... גר... האומה היהודית בת האלפיים... חררר... חררר... ברצוני לומר: לא נוכל להרשית, אני מת־כחן: לא ייתכן... גררר... גררר...

קריאה: תפסיק לאכול כנ־חיץ׳!

היושב־ראש: אני קורא אותך לסדר!

ח״כ ציפלוניק: ואני קורא לך לסיים קודם את אכילת הסנדוויץ׳!

היו״ר: חבר־הכנסת... חבר־הכנסת...

מזכיר הכנסת (לוחש): תגיד לו ש־ישתוק.

היו״ר: חבר־הכנסת... שתוק... אתה לא תפריע לבית־המחוקקים לעשות את עבודתו.

ח״כ ציפלוניק: זה בניגוד לתקנון שהיושב־ראש יאכל סנדוויצ׳ים בשעת נאום!

קריאות: תתבייש לך! אתה מבזה את הכנסת! החוצה! חזור לגליציה!

ח״כ ציפלוניק: אני דורש שהיושב־ראש יאכל את הסנדוויץ בהפסקה!

היו״ר: חוצפה! אני כבר גומר! בגללך נתקע לי הסרדין בגרון! הישיבה נפסקת.

(הישיבה חודשה כעבור חמש דקות).

ח״כ מזרחי: ועדת־הכנסת בדקה את התקנון ולא מצאה שכתוב שם שליושב־ראש אסור לאכול סנדוויצ׳ים בשעת נאום. ח״כ ציפלוניק הפריע את הסדר וסיכן את בית־המחוקקים. בגללו נתקעה עצם בגרונו של היישב־ראש. אי־לזאת אני מעמיד להצ־בעה להוציא את ח״כ ציפלוניק מהישיבה.

ח״כ בוכהלטר: מה פיתאום רק מ־הישיבה? לזרוק אותו בכלל!

ח״כ ישועה: לכל חייו!

ח״כ ברדיצ׳בסקי: לגרשו מהארץ!

ח״כ קרובכמאז: לתלות אותו!

ח״כ מזרחי: יש לו חסינות! אנחנו רק יכולים לכלוא אותו בתוך אולם הכנסת ולא לתת לו לצאת! אני מציע בתור עונש, שכולנו נצא לחמש ישיבות ונשאיר אותו כאן לבד. הוא ילמד לקח.

היו״ר: מישהו אולי הביא תרמוס תה?

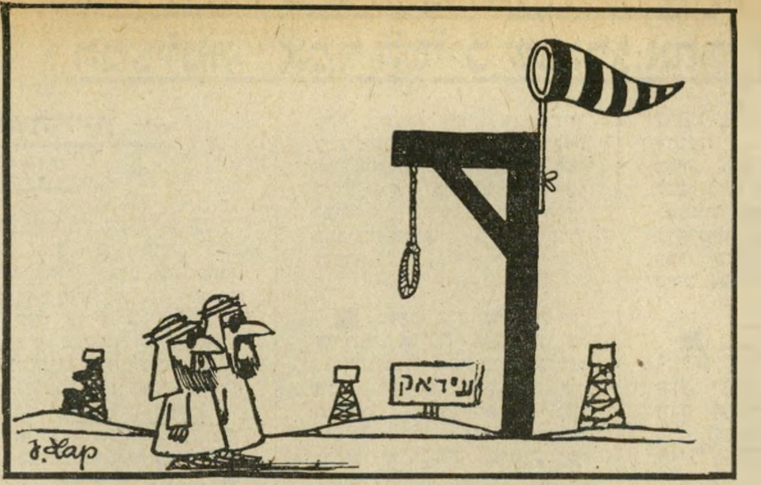

„הכל מוכן להנחית המיראז׳ים החדשים שנקבו מצרפת"

דואר דיפלומטי

ניכסון נכבדי,

אתה תשגע אותי, בחיי! ממזכירות המפ־לגה מודיעים לי שהגיעו אליהם ידיעות כי החלטת כבר בחיוב על מכירת מטוסים נו־ספים לישראל. השפיונים שלנו בארצכם אפילו מסרו שתוך 30 יום תודיע על כך בגלוי. אז אני שואל אותך: ככה מתנה־גים? אתה פשוט שובר את השוק.

הצענו כבר למצרים עיסקה מצויינת: 200 מטוסי מיג 23; 5000 טילי ס.א. 2 נגד־מטו־סים; 100 תחנות ראדאר משוכללות. בתמו־רה היינו צריכים לקבל את יבול הכותנה המצרי ב־50 השנים הבאות; 20 שדות־תעופה למטוסים שלנו; כל נמל אלכסנדריה חילות לפנסיונרים של הצבא האדום.

עכשיו קילקלת את כל העסק. „האמריק־אים נותנים לישראל רק 100 מטוסים," אמר לי נאצר, „אז גם אני לא צריך יותר מ־100. חוץ מזה אני רוצה אותם באותם התנאים שמקבלים הישראלים."

אתה יודע למה זה יכול להוביל? יום אחד הם יפסיקו לקנות אצל שנינו. מה נר־ויח מזה?

אני מציע לך להודיע שאינך מוכר יותר מטוסים לישראל. חכה עד שאגמור את ה־עיסקה עם מצרים. אז תוכל למכור ליש־ראלים כמה מטוסים שאתה רוצה. אולי אפילו תרויח מזה — היהודים ירצו בטח יותר מטוסים.

שלך בידידות עמוקה
אלכסיי קוסיגין

חבר קוסיגין היקר,

עם כל הכבוד שאני חולק לממשלת ה־רפובליקה של ברית־המועצות, אינני יכול שלא להזכירך מי התחיל ראשון בתחרות הבלתי־הוגנת בשוק המזרח־תיכוני.

הלא קבענו בינינו במפורש שהשוק ה־ישראלי שייך רק לנו. חשבתי שיהיה לכם הכבוד המינימאלי לשמור על ההסכם. ומה מוסרים לי? שאתם מספקים טנקים סוביי־טיים לישראלים בטרנזיט דרך מצרים; וש־לאחרונה אפילו התחלתם לשווק להם תחנות מכ״ם חדישות. אז מי שובר את השוק?

בגללכם עושים לנו הלקוחות הישראליים שלנו כל מיני בעיות. „במיג־21 יש זה וזה," הם אומרים לנו, „אנחנו רוצים שתר־כיבו את זה גם בפאנטום." תשמע, חביבי, המונקי־ביזנס האלה לא ילכו איתנו.

אם אתם רוצים להוכיח כוונות טובות, אני מציע שתתחילו לאיים בהתערבות סוב־ייטית בסיכסוך. זה אולי יפחיד קצת את הישראלים ונוכל לקבל מהם עוד קצת הז־מנות. אתה יודע עד כמה המצב קשה בשוק, בייחוד אחרי צימצום המלחמה בווייטנאם.

למען הידידות האמריקאית—סובייטית — עשה משהו, דחילק!

אגב, הייתי מציע לך להוציא את הפקדו־נות שלך מצ׳ייס מנהאטן. המצב הכלכלי של הבנק הזה הולך ומחמיר כפי שאני מתחיל להרית.

שלך לתמיד,
ריצ׳ארד ניכסון

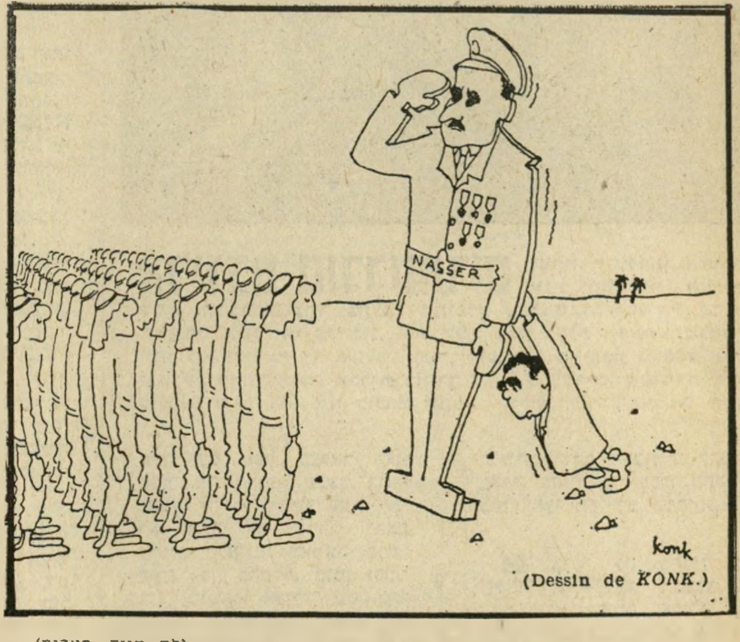

(לה מונד, פאריס)

נערת השבוע

זאת לא חוכמה!

„טיבוע הספינות בחוף אילת, לא היתה פעולה מסובכת במ־יוחד, מבחינה מיקצועית, זה די פשוט..." אמר הרמטכ״ל.

באשר לבום שביצע מטוס סורי מעל חיפה, אמר הרמטכ״ל כי „מבחינה מיבצעית זו פעולה פשוטה מאוד..."

הארץ, 8.2.70

„הארץ", 15.3.70: 4 מטוסים מצ־ריים תקפו אתמול את שדה־הנפט באבו־רודיס. הכבאים טרם הצליחו להשתלט על הדליקה והיא משתוללת בבארות הנפט. ענני עשן היתמרו לגובה רב.

„זה מיבצע די פשוט," אמר קצין בכיר בתגובה על ההתקפה המצרית, „הנפט הוא כידוע חומר מאוד דליק. מספיק שזורקים פצצה אחת כדי שידלק. זאת אינה חוכמה."

„ידיעות־אחרונות" 9.5.70: טיי־סת של מפציצים מצריים טסה אתמול ב־גובה נמוך מעל תל־אביב והשמיעה שלו־שה בומים וארבעה טראחים. כ־200 איש נפצעו מרסיסים. באלפי בתים נופצו שמשות.

„זאת לא חוכמה," אמר פרשן צבאי בכיר בהגיבו בשידור רדיו על התקרית המצערת, „משום מה עשויים כל החלונות באיזור תל־אביב מזכוכית? זה מאוד פשוט לשבור זכוכיות בבומים."

„דבר" 2.1.71: יחידת קומנדו לב־נונית פשטה בליל אמש על נמל חיפה. היחידה השתלטה על פועלי־הנמל, הכריחה אותם באיומי־נשק להעמיס תיבות פרי־הדר על האוניות העוגנות בנמל. אחר־כך כבשה היחידה הלבנונית את בניין מועצת פועלי־חיפה, והניפה עליו את הדגל הלב־נוני. אנשי הקומנדו הלבנוני נסוגו דרך מועדון רונדו במלון דן־כרמל.

„זאת באמת לא חוכמה," אמר מפקד הג״א באיזור חיפה, „אין דבר יותר פשוט מזה. עובדה: בשנתיים האחרונות כבר הכ־ריחו את פועלי־הנמל תריסר פעמים להט־עין את תיבות־הפרי על האוניות."

„חוכמה גדולה... אבל נראה את הישראלים בשש-בש?"

תמרורים

נישאו • בתל־אביב, בתו השלישית של האיש המכונה אבו־דאוד, **שושנה,** ו־**יוסף מוסא,** בן לאחת המשפחות המפורסמות בעדה הבבלית. אבו־דאוד הגיע לארץ מעירק ב־1945, אך נשלח חזרה לעירק על־ידי ראובן שילוח, שהיה אז ראש המחלקה לקישרי־חוץ של הסוכנות, כדי לעזור לשליחים הציונים שם. ב־1952 נעצר אבו־דאוד ונכלא בכלא העירקי ועם עלייתו של ידידו

שושנה ויוסף

עבד־אל־כרים קאסם לשלטון בעירק, שוחרר מהמעצר. ב־1963, עת נרצח קאסם, החל השילטון החדש ממרר את חייו וב־1965 הוא ברח מעירק והגיע לארץ. כיום הוא עובד ב־מימשל הצבאי.

מצפה לתינוק • בעוד כחודש, השחקנית **אודרי הפבורן,** הנחה עתה, ל־פי עצת הרופאים, בחוילתה ברומא. לאודרי בן אחד, שון, מנשואיה למל פרר. בעלה ה־נוכחי הוא הפסיכיאטר האיטלקי **אנדריאה דוטי.**

מנהלים רומן • שחקן הקול־נוע **מל פרר,** בעלה לשעבר של אודרי הפ־

ביאטי ומל

בורן, והרוזנת הצרפתיה־אנגליה **ביאטי,** איתה בילה לאחרונה חופשה ארוכה באי מיורקה.

מנהלים רומן • השחקן **רקס האריסון** ו**אליזבט האריס,** רעייתו ב־ניפרד של ריצ׳ארד האריס, שהיא אם ל־שלושה בנים ובתו של הלורד אוגמור. האריסון החלים השבוע מהתמוטטות עצ־בים בה לקה בעיקבות פרידתו מרחל רו־ברטס. דבר אחד עלול לעקב נישואים בין ה־שניים: סירובה האפשרי של רחל רוברטס לתת גט לבעלה.

נקנס • בבית־משפט לונדוני, ב־200 לירות שטרלינג, על החזקת סמים משכרים, **מיק ג׳אגר,** חבר להקת האבנים המתגל־גלות. זוהי הפעם השלישית שמיק נמצא אשם בהחזקת סמים ובשימוש בהם.

נהרג • בתאונת־דרכים ברחוב רוקח בתל־אביב, **אריה (לני) נחמן** (13), בנם של נורה ויעקב נחמן. יעקב הוא מנהל פירסום קורן.

נפטר • בבריטניה, בגיל 94, סר **ג׳ון פראט,** המומחה הבריטי הנודע ביותר לעניני המזרח הרחוק. סר ג׳ון פראט היה אחיו הבכור של שחקן סרטי־האימים הידוע, שנפטר לא מכבר — בוריס קרלוף.

נפטר • בוולס, בגיל 97, המתמיטקאי והפילוסוף המזהיר של המאה — **ברט־ראנד ראסל.**

ב–400 ל״י
רכשו מקצוע משתלם
ופרנסה בטוחה
בזמן קצר ובהדרכה מקצועית מעולה
ספרות נשים
דיאנה
קורסים יום וערב
פתיחת הקורס
15.2.70
ריינס 1, ת״א (ככר דיזנגוף) טל. 226066
הוותק, הנסיון, והמוניטין שלנו ערובה להצלחתך!

פסלונים מכל העולם
מכירה לחנויות
ישר מהיבואן:
„סכם"
דוד המלך 9, ירושלים
טלפון 25752

מכתבים

דמוקרטיה? דיקטטורה!

שמעתי על הפגיעה בחברי־הכנסת אורי אבנרי ושלום כהן — שליחי בוחריהם. זה היה ביזיון הכנסת והדמוקרטיה.

ח"כ אורי אבנרי ושלום כהן זכאים ל־חסינות פרלמנטרית, כמו בעולם הדמוקרטי.

ישראל היא דיקטטורה המעמידה פני דמוקרטיה!

אני יליד הארץ. בעל מקצוע ומרוויח טוב. למרות זאת החלטתי להגר מן הארץ, ב־עזרת הדרכון של אשתי.

י. י., תל־אביב

● הדרך הנכונה היא להישאר בארץ ולהילחם פה.

מכתב השבוע

אני משתין על הדת

כל זאת לא קורה היה אילולא לקחו הגויים ברצינות את הפסוק: „אתה בחרתנו מכל העמים", כי אז לא היה איש זוכר שהיהדות בכלל קיימת, והעולם היה יושב בשקט תחת גפנו ותחת תאנתו. אבל חוסר ההומור של הגויים, שנתבטא בגזל, רצח והשמדת־עמים, הפך את היהודי לנצחי ו־הסוחב את צלבו ב־מיסתרים — במקום על גבו במכנסיו.

תומרקין

היהודים הרדופים על־ידי סביבתם הגי־עו לארץ כדי להת־חיל הכל מחדש. נו־לד דור שני ושלי־שי, הגא להיות יש־ראלי, כשם שצרפ־תי, אנגלי או שוודי גאים בארצם.

רבותי, הגיע ה־זמן לחיות. במאה ה־20 ולהפריד את הדת מהמדינה. הדת הינה דבר שבין אדם לעצמו. היו פחות מתוסבכים! אנו צריכים לחיות ואנו מספיק חזקים! איננו זקוקים לניסי־שמים, אפולוג־טיקה ופרצלציות מן התנ"ך (בו אי־ני מזלזל. הוא ספרות יפה).

כשאני רואה את הקאתולים ה־אלה מאגודת־ישראל ונטורי־קרתא ושומע את המילה ג'יהד, שאלה ב־פי: מה לי ולדת: שודדים, מאחזי־עיניים! הרי בשם האלוהים שפכתם דם מימי בראשית ועד ימינו. אני משתין על כולכם: יהודים, נוצרים, מוסלמים (וגם מרכסיסטים), תנו לחיות!

נ. ב.,

עצה לשר המשפטים:

במקום פשרות ופורמולציות פרי־מיטיביות למיניהן בתעודת־הזהות כגון דת, לאום וכו', הרי מספיק שלכל תושב ועולה שיקבלו גוש־פנקא משל הרבנות, יצורף שם נוסף: שרה לאשה וישראל לגבר. כי אז נדע מי הוא מי מבלי לה־ציץ במכנסיו או לפחות בתעודתו. השיטה כבר הוכיחה את יעילותה.

יגאל תומרקין, תל־אביב

● הנאצים הוסיפו בתעודתו של כל יהודי את השם הפרטי **ישראל,** ולכל אשה יהודיה את השם **שרה.**

חוק חילוני וחוק דתי

רב־סרן שליט משתוקק להצמיד לילדיו את התואר „יהודי".

לי קורא בימים אלה תהליך הפוך. אני גרוש זה חמש שנים ומבקר מדי פעם אצל שתי בנותי הגרות עם אימן. פתאום החליטה האשה, לאסור עלי את הביקורים. היא תבעתני למשפט בבית־המשפט המחוזי. השופטת גב' מינה שמיר פסקה שאני ר ש א י לבקר את בנותי (תיק מס' 1422/69 מעמד אישי).

גרושתי היא מורה, חילונית, בת רב, שומרת על כשרות וצמה ביום כיפור, לא

תעריפון המנויים של העולם הזה

17.12.69

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● דמי המנוי בארץ	58	30
● לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	66	35
דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר		
● לכל ארצות אירופה ואיראן	86	44
● ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	160	82
● לאוסטרליה וניו־זילנד	176	90
● למקסיקו, פנמה	150	77
● לארצות־הברית ולקנדה	110	57
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	120	62
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	140	72

אופנת „הגואל"

חולצות לגבר, לנוער ולאשה

אקרילן, דקרון, דיאולן, פרלון וטטרון — גם לפי הזמנה

תל־אביב, רחוב ישראל נגארה 9, מאחורי קולנוע אלנבי
טלפון המען: 235763

בוטיק

„קוקי את קובו"

לגבר האקסקלוסיבי

רח' אבן גבירול 30
(בפסג')
(מול הכניסה לדיסקוטק עינבר)

התייאשה ממפלתה בבית־הדין האזרחי ו־מיהרה אל בית־הדין הרבני. שלושת הרבנים פסקו פה־אחד, ללא נוכחותי, שאסור לי לבקר את בנותי בביתן (תיק מס' 4330/ש״ל).

היות ואינני דתי קיבלתי עלי רק את פסק־הדין האזרחי. בבואי לבקר את בנותי הזעיקה האשה שוטרים. הם אילצוני, ב־נוכחות הילדות, לעזוב את הדירה.

מאז אני מתבייש שנולדתי יהודי.

חנן גולדגרט, חולון

■ למות בעד ארצנו?

כתגובה למאמר על החייל נחום באשו־ניק (העולם הזה 1692) שהוכתרה בכותרת „טוב למות בעד ארצנו": דעתי היא שלא טוב „למות בעד ארצנו".

ברנשטיין

ולאחר שנתקבלו חוקי הגזע החדשים קשה לדעת, איך בכלל אפשר לחיות בה.

דב ברנשטיין, תל־אביב

■ הגזע היהודי

עד כה התנגדתי לדיעותיכם ביחס להקמת מדינה פלסטינית. עכשיו, לאחר עמדתכם בפרשת „מי־הו יהודי?" הגעתי להחלטה כי אתם צודקים. יש להקים מדינה פלסטינית כדי שאתם וכל הדומים לכם תוכלו להת־גורר בה ולהגדיר את עצמכם איך שאתם רוצים. מדינת־ישראל תישאר אז כולה של בני הגזע היהודי.

יהושע נובוגראד, הרצליה

■ אזהרה חמורה!

לא רק מדינאים ופרופסורים מגדולי העולם, אלא כל אזרח שיש לו גרם אחד של הגיון, חייב להבין שבלי כינון מדינה פלסטינית לא יקום השלום בין ישראל למדינות ערב, והסכנה לתבערה עולמית ממשיכה להתקיים.

מאחר ושליטי ירושלים מתעלמים ודוחים זאת, יש להזהיום שגורלם יהיה כגורל אותם המנהיגים מ„עם האדונים" שיצאו לכיבושים ולסיפוחים וגרמו להרג ורצח עולמי.

כל אובדן חיים נוסף, ללא צורך, ירשם בפנקס והם יתנו את הדין בבוא היום.

מאיר בלומברג, ראשון־לציון

■ איך לנצח במכסיקו?

ככל יתר תושבי ישראל היינו מרותקים למקלט הרדיו בעת שידור משחק הכדורגל בין ישראל ואוסטרליה. שמחנו לתוצאת התיקו. הכותרות בעתונים וכן זרי הדפנה על ראשם של הבחורים ותיאור השער, הזכירו לנו רגעים יפים בחיינו. אולם המציאות היתה אחרת וזה לאחר שידור המשחק בטלוויזיה הישראלית.

מסקנתנו בהקשר לכך היא אמנם קצת אכזרית אולם נכונה ואמיתית: כיום אין לנו נבחרת שיכולה להתמודד עם נבחרות אחרות במכסיקו.

טובת הנבחרת והצלחתה — הצלחתינו. לכן, פונים אנו מעל גבי העתונות להתאח־דות לכדורגל ולמאמן שפר שיקדימו תרופה למכה ובחירת סגל השחקנים יהיה טהור, בלי סנטימנטים כלפי שחקנים ללא הבדלי גיל וכדומה. אנו מבקשים מהנהלת ההתאח־דות לבחור ב־3 יועצים (מאמנים בכירים) שיהיו לעזר למאמן הלאומי ושיזמנו לסגל את הכדורגלנים שהרבני, בן רימוז', דניאל שמילוביץ, חיים לוין שימעל'ה כהן, רוני קלדרון, סאבו, ועוד כאלה, לקראת ההתמוד־דות הגדולה שתהיה לנו.

עיריאל גרשון, רופא שמואל, כהן מרדכי
ירושלים

■ דוצ'ה או דולצ'ין?

במלחמת השחרור היה בפלוגה שלי

(המשך בעמוד 8)

תן כותרת!

מתוך הכותרות שנשלחו לתמונה משמאל, שפורסמה בגליון העולם הזה 1691, נבחרו הכותרות הבאות:

- **„שרק יבוא הצרפתי — אפשר יהיה להתחיל בישיבת ארבע המעצמות",** א. רפפורט, מוריר 120, חיפה.
- **„לא נזוז מכאן עד שנחליט — מיהו יהודי!",** אפללו מכלוף, דואר צבאי 1133, צה״ל.
- **„אנחנו נוער אנחנו... אבל אתם..."** גדעון אילת, הרוא״ה 167 רמת־גן.

פרסי הספרים ישלחו לזוכים בדואר.

שלח כותרת מתאימה לתמונה זו. לשולחי 3 הכותרות המוצלחות ביותר יחולקו פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח על־גבי גלויות בלבד לת. ד. 136, תל־אביב, ולציין על הגלוייה: „תן כותרת". המועד האחרון למישלוח הכותרות הוא 19.2.70.

ספרית ארוס מביאה את

החדש, המתקדם והנועז ביותר

שראה אור אי פעם בארץ

111 תנוחות אהבה

בסידרת צילומי עירום מסעירים, בצבעים טבעיים

240 עמוד ● בכריכה מהודרת צילומים בגודל 24×15.

הוא והיא מדגימים את היפה, המגוון והמלמד הכל אודות אמנות תנוחת האהבה המודרנית, והשפעותיה על חיי המין שלך.

★

בפעם הראשונה בארץ תוספת מיוחדת של

הסברים בעברית

★

במחיר 26 ל"י

מס' קטלוגי 2001

★

אנו ממשיכים לספק לאלפי דורשים מוצרי עזר והיגיינה לחיי מין מושלמים.

דרוש קטלוג ארוס מס' 1 חינם.

שים לב!!!

אנו מודיעים כי לרגל יציאתו של הספר „111 תנוחות אהבה" אנו מוציאים מהמחזור את המהדורה המיושנת של הספר „100 תנוחות אהבה של הלגה ובארנד" ומעניקים 30% הנחה במחיר הבלעדי 14 ל"י בלבד במספר מצומצם.

מס' קטלוגי 11090 (ספרית ארוס).

גזור ושלח

הזמנה / הצהרה

לכבוד
ש.צ.מ. רחוב המישנה 9 תל־אביב.
נא לשלוח לי בדאר חוזר את הספר „111 תנוחות אהבה".
ר.ב. צ'ק מס'........ מבנק........ המחאת דאר מס'........
ע"ס 26 ל"י בלבד. אני מצהיר שאני מעל גיל 18.
שם........ כתובת........
עיר........ גיל........ חתימה........

ש. צ. מ. בע"מ רחוב המישנה 9 תל־אביב
מפיצים לארוס בישראל טלפון 445882

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

דרום־אמריקאי אחד שקראנו לו דוצ׳ה, בגלל הדמיון בין שמו למילה זו. נדמה לי שזה אותו איש שנבחר כשר — אריה דולצין. כתבתי לו ולא ענה על שאלתי. אולי חשב שאני רוצה משהו ממנו. אינני צריך שום דבר — רק רציתי לחדש ידידות שהתהדקה מול המוות.

בגלל ידידות זו חרה לי כששמעתי שהמפלגה הליברלית רוצה לפטר אותו מתפקידו כגזבר הסוכנות, אחרי שהוא הציל את הסוכנות מפשיטת רגל, רוצה דווקא מפלגת העבודה שימשיך. כל הכבוד.

יואל אבירם, תל־אביב

■ תחרות הצילומים

מצורפת תמונה לתחרות הצילומים שלכם.

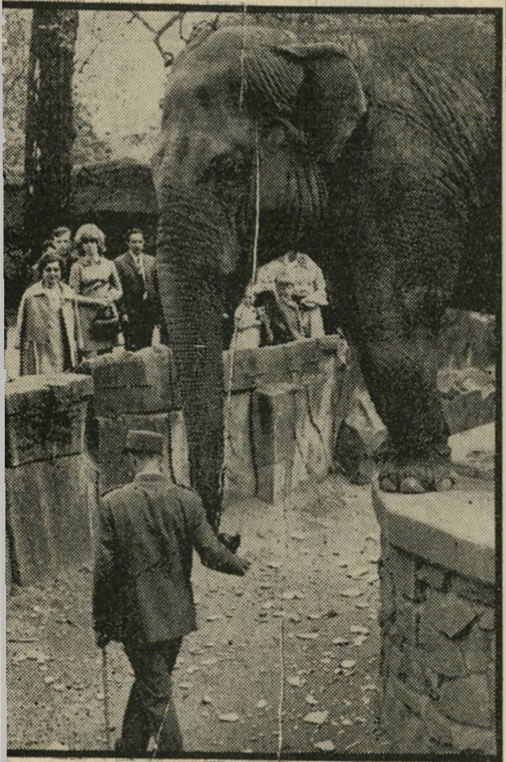

תמונת השבוע

התמונה צולמה בשעת ביקור בגן־חיות בחו״ל.

מה דעתכם על הכותרת: שיווי משקל?

יעקב פאר, חיפה

● הקורא יעקב פאר מרחוב נורדאו 22, חיפה, זוכה בפרס של —.10 ל״י.

■ הרופא המשתמט?

ברצוני להעיר בקשר לטעות אשר נפלה במאמר שהתפרסם תחת הכותרת הרופא המשתמט. (העולם הזה 1688).

בניגוד לנאמר במאמר, מעולם לא הצהרתי לעיתונאי אשר ריאיין אותי שאני עבדתי גם עבור מגן־דוד־אדום. כמו כן לא העלתי כלל וכלל את הבעייה הכספית הכרוכה בתורנויות שלי. לא הצהרתי בפני העיתונאי ש„בעבר התורנות היתה משתלמת ועכשיו לא״.

אם הערכתי את הבעייה של הכסף אשר שילמתי עבור נסיעות לחולים במוניות עשיתי זאת כדי להראות את המספר הרב של המיקרים הדחופים שטפלתי בהם. (חוץ מזה הכסף הזה מוחזר לי).

ובכלל, לא נראית לי בכלל הבעייה של „כדאיות״ התורנות במקצועי כרופא ואני עושה את התורנות לא בגלל החובה אלא ברצון ואהבה לאדם ולמקצוע.

ד״ר סאם ואטס, תל־אביב

● דבריו של הד״ר ואטס נכתבו תוך כדי שיחה והודפסו כלשונם.

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקיצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

רגע קל עם דובק רויאל

הנדון:

רק פעמים מעטות בחיי הייתי עד להתפרצות כזאת של היסטריה המונית, כמו שאירעה בשבוע שעבר בכנסת.

אנשים מבוגרים קפצו ממקומם, צעקו וזעקו.

קריאות הזעם שפרצו מעשרות גרונות הפכו מקהלה דיסהארמונית, עד שאי־אפשר היה לקלטן.

עסקנים מיושבים ומנוסים איבדו את השליטה על עצמם, עד שקראו קריאות ילדותיות ומבישות כמו „לך חזרה למצרים!"

שר קפץ ממקומו, מוכן להנחית מהלומות.

את העוויות הפנים אי־אפשר לתאר במילים.

תוך שנייה אחת הפכה הכנסת, בית־המחוקקים האחראי של מדינה ריבונית, לאוסף אנושי אי־ראציונאלי — להמון של לינץ'.

★ ★ ★

מה גרם לשינוי־דמות קיצונית זו של הכנסת?

דף קטן אחד של נייר.

דף אחד שנתלש ונקרע בפרהסיה.

הוא שילהב את היצרים, הצית את להבת השינאה המשתוללת, הפך קבוצת בני־תרבות להמון נקמני.

זוהי תופעה שכדאי לתת עליה את הדעת — גם בלי קשר לבעייה האידיאולוגית והפוליטית שבגללה נקרע הדף.

מה טיבו של דף זה, המסוגל לגרום לתוצאות כאלה?

★ ★ ★

תעודת הזהות של מדינת־ישראל אינה שונה מתעודות־הזהות הנהוגות בעשרות מדינות אחרות.

זהו מיסמך מינהלי מובהק, המונפק בדרך מינהלית, למען צרכים מינהליים.

שום כהן אינו מברך אותו, שום מי־קודש אינם מותזים עליו.

אין הוא בא לסמל יחס ריגשי, כמו דגל.

אין הוא מאשר השתייכות אדם למדינתו, כמו הדרכון.

זהו מיסמך שבא לעזור לאדם להזדהות.

במדינה מודרנית, יש מעמדות רבים המחייבים זיהוי מוסמך — החל בגביית המחאה בבנק וכלה באימות רשיון־נהיגה. תעודת־הזהות נועדה לאפשר זיהוי כזה.

החוק המעניש השחתת תעודת־זהות, מנוסח אף הוא ברוח זו. זהו חוק פרוזאי, חוק מירשם התושבים. הוא אוסר העברת התעודה מאיש לאיש לשם מטרה בלתי־חוקית — סעיף הבא למנוע התחזות אדם כאחר. הוא אוסר השחתת התעודה, או שינוי פריטים בה — שוב כדי לאפשר זיהוי מדוייק ומוסמך.

אין כאן עניין של קדושה, אלא דווקא של חולין. אין הבדל מהותי בין תעודת־הזהות לבין רשיון־הנהיגה (הממלא את מקומו בארצות־הברית לצרכי זיהוי), תעודה של הביטוח הלאומי. או פינקס של בנק־הדואר.

★ ★ ★

כל זה ברור לכל מי שמתפנה לרגע למחשבה צלולה.

אולם בשבוע האחרון נעשה נסיון לתת לתעודה זו מעמד ומשמעות שונים לגמרי.

עיתון אחד כתב: נכון שאין קדושה בתעודה, אולם הוא נושא את סמל המדינה, וכו' וכו'.

אם נמשיך בקו־מחשבה זה, נרחיק לכת.

פירוש הדבר שכל מיסמך הנושא את שמה וסמלה של מדינת ישראל, קדוש הנהו, ומצווים אנחנו לסגוד לו.

קבלה על תשלום מיסים. התראה אחרונה של מס־ההכנסה. הזמנה לבית־המשפט עם ברירת־קנס. הודעה של משרד־השיכון. חשבון של משרד־האוצר. דו"ח על חנייה אסורה. הוראה של הווטרינר הממשלתי בדבר סכנת כלבת. אישור של משרד־הרישוי. תעודה של מילווה־ביטחון. שטר של כסף. בול־דואר. פרוטוקול מדיוני הכנסת. לוקש של פקיד ממשלתי.

כל אחד מאלה נושא את שם המדינה וסימלה.

ואם נקבל את דעת מקדשי תעודת־הזהות, אין מנוס מלקדש את כל אלה, ולהאשים בבגידה את כל המשחית אותם.

★ ★ ★

אין זו בריחה. כלל וכלל לא. זהו עניין חמור ביותר. יש כאן נסיון להפוך את כולנו לעכו"ם, לעובדי־כתבים־ומיסמכים.

עדים אנו לראשיתו של פולחן חדש, פולחן אלילי מובהק.

פעם רקדו בני־ישראל סביב עגל־הזהב. משה רבנו נחרד. „וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר."

(תמהני מה היה אומר יו"ר הכנסת על השחתה זו של מיסמך!)

עכשיו מוזמנים אנחנו לרקוד סביב עגל הנייר.

יש תקדימים לכך. בגרמניה הנאצית בוודאי אפשר היה להישלח למחנה־ריכוז על השחתת נייר שנשא את סמל־הטומאה. בימי סטאלין בוודאי נזהרו הבריות מלהשחית בפרהסיה פתשגן שנשא את דיוקנו של אבי־כל־העמלים.

עכשיו זה בא אלינו.

★ ★ ★

די לעיין בהודעתו של ראובן ברקת, עסקן מפא"י ויו"ר הכנסת, איש הגווארדיה הרוסית הוותיקה, כדי למצות את מלוא משמעותו של פולחן עגל־הנייר.

זהו נאום של עובדי־אלילים, פשוטו כמשמעו.

נאמר בו:

„מעשה מחפיר המעורר ספק רציני אם אומנם לא הפר חבר־הכנסת שלום כהן את הצהרת־האימונים שלו, שיש בה התחייבות לשמור אימונים למדינת־ישראל . . .

. . . בזיון למדינת־ישראל . . . פגע בכבודה של הכנסת . . . שונאי ישראל למיניהם, מבקשי רעתה, המתכוונים להתנכל לכבודה, לשלמותה ולביטחונה של המדינה . . .

. . . מעשה ניקלה ומביש . . . הזדעזעות עמוקה ביותר . . .

. . . הזדהות ללא סייג עם מדינת־ישראל בכל מאבקיה ומיבחניה . . ."

אילו דובר על מעשה ריגול, מסירת סודות צה"ל, הנחת פצצה בשוק — היה זה נאום הולם.

כשמדובר על קריעת דף מתוך מיסמך מינהלי, שניתן על־ידי פקיד קטן על פי חוק מירשם התושבים — הרי זה נאום שריח חזק של סטאליניזם או פאשיזם נודף ממנו.

★ ★ ★

הייתי מרגיש נוח יותר אילו יכולתי להאמין שדברים אלה של עסקן מפלגתי מהשורה השנייה לא היו אלא טכסיס ציני.

אומנם, אין ספק שהנהגת מפלגת־השילטון ניסתה לעוות ולסרס את המעשה ההפגנתי, כדי לחפות על מעשיה הניקלים והמבישים.

היא נקטה בתחבולה הישנה של „תיפסו את הגנב!", כדי להסיח את דעת הציבור מן הפגיעה הגסה בחרויות־האדם הכלולה בעיסקת־החבילה שלה עם סוחרי הדת האורתודוכסית.

היא התריעה על ה„בגידה" הנוראה של שלום כהן, כדי להשכיח את בגידתה שלה בדמות המדינה ובהבטחותיה לציבור־הבוחרים.

אדריכל המיסחר הזה, יעקב־שמשון שפירא, שהכתיב את הנאום לברקת, בוודאי חשב גם על כך.

אולם מי שראה את התפרצות ההיסטריה הספונטאנית של חברי־הכנסת, אינו יכול להאמין כי היתה מפוברקת.

מה הם מניעיה הנפשיים של התפרצות זו?

★ ★ ★

מומחה נודע לפסיכולוגיה, מדען. בעל־שם, ששמע את צריחות־הזעם המוקלטים כפי ששודרו ברדיו, הגדיר את ההתפרצות בשלוש מילים:

„תמונת פסיכוטית מובהקת".

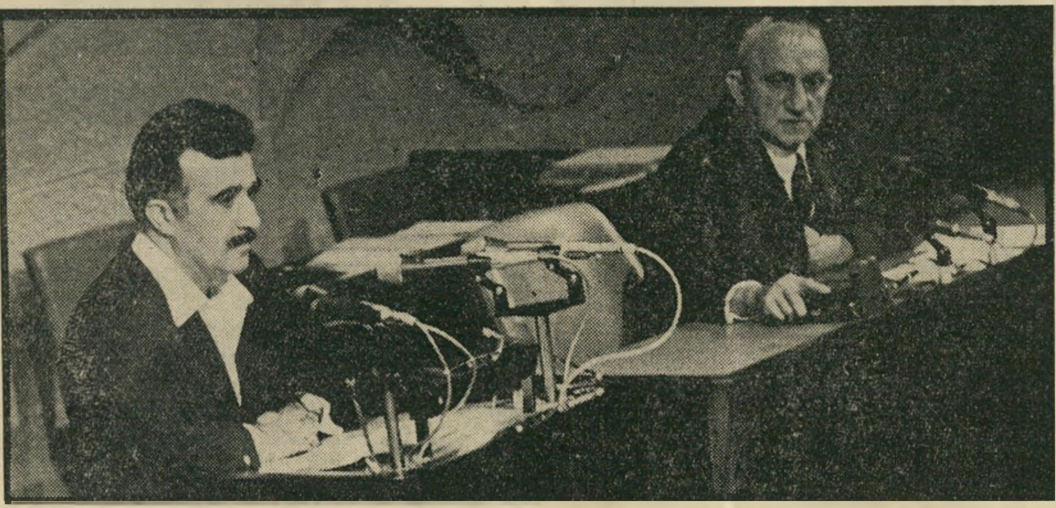

שלום כהן בעת נאומו, ראובן ברקת (ימין) אוחז בפטיש

משהו התפרץ כאן, משהו שהוא עמוק יותר מחיכוח פוליטי חולף.

לי יש רק הסבר אחד לכך: היתה זאת התפרצות קולקטיבית של מצפון רע.

כל אדם בישראל מתעב את הפאשיזם, ואת צורתו הנאצית.

מחלת־רוח זו, שהפילה מיליוני חללים מקרב היהודים, היא נושא לשינאה, לבוז, לסלידה.

כולנו שותפים לרגשות אלה — גם חברי־הכנסת, גם שרי הממשלה.

כולנו מתחלחלים בזכרנו כי בגרמניה בדקו את הסב והסבתא של כל אדם, ורשמו במיסמכים רשמיים (מיסמכים רשמיים מקודשים, שנשאו את סמל המדינה הנאצית) את הפרטים הביולוגיים האלה.

איך אפשר ליישב חלחלה אמיתית זו עם הנסיון להנהיג בישראל חוקים ששופט עליון אחד הישווה אותם בגלוי עם חוקי נירנברג, ואילו שופט עליון שני אמר שהם מתאימים לערב הסעודית?

יש כאן סתירה אמיתית. שום פילפול תלמודי או משפטי לא יכול להעלימה.

אפשר רק להעביר אותה מעולם המודע אל עולם הלא־מודע, מן ההכרה אל תת־ההכרה.

אך הדחקה זו מסוכנת מאוד לבריאות הנפש. היא יוצרת מתח תת־הכרתי. מתח היכול להתפרץ בכל רגע, בנסיון למצוא לעצמו פורקן.

מה שאירע בשבוע שעבר בכנסת הוא נסיון כזה — התפרצות קולקטיבית של מצפון רע, שמצאה את ביטויה במסע־הלינץ' נגדנו.

★ ★ ★

לא נעים לעמוד במרכזו של מסע־לינץ', כשמסביב משתוללת הסתה פרועה לעריכת שפטים.

אולם יש בכך גם תפקיד חיובי.

עזרנו להוציא תסביכים אלה מנבכי תת־ההכרה, לגלותם לעיני כל.

העלינו את הדברים, שרבצו עד כה במחשכים, אל האור. הם ניתנים עתה לבחינה ראציונלית, לניתוח אובייקטיבי

זהו הצעד הראשון להבראה נפשית.

עגל הנייר

מאת אורי אבנרי

מעשה דרמאתי, שבא לעורר את הציבור נגד המזימה
העכורה של ראשי מע״י, גרם למסע־לינץ׳ חסר־תקדים

פוגרום בכנסת

השבוע קרו מעשים חסרי־תקדים במדינת־ישראל — מעשים השופכים אור פיתאומי על הסכנות המחרידות המאיימות על הדמוקרטיה הישראלית תחת שילטון הקנוניה הכל־מפלגתית.

מעשה אחד של סיעת העולם הזה — כוח חדש, שבא להפגין סלידה מוסרית מעיסקה אנטי־דמוקרטית מבישה, כאילו פתח באיזמל של מנתח מורסה של מוגלה, שהצטברה בגוף הלאומי.

תוך שעות מעטות הפכו מוסדות הכנסת לטריבונאל סטאליניסטי ונערך מסע פוגרומיסטי נגד סיעת העולם הזה, כשיושב־ראש הכנסת עצמו קובע את הסיגנון בהודעת־הסתה שופעת־ארס, ש־א נשמעה כדוגמתה מיושב־ראש של פרלמנט מחוץ לגוש הקומוניסטי.

מפלגות המימסד התלכדו מקיר אל קיר כדי לשפוך על הסיעה דברי נבלה ושיטנה. רוב עיתוני המימסד עשו יד אחת כדי לנהל מסע של לינץ׳, תוך עיוות העובדות, גניזת דברינו, הפצת שקרים גסים ממש. אחרים מהם אף התעלו לידי הסתה גלוייה למעשי־אלימות, שנשאה תוך יום פרי במעשי־אלימות של גוף מיסתורי.

הטלוויזיה נרתמה למסע זה, שידרה ראיון. שהכיל דברי־התקפה קשים, מבלי לתת לנאשמים כל אפשרות להגן על עצמם, אהרי שנאסר עליה בפירוש מטעם השילטון לראיין את המותקפים. רק עיתונאים ואנשי־ציבור מעטים העזו להרים את קולם נגד ההסתה.

כתוך השתוללות כללית זו של רוב זרועות המימסד, לא היתה לאזרח כל אפשרות לעמוד על העובדות לאמיתן, לשקול את הפרטים ולהגיע לידי דיעה עצמאית וצלולה על אירועים אלה.

„העולם הזה" אינו נרתע מהשתוללות זו. בדרכו הסוערת, כבר ראה מסעי הסתה ואלימות, השמצות ופצצות, התנקשויות וחטיפות — ושום מהדורה חדשה של מעשים אלה לא תסיח אותו מלמלא את שליחותו במאבק על השלום, הדמוקרטיה והצדק האנושי.

בעמודים אלה מוסר „העולם הזה" את העובדות הפשוטות, ללא כחל ושרק, תוך ציטוט המיסמכים. בניגוד לכתבלבי המימסד ועסקניו, איננו זקוקים לשקרים, לחצאי־אמיתות, לסילופים ולדברי־הסתה. עקרונותינו ברורים, מעשינו גלויים. הם מדברים בעד עצמם.

ברגע שהסתמנו הסימנים הראשונים לקנוניה המכוערת בין עסקני מע״י והמפד״ל, בכוונה לרוקן מתוכנה את ה־חלטת בית־המשפט העליון, היה ברור לסיעת העולם הזה — כוח חדש כי אינה

רגע הקריעה: פרוש קופץ ממקומו, פותח במקהלה

יכולה להסתפק בתגובה שיגרתית.

ראשית, מפני שמעשה זה אינו צעד קטן בלבד בדרך אל הכפייה הדתית. זוהי פריצה מכרעת בחזית הסטאטוס־קוו — ביטול הפסקת־האש וחידוש הלוחמה.

משמעות ההכרעה הממשלתית היא ל־כפות על המדינה, רשמית וכחוק, מישטר תיאוקראטי מובהק בעניין עקרוני מרכזי: שלילת זכות האדם להגדרה עצמית.

שנית, מפני שתנועת העולם הזה — כוח חדש היא התנועה היחידה המסוגלת כיום להתייצב ללא־סייג מול מזימה כזאת.

הנהגות מפ״ם ול״ע ערקו מזמן מחזית המלחמה בכפייה הדתית. היה ברור מראש כי לא ינטשו את סיר־הבשר של ה־קואליציה כדי להיאבק, ולוא גם על עניין עקרוני ומצפוני מאין כמוהו. היה ברור מראש כי יישארו בממשלה, ישלמו מס־שפתיים למצפן ויחזרו לשולחן הממשלתי העמוס כל טוב.

במאבקים נגד הכפייה הדתית, גם אין לסמוך על שתי המפלגות הקומוניסטיות, שכל אחת מהן מפלרטטת עם המסורת הדתית של עמה — רק״ח אצל הערבים, מק״י אצל היהודים — כדי לרכוש תעודת־הכשר לאומית.

במצב זה, אין העולם הזה — כוח חדש יכול להשתחרר מחובתו להנהיג את המאבק — כפי שעשה, למעשה, לבדו, מאז ראשית ימי הכנסת השישית.

המשימה: לעורר את הציבור!

השאלה הגדולה שעמדה בפני ה־סיעה היתה: איך להוציא את המאבק הזה מן השיגרה?

איך לעורר את המוני הציבור החילוני, המהווה את הרוב הגדול במדינה, מתרדמתו?

חורשי המזימה במע״י, ובראשם גולדה מאיר וי״ש שפירא, ערכו לעצמם חשבון פשוט: הדתיים הם מיעוט, אבל מיעוט קנאי וער. החילוניים הם רוב, אבל רוב סובלני ואדיש. כדאי למכור לסוחרי־הדת את הנתח הגדול הזה של כפייה דתית, ולהשיג תמורתו מחיר גבוה בשטחים אחרים. איש לא יתרגש.

תפקיד הסיעה היה להפר תהליך זה, לעשות משהו בלתי־שיגרתי שיעורר את הציבור, שיכניס את העניין לכל בית ולכל שיחה, שיכריח את כל המפלגות לגלות את פרצופן האמיתי, שיהפוך ויכוח זה לראשית גיבושה של חזית תקיפה ולוחמת נגד הכפייה הדתית.

כך נולד הרעיון: להגיש הצעת אי־אימון לממשלה, על רקע החלטתה להפר את החלטת בית־המשפט העליון.

החליטו על כך שלום כהן ואמנון זכרוני. אותה שעה שהה אורי אבנרי באירופה, במסע־הסברה קצרצר. ברדתו מן המטוס בנמל־התעופה של פאריס, שמע את שמו משודר ברמקול. בשיחה טלפונית נתבקש לחזור ארצה במטוס הראשון. הוא הגיע מלוד ישר לבניין הכנסת — חמש דקות לפני השעה שבה היה צריך להתקיים ה־דיון על ההצעה. אולם דיון זה נדחה על־ידי הנשיאות — בניגוד גמור לתקנון הכנסת — ליום ג׳.

היתה זאת הראשונה בשרשרת של הפרת התקנון, מטעם הנשיאות וועדת־הכנסת, שהפכו את התקנון באותו שבוע לחוכא וטלולא. בשני מוסדות אלה נמנע מאיתנו מראש כל ייצוג.

הטענה היחידה הופרכה מראש

באותו ערב נערך בסיעה דיון ל־תיכנון הוויכוח שיתנהל למחרת. הוחלט לפתוח בו בצורה שקטה ועניינית, על־ידי הצגה שקולה ומאוזנת של הבעייה המצפונית, הרעיונית והמדינית. תפקיד זה הוטל על אורי אבנרי.

לאחר מכן נערך מעין — תירגול טאקטי ללא גייסות. כלומר: אחרי שסוכמו הנקודות בנאום הפתיחה מטעם הסיעה, חובר גם נאום־התשובה המצופה של י״ש שפירא. ואכן — הנאום שנאם שפירא ל־מחרת היום היה זהה כמעט מילה במילה עם הנאום המשוער.

שפירא אמר כי אין כל מקום להצעת אי־האימון, באשר הממשלה לא עשתה שום דבר מלבד להכין הצעת־חוק לכנסת. הכנסת יכולה לקבלה או לדחותה, ואין ל־האשים את הממשלה במאומה. זו היתה טענתו היחידה של שפירא.

התשובה לטענה זו נאמרה עוד לפני ששפירא קם לדבר, במשפט האחרון של נאומו של אבנרי:

אורי אבנרי: ...כבוד היושב־ראש, אנחנו מציעים להביע אי־אמון לממשלה — לא בגלל החלטתה להציע לכנסת הצעת־חוק שהכנסת יכולה לקבלה או לדחותה, אלא בגלל העובדה שהממשלה בעצם תגובתה לפסק־הדין של בית־המשפט העליון, מפירה את קווי־היסוד שלה עצמה, שעל פיהם היא קיבלה את אימון הכנסת, שהיא מפירה את הסטאטוס־קוו ומחזירה אותנו אל חשכת ימי־הביניים.

חוקי נירנברג והשמצת שופטים

בפתיחת הוויכוח לא שררה באולם שום מתיחות. למעלה משני שלישים של חברי הכנסת הופיעו, דבר נדיר למדי. אולם רק מעטים מהם טרחו להקשיב ל־נאומים. העניינים העקרוניים לא עניינו אותם.

הם ידעו כי הרוב העצום של הממשלה מובטח מראש, וכי הויכוח כולו יישכח מחר. שרר

סיעת העולם הזה. אבל לגבי מעשי הממשלה איננו יכולים אלא להביע אי־אימון.

היה בכך כמעט התנצלות — ורמז להתנהגותו של משה סנה למחרת היום.

מי מבזה את הכנסת?

לפני ההצבעה, עוד היתה התנצחות בין הסיעה ובין י״ש שפירא, שקם בפעם השלישית כדי להגיב על הוויכוח.

שר המשפטים י. ש. שפירא: אין זו אמת, על כל פנים אין זו כל האמת, שבכנסת הראשונה המתנגדים לחוקה כתובה היו אלה שהתנגדו לה מנימוקים דתיים או אנטי־דתיים.

הנימוק האמיתי היה, בין היתר, שאין זה מן ההגיון ומהשכל המדיני ש־650 אלף יהודים יחוקקו קונסטיטוציה בשביל עם ישראל שמתאסף בארץ.

אורי אבנרי: כמה זמן נחכה? כמה צריכים לבוא לפני שנזכה לחוקה?

שר המשפטים י.ש. שפירא: אני עוסק בזה, ולא אתה!

אורי אבנרי: כמה זמן זה יקח?

חופשי — מפלגות המימסד שלא שותפו בקואליציה.

כך הוחלט על קריעת הדף

אולם לפני כן אירע המאורע שהטביע את חותמו על היום כולו, ושהפך בן־רגע ויכוח שיגרתי להתמודדות דרמתית.

כאשר היכננה הסיעה את הוויכוח, החליטה לנצל סעיף בתקנון המאפשר גם לנציג הסיעה המציעה אי־אימון להשתתף בוויכוח על כך. בכך הובטחה זכות־דיבור גם לשלום כהן — וניתנה האפשרות לפעולה בלתי־שיגרתית.

היה ברור שדרוש משהו מיוחד — משהו דרמאתי ממש — כדי שהמאבק נגד המזימה יחרוג מן השיגרה הפרלמנטרית, ויעורר מאדישותו כל אדם בישראל. היה דרוש משהו שיגיד לכל אדם: אין זה עניין שיגרתי, יש כאן עניין מצפוני עמוק, משהו הנוגע לעצם דמותה של המדינה.

על רקע זה הציע שלום כהן לנקוט פעולה קיצונית: לקרוע מתעודת־הזהות את הדף המכיל את הפריט „לאום".

צעד זה נשקל בכובד ראש. היה ברור מה עלולות להיות התוצאות — הסתה פרועה, סילופים, פעולות־נקם. אך היה ברור כי בהיעדר צעד כזה, ישקע הוויכוח כולו בבוץ של דיבורי־סרק, בדיוק כפי שהתכוונו גולדה מאיר וי.ש. שפירא, וכי אחרי נצחון קל כזה תצא הכפייה הדתית למסעי נצחונות שישנה את פני המדינה.

לכן נתקבלה ההחלטה. כדוגמה שימש מעשהו הידוע של זאב ז׳בוטינסקי, שקרע על דוכן הנאומים את השקל הציוני.

נקבע שהדבר לא ייעשה בעת הנמקת הצעת אי־האימון על־ידי אבנרי, כדי לא לתת פתחון־פה למפ״ם, ל״ע ואחרים לטעון לאחר מכן כי הצביעו נגד ההצעה בגלל מעשה זה. שלום כהן קיבל על עצמו לבצע את הדבר בתום נאומו.

כשעלה שלום כהן על הדוכן, לא ציפה איש למשהו דרמאתי. הוא דיבר בשקט האופייני לו.

באולם עדיין שרר אותו מצב־רוח של בדיחות־דעת צינית, מהו־

רגע לפני: צחוק ציני בפי אבן, שפירא, אלון

מצב־רוח מבודח, והשרים התלוצצו ביניהם כימעט בקול רם.

אבנרי אמר את דבריו בשקט (הנאום הלא פורסם בגליון האחרון של העולם הזה). שר־המשפטים נאם את נאומו הקצר — בדיוק כפי שהוכן לו באותו תרגיל.

נפתח הוויכוח. כל מפלגות האופוזיציה נמנעו מלהשתתף בו בכלל. מפ״ם ול״ע לא קמו ליטול את רשות־הדיבור, בידעם כי יהיה זה מגוחך אם ינאמו נגד הכפייה הדתית — שעה קלה לפני שירימו את ידיהם כדי להביע אימון לממשלה, ודווקא על רקע החלטתה להגביר את הכפייה הדתית. נאמו רק ח״כים שמחוץ לממשלה, כולם אנשי המימסד.

פתח שלמה לורנץ מאגודת־ישראל, שתמך בממשלה בהתלהבות. תוך כדי כך חירף את שופטי בית־המשפט העליון, דבר שגרם לתגובות חריפות מצד אבנרי:

שלמה לורנץ: מי מאתנו יכול היה להעלות על דעתו שאדם התופס אחת העמדות החשובות ביותר במדינתנו ירשה לעצמו להגיד על ההלכה, לפיה יהודי הוא מי שנולד מאם יהודיה, דבר אשר גם הממשלה קיבלה וגם הכנסת תקבל בשבוע הבא, את הדברים כדלקמן, ואני מצטט: „... נדמה לי שזוהי אחת האירוניות המרות ביותר של הגורל, שאותה גישה ביולוגית או גזענית, אשר הופצה על־ידי הנאצים, ואשר איפיינה את חוקי נירנברג הנודעים־לשימצה, שאותה גישה תהפוך — בגלל מסורת שטוענים לה שהיא קדושה ומקודשת — לבסיס לקביעה או לפסילה רשמית של היות אדם יהודי בישראל."

אורי אבנרי: נכון מאוד! בדיוק כך! אני נולדתי במדינה כזאת. במדינה בה נולדתי שאלו מי הסבתא שלי ומי האמא שלי. איני רוצה לחזור לזה!

שלמה לורנץ: אם מישהו, חבר־הכנסת, מסוגל ברוב תיסבוכו, ומתוך שינאה עצמית, להשמיע דברי נאצה אלה שאחד מחוקי־היסוד של תורתנו, שגם הכנסת תקבל אותו ושהממשלה כבר קיבלה אותו, הוא חוק גיזעני שהופץ על־ידי הנאצים, והמאפיין את חוקי־נירנברג — מה הפלא שאותו איש, בשבתו על כס בית־המשפט, הכריע את הכף בבעיית מי הוא יהודי, ועל־ידי כך נתקבל אותו הרוב כפי שנתקבל.

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, אני מוחה נגד זה שבישיבת הכנסת מעליבים שופטים עליונים, ואין מוחה על כך!

מנחם פרוש: השופט העליב את עצמו!

אף אחד משאר חברי־הכנסת לא מחה על העלבת שופט. רק אחרי מחאתו של אבנרי, נזכר י. ש. שפירא לקום ולמחות אף הוא.

„נשנה את הכל!"

נציג ע״מ, מאיר אביזוהר, קם ונאם נאום מטושטש, כמו כל נאומי סיעה זו שאין לה השקפה ברורה על שום דבר. הוא לא קבע עמדה עקרונית לכאן או לכאן.

מאיר וילנר מרק״ח תמך באי־האימון, אך הסתייג בחריפות מן המציעים, מכיוון שאבנרי תקף בנאומו את ברית־המועצות, שם מצויין בתעודת־הזהות של יהודי כי הוא „יבריי" (עברי).

מאיר וילנר: אני רוצה להגיד שאינני מזדהה עם המציע, ובמיוחד אני דוחה בכל תוקף את דבריו נגד ברית־המועצות והאידיאולוגיה הקומוניסטית.

הוא פשוט אינו יודע מה הוא מדבר, מכיוון שדווקא בברית־המועצות נוהגים לפי מה שהוא מציע. שם יכול כל אזרח להכריז, ורק הוא מכריז, לאיזה לאום הוא שייך, ולאיזה לאום שייכים ילדיו. ולכן מה שאמרת, ח״כ אבנרי, סותר את המציאות.

ברגע הקריעה: אבן מזועזע. יגאל מסתיר פני

גם פועלי אגודת־ישראל תמכו, כמובן, בממשלה, והשמיצו את השופט זוסמן, על כי אמר כי הכפייה הדתית מזכירה את ערב־הסעודית.

המרכז החופשי, המתייצב בפה מלא לצד הכפייה הדתית, העלה בכל זאת ספק. טען אליעזר שוסטק, שהוא עצמו דתי: מדוע לערבב את ההלכה עם חוקי המדינה כשזה לא דרוש?

אליעזר שוסטק: אתם מחייבים את הכנסת מפעם לפעם לקבוע ולחוקק חוקים הקשורים להלכה. היום, בהרכב זה, כל זמן שעוד קיים הדור הישן, כל זמן שחבר עדיין מאיר יערי, עם היותו ממפ״ם, והוא עדיין איש הדור הקודם — יש עוד איזה שהוא סיכוי. יש לכם עוד תקוה להביא חוקים כאלה.

אבל בעוד חמש־שש שנים יהיה הרכב אחר בכנסת. „הפה שאסר הוא הפה שהתיר". מה יהיה אז?

אני רואה אפשרות ש„אבנרים" כאלה יבטלו את חוקי־הגירושין, וגם את חוק־הנישואין! מדוע אתם צריכים להביא למצב זה?

אורי אבנרי: את הכל נבטל. בעוד עשר שנים לא יישאר שריד מכל אלה.

קריאות: לא תזכה לכך!

אליעזר שוסטק: אני מתפלל ומקווה שהוא לא יזכה לכך, אבל האם קיימת סכנה כזאת?

אחרון הנואמים, משה סנה, הודיע שיצביע בעד הצעתנו, אולם הוסיף לכך הסתייגות:

משה סנה: יש לנו, לסיעת מק״י, גישה שונה בתכלית מהגישה של הסיעה אשר הציעה להביע אי־אימון בממשלה.

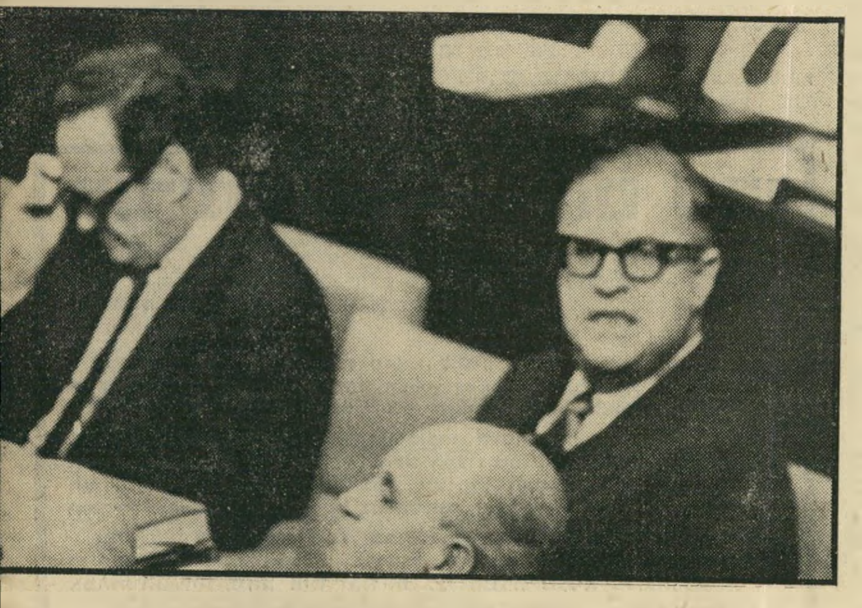

רגע אחרי: אבן מסתכל בתדהמה לעבר כהן

שר המשפטים: עוד יהיה כתוב בקונסטיטוציה באיזה שהיא תקנה, שאדם שמבזה את הכנסת לא ימשיך לשבת בה לכל הפחות כמה שבועות.

אבנרי: ואתה תחליט מי מבזה ומי לא!

שר המשפטים י. ש. שפירא: הכנסת תחליט, אדוני.

אורי אבנרי: אנחנו יודעים איך הכנסת מחליטה.

ההצבעה עצמה היתה בהתאם לצפוי. למען הצעת הסיעה הצביעו רק רק״ח ומק״י — 5 קולות, כולל שני קולות הסיעה.

נגדה הצביעו 73, כולל כל אנשי מפ״ם ול״ע, שתמכו בכך בקו הממשלה בעניין הכפייה הדתית.

נמנעו 7 — אגו״י, ע״מ והמרכז ה־

לה בזילזול ובאדישות, מכיוון שהכל ידעו שהמזימה הממשלתית תקבל רוב אוטומטי עצום.

להלן דברי שלום כהן, כפי שנרשמו בפרוטוקול:

שלום כהן: שר־המשפטים בא בטרוניה עצומה: איך בכלל אנו מציעים אי־אימון בממשלה? מה עשתה הממשלה? הרי היא בסך הכל הניחה על שולחן הכנסת הצעת־חוק, שתידון בשבוע הבא. אז מה אתם מתרגשים היום?

התמימות הזאת היא פנטסטית.

האם זהו המעשה היחידי שממשלת ישראל עשתה, מאז פסק בית־המשפט את אשר פסק? והישיבות של הממשלה, וההחלטות,

(המשך בעמוד 12)

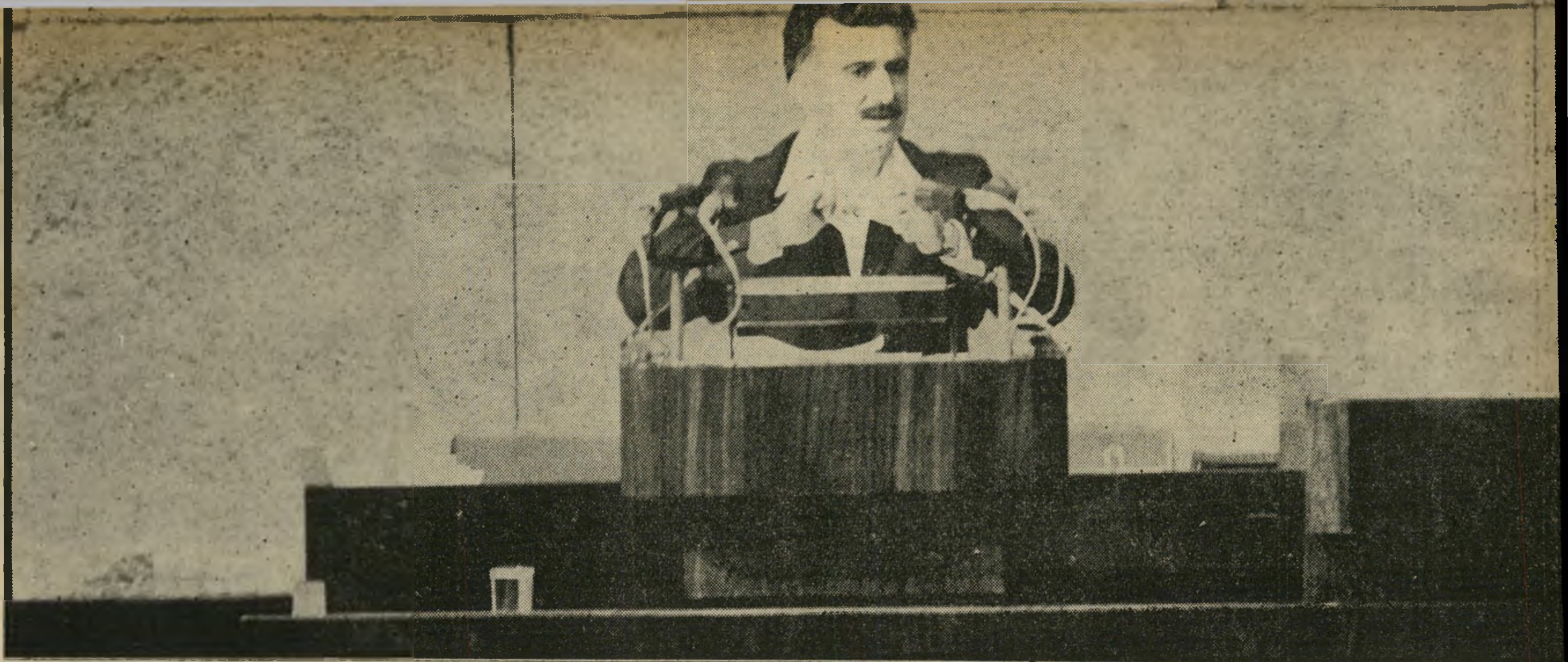

שלום כהן קורע דף מתעודת הזהות שלו מעל דוכן הנאומים בכנסת

(המשך מעמוד 11)

וההצבעות, והשתיקה על השמצת בית־המשפט — אלה אינן קביעת עובדות?

האם לא נפלה כבר ההכרעה? האם צריך לחכות עד שהכל יהיה גמור, רשום וחתום?

הממשלה מועלת באימון

שר־המשפטים אמר שאפשר להציע אי־אמון בממשלה רק אם הממשלה אינה ממלאת את חובתה.

בין יתר החובות של הממשלה בולטת החובה למלא אחר התחייבויותיה החגיגיות.

יש פה מיסמך שחולק לנו לא מזמן. הכותרת שלו היא „קווי היסוד של תוכנית הממשלה". ובפרק ח', „הדת והמדינה", כתוב: „הממשלה תשמור על סטטוס־קוו במדינה בענייני דת."

יחד עם אותו מיסמך, הוגשה לנו חוברת ששמה „הסכם קואליציוני בין המפלגות — מפלגת העבודה הישראלית, גוש חרות־ליברלים, המפלגה הדתית לאומית והמפלגה הליברלית העצמאית". הוא נחתם ביום ו' בטבת תש"ל. ושם, בסעיף 5, כתוב:

„סטטוס־קוו בעניינים דתיים:

(א) בהמשך להסכמים קואליציוניים מהכנסת השלישית, הרביעית, החמישית והשישית, יישמר גם בתקופת הכנסת השביעית הסטטוס־קוו בתחבורה הציבורית בשבת ובימי חגים.

(ב) כנ"ל יישמר הסטטוס־קוו בעניין חוק הנישואין והגרושין, ובכל שאר ענייני הדת."

אתם הבטחתם את הדברים האלה. לא אנחנו. אתם התחייבתם לזה. על סמך זה אתם קיבלתם אימון הכנסת — על סמך ההבטחה לא לשנות בכנסת השביעית את הסטטוס־קוו.

ומה מציעים עכשיו?

שר המשפטים ניסה להפר את הסטטוס־קוו לגבי הטלוויזיה. הוא נחל שם מפלה...

מרדכי סורקים: הסיעה הגישה הצעת אי־אמון. איך יכול לדבר חבר אותה סיעה שהגישה הצעת אי־אמון? ואם בסיעה יהיו עשרים חברים, כולם ידברו?

שלום כהן: אני מציע לחבר־הכנסת סורקים לקרוא את תקנון הכנסת, לפני שהוא קורא קריאות־ביניים.

מרדכי סורקים: אני קראתי, וזה לא מתקבל על ראשי.

אורי אבנרי: יש לך ראש מיוחד, שלא כל דבר מתקבל עליו.

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת סורקים, אני מבקש להביא לידיעתך, שלפי התקנון רשאית כל סיעה המציעה אי־אמון לממשלה, להשתתף גם בהודעות הנמסרות בשם הסיעות, נוסף להצעת אי־האמון.

שלום כהן: שר המשפטים, בהסכם קואליציוני עם המפד"ל אשר לא פורסם, — הבטיח לבטל את השידורים בטלוויזיה בשבת. הוא הבטיח שאם בית־המשפט יחליט את אשר החליט בינתיים, שיש לקיים שידורים בשבת, יתקנו את החוק. אני שמח שבעניין הטלוויזיה, הוא נחל מפלה מחפירה, כפי שהגיע לו. אני אצטער אם בפרשה השניה, בגלל ההסכמים הקואליציוניים, לא ינחל את המפלה המגיעה להצעה זו.

סגן ראש הממשלה י. אלון: על איזה הסכם אתה מדבר?

שלום כהן: ההסכם בינו ובין המפד"ל, שלא פורסם, שהוכחש ושמקיימים אותו עתה.

הרב ניסים — לבית-הסוהר!

בית־המשפט פירש את הסטטוס־קוו. והוא היחיד המוסמך לפרש את החוק הקיים בנידון.

מה קרה לאחר מכן? בזיון כזה של בית־המשפט עוד לא היה במדינת־ישראל!

הרב נסים התערב באמצע הליכי הדיון. הוא ששלח את המכתב לשופט זוסמן, המכתב המהווה בזיון בית־המשפט.

מה קרה לו? האם הוא יושב על ספסל הנאשמים?

אילו אזרח פרטי היה עושה מה שהוא עשה, היה מעז לעשות מה שהוא עשה, האם היו שותקים לו על כך?

שר הפנים מ. ח. שפירא: מנין אתה יודע שזה הרב נסים?

אורי אבנרי: זה כתוב בפסק־הדין. השופט הזכיר שהרב נסים שלח לו, על נייר ממשלתי, מסמך המהווה בזיון בית־המשפט. מקומו בכלא, כמו כל אזרח אחר.

ישראל בן־מאיר: לא כתוב מי היה זה ששלח את המכתב.

אורי אבנרי: אז שהמשטרה תפתח בחקירה. אז יתברר מי היה זה.

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת אבנרי, אתה אינך נותן לחברך לסיים את דבריו.

שלום כהן: כבוד היושב־ראש, ציטטו את דבריו של השופט העליון זוסמן, שאמר ש„כאן נוהגים כמו בסעודיה". אמרו שאמר זאת בעידנא דריתחא. אינני אומר זאת בעידנא דריתחא. אני אומר זאת בשלווה ובשקט.

מנחם פרוש: תתבייש לך!

שלום כהן: זה מבייש את סעודיה.

שמואל תמיר: מפיו זו אינה השמצה. הוא רוצה בהשתלבות איתה.

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת כהן, אני מבקש ממך לחזור בך מדבריך אלה. יש בהם משום בזיון מדינת־ישראל.

שלום כהן: אם היושב־ראש דורש, אני חוזר בי.

היו"ר ר. ברקת: כן, אני דורש.

שלום כהן: אם כבוד היושב־ראש דורש, אני חוזר בי.

שלום כהן: המפלגות הדתיות — — — אתם מדברים על פילוג העם. אתם הייתם הראשונים שאיימתם, שאתם תעזבו את הממשלה, תעזבו את הקואליציה, ותפלגו, ותסלגו.

צה"ל אינו לגיון זרים

מה קורה היום? קם נציג של אגודת ישראל — תנועה שהתנגדה להקמת המדינה — והוא מברך את ראש־הממשלה, ראש מפלגת־העבודה, ראש מפלגה סוציאליססית, מברך אותה על העמדה שלה בעניין זה, הייתי רוצה לשמוע ממנו גם הכרזה, שעל אותה מדינת־ישראל יגנו כל הבחורים בגיל צבא, כולל, למשל, בחורי־הישיבה, בו בזמן שמחייבים בחורים — שעל תעודת־הזיהוי שלהם כתוב „לא יהודי", שמגדירים אותם כנוכרים — לשרת בצה"ל. אתם רוצים שצה"ל יגן עליכם, אבל צה"ל איננו לגיון־זרים, צה"ל איננו לגיון של נוכרים.

זוהי תעודת־הזהות שלי. למרבה הצער, הצעת־החוק ופעולות הממשלה יוצרות מצב שזוהי בושה להחזיק תעודת זהות. מי שמחזיק את התעודה הזאת משתף את עצמו בהנהגת משטר תיאוקרטי, בהפלייה ובקיפוח.

קריאות: זו בושה!

שלום כהן: דווקא אני, שגאה להגדיר את דתי כיהודית, דווקא אני רואה עצמי חייב, כאזרח חופשי, אין לי מנוס אלא לקרוע את תעודת־הזהות. (קורע דף מתעודת הזהות).

י. ש. בן־מאיר: זו עבירה לפי החוק! האם מותר לעבור עבירה באולת הכנסת?

(קריאות מכל ספסלי הכנסת)

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת שלום כהן עשה מעשה אשר לא ייעשה. אני אצטרך להעביר את הדבר הזה — — —

מנחם פרוש: זהו כבוד לתעודת־הזהות אם לא ישא אותה.

אורי אבנרי: יש לו תעודת גיוס לצה"ל, שאין לך! הוא פצוע של צה"ל!

היו"ר ר. ברקת: הדבר הזה יועבר ליועץ המשפטי של הכנסת ושל הממשלה!

הודעתו של שלום כהן

זהו נוסח ההודעה שהגיש שלום כהן לוועדת־הכנסת, בעת ה„דיון" על ההצעה לגרשו מחמש ישיבות המליאה. חברי הוועדה לא הניחו לקראה, והוא קרא אותה למחרת היום מעל דוכן הכנסת, בנאום שנשא להנמקת עירעורו על הגירוש השרירותי:

היום, בעת הדיון על הצעת סיעתי להביע אי־אימון לממשלה, בעיקבות תגובתה על החלטת בית־המשפט העליון בעניין משפחת שליט, קרעתי מתוך תעודת־הזהות שלי את העמודה שבה מצויין הפריט „לאום".

עשיתי מעשה זה בתוקף תפקידי כנבחר העם, כמחאה על החלטת הממשלה להציע חוק שלפיו יצויין להבא בתעודת־הזהות פריט זה לפי ההלכה האורתודוכסית, המקובלת על חלק קטן מן העם, והנוגדת, לפי השקפתי והכרתי, את מושגי־היסוד של מדינת־חוק דמוקרטית, חילונית וליברלית.

עמדו לנגד עיני חברי בעבר, בהווה ובעתיד, חיילי צה"ל, המסכנים את חייהם למען הגנת המולדת, שיוגדרו כלא־יהודים וכנוכרים, רק מפני שאמהותיהם וסבותיהם אינן יהודיות לפי הגדרה גזענית פסולה.

מעשה זה, לא בלבד שאינו מהווה בזיון למדינה ולערכיה המקודשים עלי, אלא מביע את הזדהותי העמוקה עם ערכים אלה, אותם שרתתי כחייל קרבי במלחמת־העצמאות.

מדינת־ישראל, על דגלה וסימלה, יקרים לי יותר מכל. הם מהווים בעיני ערך עליון. מעשה זה שעשיתי, בקרעי מתעודת־הזהות פריט אשר בית־המשפט העליון הציע למחקו כליל, לא בא לפגוע במדינה, בכבודה או בסמל מסמליה. הרגשתי חובה מצפונית להפגין את שאיפת רוב העם להעניק ללאום שלנו את ההגדרה הרחבה ביותר, בניגוד לתפיסות קנאיות הבאות לצמצמו.

לפיכך, קריעת העמודה מן התעודה לא באה לפגוע במדינה, ובוודאי לא בכנסת, כדברי המשמיצים, אלא כוונה נגד מדיניות הממשלה, ונסיונה לכפות תפיסה קנאית תיאוקראטית על העם.

אני מביע את תמהוני העמוק על הנוהל של ועדת־הכנסת, שלא קראה לסדר את משמיצי השופטים מעל דוכן הכנסת, מעשה הפוגע באשיות שילטון החוק הדמוקראטי, והפועלת בעיקבות החלטה של הנשיאות שקיבלה תכתיב מצד שר־המשפטים. נוהל זה לא יכירנו מקומו בפרלמנט דמוקראטי.

הפורום היחידי שלפניו אני מוכן לתת את הדין על מעשי הוא ציבור הבוחרים ששלח אותי לכנסת, ושאת שליחותו אני משתדל למלא לפי מיטב מצפוני, הכרתי ואמונתי.

ה פרוטוקול **אינו** משקף, כמובן, מה שאירע באמת באולם. אחרי רגע של תדהמה, פרצו חברי־כנסת בשאגות זעם, שקשה לתאר אותן במילים.

מעל לכולן נשמעה בבירור שאגה של מרדכי זר: „תחזור למצרים! תחזור למצרים!"

קריאה זו אינה מופיעה, משום מה, בפרוטוקול — אף שכל העיתונאים שמעו אותה בבירור. ייתכן שיד נעלמה מחקה אותה. ייתכן גם שהקצרנית עצמה התביישה לרשום אותה. היו"ר לא הגיב על קריאה אנטי־שמית זו, שנלקחה ממילון אל־פתח.

ברגע שנסתיימה ההצבעה, נתרוקן האולם כליל, כשהח"כים הנרגשים מתווכחים במיזנון. האוירה היתה היסטרית. אך היו גם תגובות הפוכות. אחד מחשובי הח"כים בכנסת, שאינו מידידי הסיעה, לחץ בחמימות את ידי שלום כהן — במיסדרון, הרחק מעיני הבריות. כמה אחרים התלוצצו על ההתרגשות של חבריהם, ראו בעניין הפגנה פרלמנטרית מותרת.

תוך דקות מעטות נכנס המכבש הגדול של המימסד לפעולה, כשעל מושב־הנהג יושב יעקב שמשון שפירא. הוא התכוון להשתמש בתגובה היסטרית של הח"כים, כדי לטשטש את עיקבות מזימתו עם עסקני הדת, להציג את מתנגדי המזימה כבוגדים.

המשך הפרשה הכניס את הכנסת לאווירת משפט סטאליניסטי.

בשעה שמונה נתכנסה הנשיאות — בנוכחות שר־המשפטים והמישנה ליועץ המשפטי, שאין להם שום מקום שם — אך בהיעדרו של שלום כהן, שלא הוזמן.

הנשיאות (הקרויה רשמית: „יושב־ראש הכנסת וסגניו") היא ועדה המורכבת על־פי המפתח המפלגתי, ואין בה זכר לאופוזיציה. אין לה שום סמכות שיפוטית. סמכויותיה באות לה מן התקנון, וזה מקנה לה רק את הזכות לקבוע את סדר־היום.

אולם בהדרכת שפירא, הפכה הנשיאות לבית־משפט, בהיעדר הנאשם. הוחלט לחבר הודעת־גינוי מלאה עלילות פליליות, וכן לדרוש מוועדת־הכנסת את סילוק שלום כהן מן הכנסת. הישיבה כולה ארכה כמה דקות.

מכאן עבר העניין לוועדת־הכנסת, שגם בה אין ייצוג לסיעה העולם הזה — כוח חדש. הפעם הוזמן שלום כהן — אך לא ניתן לו לדבר, כי בכל פעם שניסה לפתוח את פיו נתקל במטר של קריאות־גנאי, השמצות וצעקות. הכל דמה לישיבת־גינוי במפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

משפט סטאליניסטי

ל פי התקנון, יכולה ועדת־הכנסת לסלק חבר־כנסת מחמש ישיבות המליאה, אולם רק בשני מיקרים: אם נקרא חבר־כנסת שלוש פעמים לסדר על־ידי היושב־ראש ולא ציית, או אם פגע בכבוד יושב־ראש הכנסת.

במיקרה מסויים זה, לא קרה לא זה ולא זה. הפרוטוקול מוכיח ששלום כהן כלל לא נקרא לסדר על־ידי היו"ר, וכי דבריו לא התייחסו ליו"ר.

משום כך לא היתה לוועדת־הכנסת שום סמכות להתערב, וכל פעולתה בלתי־חוקית — כפי שהיתה פעולת הנשיאות לפניה.

אולם שיקולים כאלה אין בהם כדי להרתיע את עסקני המימסד, כאשר נדמה להם שצפוייה להם סכנה. עוד לפני שנפתחה הישיבה, היה ברור כי פסק־הדין של „הנאשם", שלא ניתן לו לדבר, כבר נחרץ.

בהיכנס שלום כהן לישיבה, נוכח לדעת שישב שם יועץ משפטי, שאין מקומו בה.

מה שאירע בישיבה, תואר למחרת היום על־ידי שלום כהן, בנאומו במליאה להנמקת עירעורו:

שלום כהן: אני רואה במה שקרה אתמול בערב, לאחר סיום ישיבת הכנסת, הליך המזכיר תקופה אפלה בתולדותיה של ברית־המועצות. זהו הליך סטאליניסטי מובהק.

(קריאות באולם).

אברהם כץ: סע לשם.

מנחם פרוש: איזה מילים אתה מדבר?

שלום כהן: ...זה היה הליך לפי מסורת סטאליניסטית, באשר הפעולה הפרלמנטרית באה בעיקבות התערבות של שר בממשלה, שהשתתף בישיבה של יושב־ראש הכנסת וסגניו. ... לפי התערבות שר־המשפטים הובאה הסוגיה, על־ידי יושב־ראש הכנסת, לוועדת־הכנסת.

בישיבת ועדת־הכנסת נכח גם היועץ־המשפטי לממשלה, או נציגו. מכיוון שלא רצו או אינם יכולים להביא אותי למשפט

לינץ' בעתונות

,,אל ייאוש שלום הצדק עימנו'

מייק רונן ב,,ידיעות אחרונות"

זאב ב,,הארץ"

.,שיניחי דעתי - לא כדאי לתקוף את הכנסת !"

מייק רונן ב,,ידיעות אחרונות"

— ואני מודיע כאן שלא אתנגד ולא הייתי מתנגד לכל בקשה להסיר את חסינותי, ולעמוד למשפט על המעשה שעשיתי — אבל מכיוון שלא רצו או לא יכלו ללכת בדרך זו, החליטו להפוך את ועדת־הכנסת לבית־משפט סגור.

הערתי תשומת ליבו של יושב־ראש הכנסת לנוכחותו של היועץ־המשפטי לצידו, וביקשתי, מכיוון שהולך להיות פה הליך פסבדו־משפטי או משפטי, שיהיה נוכח גם יועץ־משפטי שלי. בקשה זו נדחתה.

באותה ישיבה דרשו ממני, שוב לפי אותה מסורת סטאליניסטית, גינוי עצמי, אוטו־קריטיקה.

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת כהן, אני מבקש ממך שלא תשתמש להבא בביטויים כאלה.

שלום כהן: ובכן, לא ד ר ש ו ממני גינוי עצמי; ה צ י ע ו לי גינוי עצמי. מכיוון שהיה ברור לי שכל הכוונה היתה להעמיד את מעשי מאתמול כמעשה המכוון לפגוע במדינה, בסמליה, ביוקרתה ובכבודה — הרי ברור גם שארצה למסור הודעה אישית לכנסת, וכך גם הודעתי ליושב־ראש ועדת הכנסת תוך כדי מהלך הדיון. ועשיתי זאת, לא כדי להתחרט או להצטדק או לבקש סליחתו של מישהו, או לגנות את עצמי או למסור אוטו־קריטיקה, אלא כדי להבהיר את עמדתי, את עמדת סיעתנו במה שנוגע לכבודה של המדינה, לכבודה של הכנסת, ובמה שנוגע לתפקידנו ולחובתנו, כסיעה אופוזיציונית המתנגדת למימסד עצמו, לא למפלגה זו או אחרת, לפעול בכנסת.

...כאשר ביקשתי את רשות־הדיבור, אחרי מטר של השמצות נגדי, כדי להבהיר מה היה, והיושב־ראש לא נתן לי — השלמתי, מתוך הנחה שיתן לי לדבר לאחר הדיון. אך ברגע זה התפרצו נגדי כמה מחברי הוועדה שצעקו „אל תדבר כאן," „לא רוצים לשמוע אותך כאן," „אין לך מה לומר כאן." מאחר שיושב־ראש הוועדה לא מצא לנכון לומר מילה לאותם חברי כנסת — — — —

קריאות: — — —

שלום כהן: חברת הכנסת רזיאל־נאור אמרה „לא רוצים לשמוע אותך כאן," „אין לך מה לדבר כאן." הברת הכנסת רזיאל־נאור אמרה זאת.

מיכאל חזני: ואתה חושב שכאן רוצים לשמוע אותך?

שלום כהן: אחר עזבתי את ישיבת ועדת־הכנסת, והיא החליטה כאשר החליטה.

נראה כי חברי הוועדה, שידעו כמובן שכל ההליך הוא בלתי־חוקי בהחלט, נאחזו בתקווה ששלום כהן יביע חרטה, ברוח של נאשם במשפט סטאליניסטי. הם הפסיקו את הישיבה לשעה.

כשעה זו נערכה התייעצות בחדר הסיעה. כלל לא עלה על דעת איש להביע חרטה. לעומת זאת נוסחה בדיעה צלולה הודעה, אותה התכוון שלום כהן לקרוא באוזני חברי־הוועדה, שהגדיר בבירור את מניעי המעשה ומשמעותו. (ראה מיסגרת בעמוד 12).

כשחזר כהן לישיבה, עם הודעה זו בידיו, נתקבל על־ידי חברי־הוועדה בזעקות של לינץ'. כי לפני כן נכנס לחדר־הסיעה אחד מסגני יו"ר הכנסת, וניתן לו לקרוא את ההודעה. עיתונאית, שנלוותה אליו, לקחה העתק. כך כבר ידעו חברי־הוועדה כי אין זו הודעת־חרטה סטאליניסטית, אלא הגנה־עצמית גאה של נאשם במישפט פוליטי מבויים.

הפעם לא ניתן לכהן אף לקרוא את ההודעה. הזעקות הקיפוהו מכל עבר, והוא קם ועזב את הישיבה.

חברי־הוועדה ישבו עד אחרי חצות, בבניין האפל של הכנסת, למורת־רוחם של הסדרנים שנאלצו להמשיך על משמרתם. רבע שעה אחרי חצות יצאו — כשפסק־הדין המוכן מראש אושר רשמית. כהן סולק מחמש ישיבות המליאה.

כעבור שלוש דקות הגשנו ליו"ר הכנסת עירעור — בהתאם לתקנון.

נקמת ברקת

ל פי תקנון הכנסת, אי־אפשר להכניס במפתיע סעיף חדש לסדר־היום. יש להודיע על כך מראש לכל חברי־הכנסת, כדי שיוכלו לבוא לישיבה ולהתכונן לתוכנה.

אולם לראובן ברקת לא היה זמן. י.ש. שפירא רצה שכל העניין יסתיים לפני שיגיע תור הוויכוח על הצעת־החוק שלו, שנועדה לבצע את המזימה עם הדת

(המשך בעמוד 14)

(המשך מעמוד 13)

ניים. לכן קבע ברקת את שמיעת העירעור כבר למחרת היום — שוב בניגוד לתקנון.

בשביל ראובן ברקת היה זה יום גדול. סיעת העולם הזה — כוח חדש היתה היחידה שהצביעה נגד בחירתו לכהונה רמה זו. בנאום־הבכורה שלו בכנסת, בישיבתה הראשונה, נימק שלום כהן מדוע חסרות לברקת התכונות היסודיות לכהונה, המחייבת התעלות מעל לאינטרסים מפלגתיים, וגישה ממלכתית ללא משוא־פנים. הוא אמר שברקת הוא עסקן מפלגתי אפור, שימלא כל תכתיב מפלגתי.

עתה הגיעה שעתו של ברקת לנקום את נקמתו — ותוך כדי כך להוכיח עד כמה צדק שלום כהן באותו נאום.

מייד בפתיחת הישיבה, פתח ברקת בקריאת הודעת־הגינוי שלו. לא זה בלבד שלא היתה חוקית מבחינת התקנון, לא זה בלבד שחוברה מבלי לשמוע כלל את דברי האיש שגונה, אלא שהכילה עלילות פליליות שלוחות־רסן, האשמות בבגידה ודברי־דיבה אחרים, שאורח רגיל היה משלם עבורם ביוקר בבית־המשפט.

בסך הכל — הודעה שהיתה מתאימה ליושב־ראש הסובייט העליון בארץ מולדתו.

במסע־הלינץ' של העיתונות, למחרת היום, תואר מה שהתרחש לאחר מכן כהצגה „אכסהיביציוניסטית" של אורי אבנרי, כסקנדל שנערך במזיד, וכיוצא באלה. מה שאירע באמת רשום בפרוטוקול הישיבה, המתפרסם להלן במלואו:

היו"ר ר. ברקת: חברי־הכנסת, לפני שנשמע את דברי יושב־ראש ועדת־הכנסת על החלטת ועדת־הכנסת, אני רואה חובה לעצמי לומר לחברי־הכנסת את הדברים הבאים:

בישיבת הכנסת אתמול, בה נדונה הצעת סיעת העולם הזה — כוח חדש להביע אי־אימון לממשלה, עשה חבר־הכנסת שלום כהן, אשר בהצהרת־האימונים שלו התחייב לשמור אימונים למדינת־ישראל, מעשה מחפיר...

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש...

קריאות: שב, בלום פיך!

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש...

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת אבנרי, אבקשך לא להפריע.

אורי אבנרי: כבוד היושב־ראש, אני מבקש לדעת...

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת אבנרי, אני קורא אותך לסדר.

אורי אבנרי: אני מבקש לדעת: לפי איזה סעיף בתקנון נמסרת ההודעה הזאת? כאן זה לא סובייט עליון! ליושב־ראש אין שום סמכות למסור הודעות כאלה.

(צעקות באולם).

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת אבנרי, אני קורא אותך בפעם השנייה לסדר.

אורי אבנרי: כאן לא גוף סטאליניסטי! אין לך סמכות למסור הודעה כזאת!

היו"ר ר. ברקת: אנחנו מפסיקים את הישיבה לחמש דקות. אני מבקש מאת הסדרנים שלא לאפשר לחבר־הכנסת אבנרי להשתתף בישיבת הכנסת, בהתאם לתקנון.

(הישיבה נפסקה לחמש דקות).

(הישיבה חודשה בשעה 11.08).

היו"ר ר. ברקת: חברי־הכנסת, אני קורא בפניכם את סעיף 69 (א) של תקנון הכנסת האומר: „הפר חבר־הכנסת את הסדר בישיבות הכנסת, או שפגע בכבוד היושב־ראש, רשאי היושב־ראש להעמיד, ללא ויכוח, להצבעה להוציא את החבר מהישיבה."

בהתאם לסעיף זה, אני מעמיד להצבעה את ההצעה להוציא את חבר־הכנסת אבנרי מן הישיבה הזאת.

(צעקות באולם).

הצבעה

ההצעה להוציא את חבר־הכנסת אורי אבנרי מן הישיבה היום, נתקבלה.

קריאה: חברי־הכנסת תופיק טובי ושלום כהן הצביעו נגד.

תופיק טובי: כל הסקנדל הזה מיותר.

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת אבנרי יעזוב את אולם המליאה.

היו"ר ר. ברקת: אני פונה וחוזר ופונה אל חבר־הכנסת אבנרי לשמור על כבודה של הכנסת לבל ניאלץ להשתמש, לפי התקנון, בכוח, על־מנת לקיים את החלטת הכנסת.

אורי אבנרי: מה שנעשה כאן זה בזיון הכנסת!

שלמה לורנץ: ישיבתך בכנסת זה בזיון הכנסת!

היו"ר ר. ברקת: חבר־הכנסת אבנרי, אני פונה אליך בפעם האחרונה.

מנחם פרוש: תעזוב את הכנסת ותציל את כבודה!

היו"ר ר. ברקת: אני מבקש שתעזוב את אולם המליאה של הכנסת!

מרדכי ביבי: אי־אפשר שיחיד בכנסת יעשה דין לעצמו!

היו"ר ר. ברקת: אבקש את הסדרנים למלא את הוראת התקנה.

(הסדרנים מרחיקים את ח"כ אורי אבנרי מאולם המליאה).

מנחם פרוש: בוז לכם, בוז לאלה המבזים את הכנסת.

קריאות: בוז לכם.

„הייתי בז לעצמי..."

פרוטוקול זה מראה שלא היה כאן שום סקנדאל מפוברק מצד העולם הזה. אבנרי קם ופנה באדיבות מירבית אל היו"ר, וזה הגיב — כנראה בגלל מצפונו הרע — בקיצוניות מדהימה. אווירת הלינץ' ששררה באולם שימשה רקע נאה לפרשה.

אבנרי עצמו מסר לעיתונאים: „הייתי בז לעצמי אילו ישבתי ושתקתי בשעה שעסקן מפלגתי ממדרגה שנייה משמיץ את שלום כהן כבוגד במדינה.

„שלום כהן היה שותפי לא רק במאבקים ציבוריים, בכנסת ובעתון, אלא גם במלחמה מסוג אחר, בה נתן את ההוכחה העליונה לנאמנותו למולדת.

„אילו יצאתי בשקט מן האולם, הייתי יוצר את הרושם שאני משלים עם הזוועה."

בתוך האולם נמשכה ההצגה הסטאליניסטית. שלום כהן השמיע את עירעורו על ההחלטה, קרא את ההודעה שביקש למסור לוועדת הכנסת ערב לפני כן (ראה מסגרת בעמוד 12) והסביר מה אירע בוועדה. מרוב קריאות שינאה, כגון „לא רוצים לשמוע אותך!". לא ניתן לו כמעט לסיים משפט אחד.

לאחר מכן נשא יו"ר ועדת־הכנסת, ישראל ישעיהו, נאום מתחסד, ואז נערכה ההצבעה האוטומטית. רק תופיק טובי הצביע נגד הגירוש.

בהצבעה זו התלכד המימסד מקיר אל קיר, מגח"ל והמרכז החופשי ועד מפ"ם, כשמק"י בולטת בהיעדרה.

כפי שנקבע מראש בסיעה, קם שלום כהן, אסף את ניירותיו ונטש את האולם ללא התנגדות פיסית.

כגנבים בלילה

כל זה נעשה כמעט במחתרת — כמעשה גנבים בלילה.

כי עוד בראשית היום פקד יו"ר הכנסת שלא לתת לשום צלם עתונות וטלוויזיה להיכנס לכנסת. האולם נסגר הרמטית — כדי שהציבור לא יראה במו עיניו מה מתרחש בבית־המחוקקים שלו.

בכל זאת הופיעה הטלוויזיה — אחרי מעשה. היא הוזמנה על־ידי ראובן ברקת — כדי לצלם אותו ונאום־השמצה נוסף שלו. ראש צוות הטלוויזיה פנה אל אבנרי, קבע עימו שעה לצילום ראיון נגדי, להשמעת טענותיו. אולם ברגע האחרון הופיע האיש שוב אצל אבנרי, ביקש סליחה והסביר כי — נגמרו חומרי־הצילום שלו!

רק לאחר מכן נודע כי יו"ר הכנסת עשה מעשה שהביא את הסטאליניזם לשיא: הוא אסר על הטלוויזיה לראיין את אבנרי, לא רק בתוך הכנסת אלא גם מחוצה לה! מנהל שירות־השידור קיבל את הפקודה.

הוא לא היה שונה משאר כלי־התקשורת של המימסד. העתונות נהגה בפרשה כולה באופן מחפיר. לא רק עתוני המפלגות, אלא גם מעריב, ידיעות אחרונות ו־הארץ פירסמו מאמרי־השמצה קיצוניים, מבלי לתת לאבנרי וכהן את ההזדמנות להשיב.

בלט לטובה דווקא הרדיו, שערך כמה ויכוחים שקולים, לפי כללי ההגינות העתונאית. מלבד קרן־אור זו, ודבריהם של כמה עתונים, יכול היה האזרח לחשוב כי רוח סטאלין השתלטה על ישראל.

כשם שחטא גורר חטא, כשם שפשע גורר פשע, הביאה מזימתו של י. ש. שפירא, לכפיית מישטר גזעני־תיאוקראטי על המדינה, להשתוללות טוטאליטרית של כל זרועות המימסד.

מכתב מנכה

דן בן־אמוץ מקריא בפני אלפי המפגינים מכתב ממתנדב לצה"ל שאיבד את שתי רגליו, ועתה לפי החוק המוצע לא ייחשב כיהודי. מימינו של בן־אמוץ עו"ד אורי הופרט, יו"ר הליגה למניעת כפייה־דתית, וחבר־הכנסת שלום כהן. „כל אחת ואמיתו הפרטית" — נאמר בכרזה, שהיא אחת מרבות.

ההפגנה

● מה יהיה אם אמו של המשיח תהיה נוצריה?
● גם אחרים דיברו על טוהר הגזע.
● גולדה — לא נלקק.
● ירדנו כבר מהעצים.
● לא תשחטונו בשחיטה כשרה.
● אינני רוצה להיות יהודי סוג ב'.
● הכנסת איננה בית־כנסת.

כך קראו אחדות מעשרות הכרזות שנישאו בידי המפגינים, בהפגנה הגדולה שנערכה ביום השני השבוע מול בניין הכנסת, עת בתוך הבניין החל הדיון בהצעת פרנק, מתנדב הולנדי שעלה לארץ, התנדב לצה"ל, נפצע בקרב וכתוצאה מכך איבד את שתי רגליו. כאשר החליטה הממשלה לקבוע מיהו יהודי במדינת־ישראל לפי פקודת הרבנים, גילה שהוא איננו יהודי, לפי החוק החדש. „האם איבדתי את שתי רגלי לשוא?" שאל את ראש הממשלה במכתבו. „מה עלי לעשות?"

★ ★ ★

בנקודה זו אירעה סצינה קטנה, שלימדה יותר מכל דבר אחר על מהות המאבק בין הדתיים לחילוניים: כאשר בקע מבעד למיקרופון מפיו של דן בן־אמוץ המילים „מה עלי לעשות?", פרץ בצעקה היסטרית צעיר חבוש־כיפה: „להתגייר!"

„גולדה – לא נלקק!"

זועק שלט נוכח הבעתו החייכנית של אחד מסדרני הכנסת. היתה זו תרומתם להפגנה נגד החוק המוצע של נית קליש ומוטי טלמור, שני גימנזיסטים תל־אביביים.

החוק שנועדה לפגוע בפסק־הדין של בית־הדין־העליון בפרשת רס"ן בני שליט ואשתו הסקוטית חסרת־הדת, לקדם את הכפייה הדתית בישראל צעד נוסף, להעמיק את המרירות בקרב הרוב הדומם, החילוני, בעם, ובכך לגרום לפילוג בקירבו בשעה חמורה זו, ולהחתים את תדמיתה של מדינת־ישראל ברחבי העולם בחותם של מדינה דתית, כדוגמת סעודיה ומדינות דומות.

★ ★ ★

איש לא נשא נאום בפני כ־3,000 המפגינים שנאספו ברחבת־הכנסת. השלטים הדוממים בידיהם אמרו את שבליבם.

במקום הנאומים המקובלים, הקריא דן בן־אמוץ בפני האלפים את מכתבו של חנן

הקהל הדומם, שהאזין מזועזע למכתב הדרמטי, נפנה בתדהמה לעבר הקנאי הדתי, שהיתה לו החוצפה התהומית להעיז ולבוא למתנדב קטוע הרגליים בתביעות נוספות. מספר חמומי־מוח הסתערו עליו, ורק בקושי נעצרו על־ידי מוחות מתונים יותר.

היתה זו סצינה יוצאת־דופן. יחסית לנושא הכאוב, התנהלה ההפגנה על מי־מנוחות — למרות נסיונות ההסתערות מצד המפגינים לעבר שערי־הכנסת, למרות הצלחתם של צעירים בודדים פה ושם להתגבר על משמר־הכנסת ולחדור פנימה

במדינה

העם

שבוע שחור

שמש אביבית חיממה השבוע את ישראל, גירשה קצת מוקדם מדי את החורף הקצר. אולם ספק אם היה בה לחמם את הלבבות. למרות מזג־האוויר הקייצי, היה זה שבוע חורפי מאוד, עמוס עבים קודרים. שבוע שחור.

ענגה כבדה כיסתה את תדמיתה הדמוק־רטית של המדינה. הרוב הדורסני של ה־מישטר הופעל, תוך זילזול גלוי בחוקים, תקנות, הבטחות ומצפונו של הרוב החי־לוני במדינה, כדי לכפות חוק ההופך את ישראל למדינה תיאוקרטית. אולם מרבית העם, שנגרר בעל־כורחו לחיכות מהותי־עקרוני, שהרגשנות קבעה בו יותר מאשר ההגיון, היה רחוק בליבו מנושא החיכות. הנושא הביטחוני שוב האפיל על כל נושא אחר, אפילו לא נפלה חשיבותם של אלה לגבי גורל המדינה, מהתחום הביטחוני.

מהלומות תוך הפגנת עוצמה. דווקא בתקופה בה הופעלה עוצמתה הצב־אית של ישראל בצורה הפגנתית בנסיון למצוא פתרון למלחמה ללא־סוף המתמש־

„חזור למצרים!"
ענגה כבדה

כת על הגבול, דווקא אז ספגו אזרחי ישראל מהלומות מוראליות כבדות.

תוך שבוע אחד:

- הצליחו כוחות קומנדו־ימי מצריים לחדור לנמל־הצבאי של אילת, להצמיד מיט־עני־חבלה לשתי אוניות בשירות חיל־הים, להטביע ספינת־עזר ולפגוע בנחתת.
- פגע מארב מצרי בתעלת סואץ בסיור של צה"ל, הרג ארבעה חיילים, בתוכם שני קצינים.
- תקפו מטוסים מצריים מדי יום את מעוזי צה"ל בתעלה, הצליחו בפעם הרא־שונה לגרום אבידות בהפצצות — 4 הרו־גים ו־7 פצועים.
- הופל מטוס ישראלי בקרב אוויר מעל אדמת מצרים וטייסו נלקח בשבי.

עובדות אלה לא היה בהן כדי לשנות את התמונה של יתרון ישראלי בולט בת־חום הצבאי ובעיקר בתחום האווירי. מול הגיחות אשר ביצע חיל־האוויר המצרי ב־34 תקיפות שערך על שטח ישראל בחצי השנה האחרונה, ערכו מטוסי חיל־האוויר בתקופה זו כ־3000 גיחות מעל מצרים, בהן 8 תקיפות של מטרות בליבה של מצרים. אבל היה בהן כדי להאפיל על המשמעות העיקרית של ההסלמה הצבאית בחזית המצ־רית: מניעת מלחמה שהמצרים הועידו אותה לקיץ האחרון, והקלת הלחץ המצרי על הקו הראשון של חזית התעלה.

עד כמה שההסלמה הרחיקה את סכנת המלחמה המיידית, היא לא הצליחה להרחיק את המלחמה מליבותיהם של אזרחי ישראל.

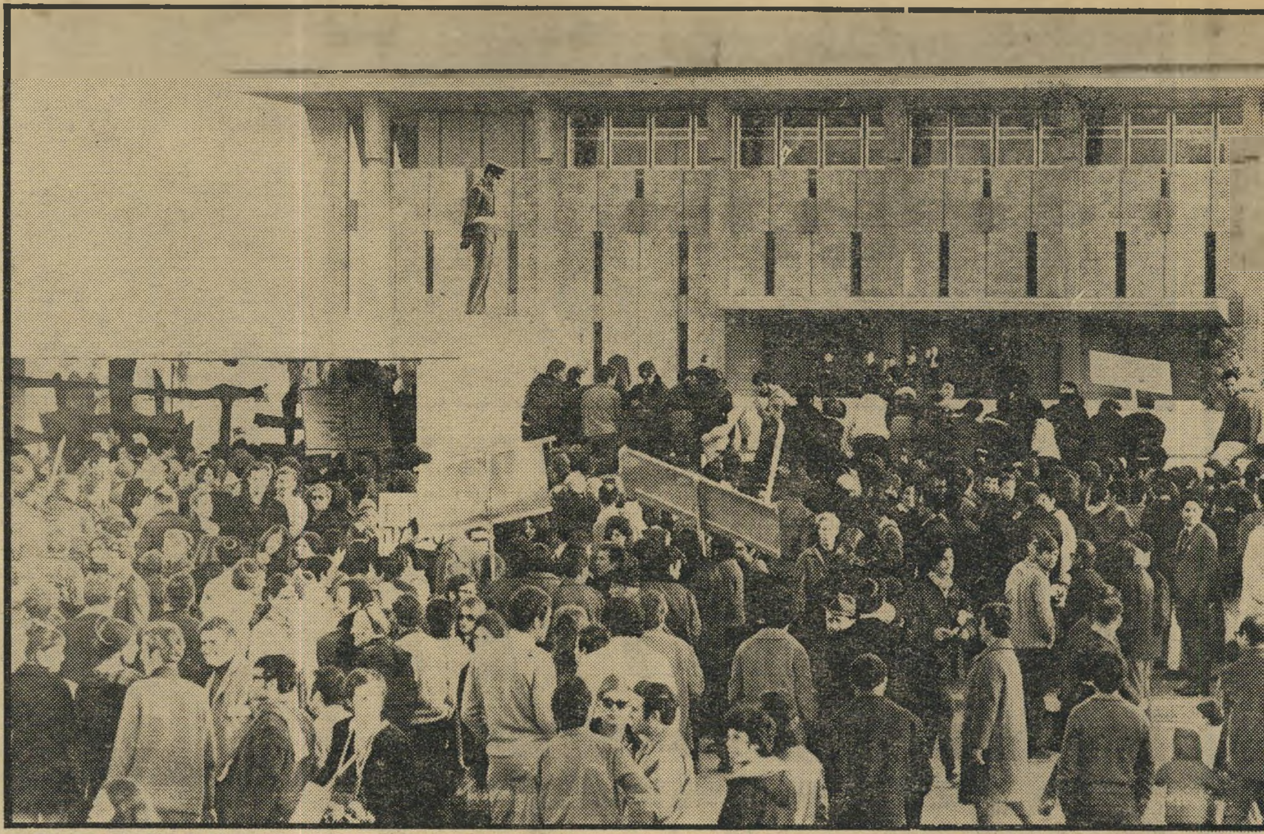

על הכנסת חלק מהמפגינים נראים מסתערים על גדר הכנסת. במציאות נשארו רוב ה־מפגינים תלויים מרצונם הטוב על הגדרות, כשהם קוראים במקהלה ונושאים שלטים מעמדות אלו. רק צעירים בודדים פרצו פנימה לתוך חצר הכנסת, הוצאו אחר כבוד בחזרה. בתמונה ניתן לראות בבירור את האווירה המתונה חסרת־הזעם ששררה בהפגנה.

לחצר, ולמרות הקריאות הקצובות במק־הלה, שנמשכו כמעט ללא הפסק: „עלייה חופשית, מדינה עברית"; „נגד כפייה דתית".

ניכר היה שהפעילות הסוערת היתה פחות או יותר מיכנית. נעדר בהפגנה — הזעם: גם משום שלא היו נואמים שהל־היבו את ההמונים, וגם משום שהתנהגותם של סדרני־הכנסת, שהגנו על השערים וה־גדרות, היתה מתונה ולא גרמה פרובו־קציות. דבר זה נכון גם לגבי משטרת־ירושלים, שנהגה בחוכמה מפתיעה — ו־פשוט לא נראתה, להוציא קצינים ושוט־רים שהסתובבו בשטח ולא התערבו כמעט בנעשה, מלבד לשמור קשר אלחוטי עם התגבורות הכבדות שחנו במרחק כשני קילומטר מהמקום.

* * *

לא היה צורך בתגבורות: ההפגנה נש־ארה שקטה: 3,000 הצעירים, שבאו מכל קצווי הארץ, מהאוניברסיטאות וקיבוצי השומר הצעיר, בהיענות לקריאת הליגה למניעת כפייה דתית והעולם הזה — כוח חדש, וכאזרחים פרטיים, בודדים, שביקשו לזעוק חמס — החלו מתפזרים כעבור כ־שעה וחצי כמו שבאו — בשקט ובסדר.

ייתכן שהסיבה לשקט היתה גם העוגמה, שבישראל של 1970, אין כבר בכוחם של אזרחים לשנות את תוצאות הכפייה הדתית.

עימות אחד העימותים הרבים — והשקטים — בין המפגינים נושאי השלטים לסדרנים. בין הכרזות: „ציונות אינה נקנית בדם". „שפירא — מי הסבתא שלך?" וכן הכרזה האומרת: „לא ניתן לדת לשלוט במדינה", ועוד, ועוד.

נימוס התנהגותם האלימה ביותר של סדרני הכנסת, שעמדו נגד המפגינים, היתה כזו הנראית בת־מונה: דחיפתם לאחור של המפגינים. לאורך כל ההפגנה הצ־טיינה התנהגותם בנימוס — יחסי כמובן — והימנעות מהפעלת אלות או כוח מיותר. הכרזות קראו בין היתר: „השומר־הצעיר נגד שפירא". „תנו מט להשתלטות הדת". „ירדנו כבר מהעצים".

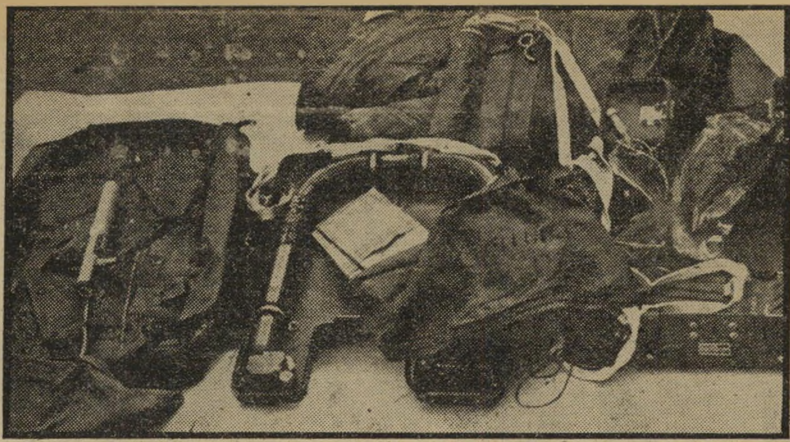

חליפת הלחץ של טייס חיל־האוויר, רב־סרן דב פלג, שמטוסו הופל לפני כשלושה שבועות מעל שמי מצרים, בעת שהיה בטיסת הפ־צצה. לדברי המצרים, שפירסמו תמונה זו, הטיס דב פלג מטוס הפצצה מדגם סקייהוק.

בום מעל הפיסגה

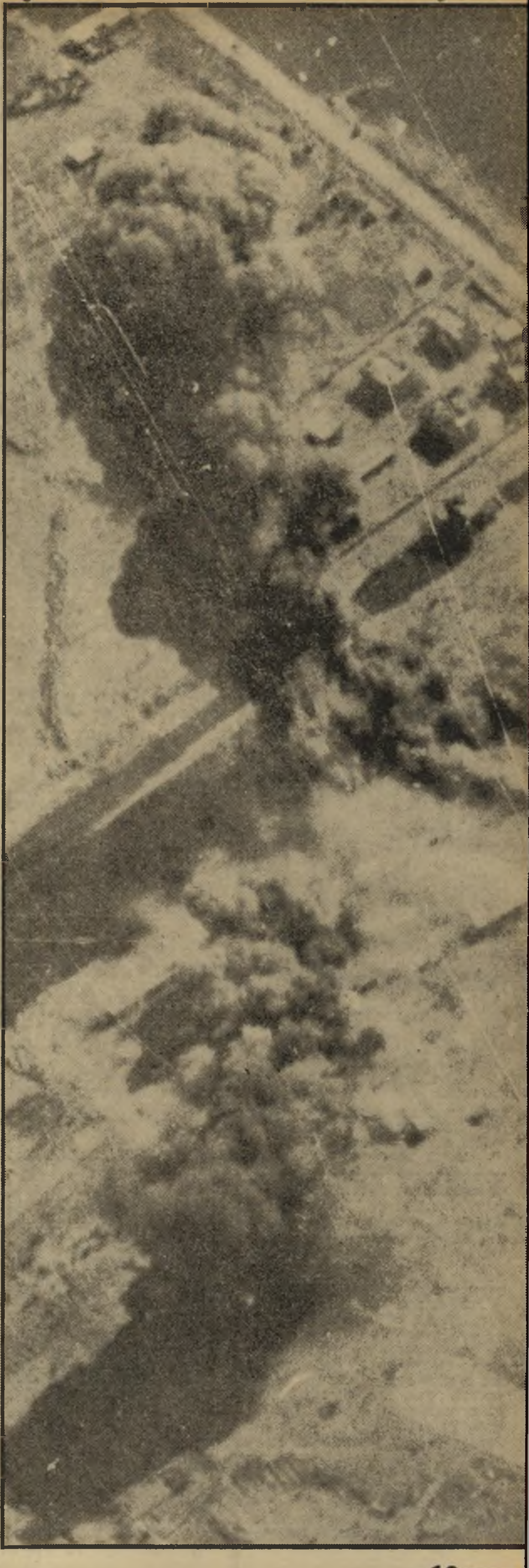

שיקול זה של לוחמה פסיכולוגית הטביע את חותמו על הפעילות הצבאית נגד מצרים, מאז החלה תגובתה הנמרצת של ישראל למלחמת ההתשה המצרית.

בכל מלחמה — זהו שיקול חשוב. במל־חמה זו, כאשר ראש ממשלת־ישראל מודי־עה בפירוש שהיא רוצה בנפילתו של עבד־אל־נאצר, וכאשר בירות העולם מלאות הש־ערות שנפילה זו היא מטרת־המלחמה המיי־דית של ישראל — השיקול הפסיכולוגי מקבל מישנה תוקף.

מהי מידת הצלחתו? את התשובה אפשר לחפש בעיקר אצל משקיפים זרים — לרוב

(המשך בעמוד 18)

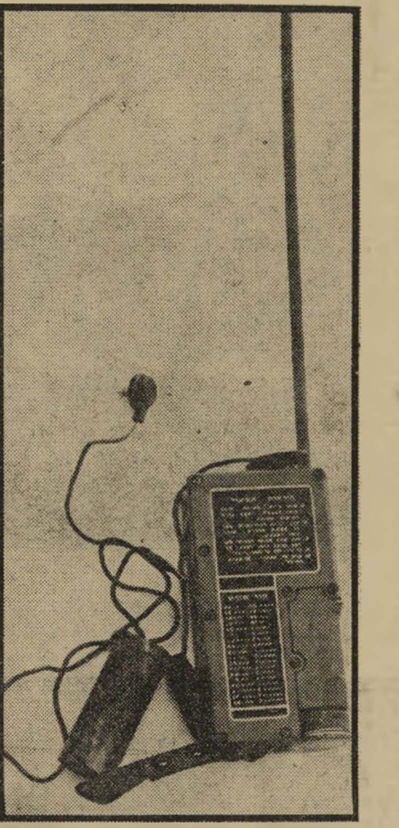

משדר החירום שמצאו ה־מצרים בין חפציו של דב פלג. לטענתם נועד המשדר להודיע על מקום נפילתו ולהזעיק מסוקים.

המצרים היו יכולים לפגוע בשתי ה־ספינות באילת במועד אחר; הם עשו זאת דווקא ביום השישי האחרון — כדי להשיג נצחון פסיכולוגי ערב פתיחת הפיס־גה הקטנה בקאהיר.

חיל־האוויר הישראלי יכול היה — והוא גם עשה זאת — לטוס מעל שמי קאהיר, ליצור שם בום על־קולי ולפגוע במטרות הנראות לו, גם ביום אחר מלבד היום ה־ראשון של שבוע זה. הוא עשה זאת דווקא באותו יום, ובאותו מקום — כך אפשר להניח — כדי להנחית מהלומה פסיכולוגית לראשי המדינות הערביות, ולאלצם לרדת למיקלטים.

מנות הקיום שתי שפופרות של מנות־ברזל נמצאו במטוסו של פלג שהופל. הן מאפ־שרות לטייס הנופל להתקיים כ־48 שעות.

שבויים

מתנות מ„אל־פתח"

לפני כשבועיים קיבלה איטה רוזנוואסר, אשתו של שמואל רונזוואסר השומר ש־נחטף על־ידי אנשי אל־פתח במטולה, מכתב מבעלה באמצעות מגן דוד־אדום.

המכתב היה כתוב צ׳כית והאשה טענה כי קשה לה לפענחו. מאוחר יותר, כאשר הצליחה לקרוא את הכתוב במכתב, לא הסכימה אשת השומר החטוף למסור את תוכנו, מלבד הקטע בו ביקש ממנה בעלה לפנות אל אחד משכניו כדי שיסייע לה להשיג נפט לחמם בו את התנורים בביתם.

השבוע פירסם לראשונה תוכן המכתב שכתב רונזוואסר לאשתו. הוא לא התפרסם בישראל, אלא בעיתונות הלבנונית. כי השומר החטוף משמש מאז הטיפתו כ־אמצעי־תעמולה ראשון לדוברי אל־פתח.

בעיקר מעונינים תועמלני אל־פתח ל־השתמש בשבוי כאמצעי לחץ על ממשלת ישראל לנהל משא־ומתן ישיר עמם, דבר שהממשלה מתנגדת לו בכל תוקף.

כאשר פירסם אל־פתח את העתק המכתב

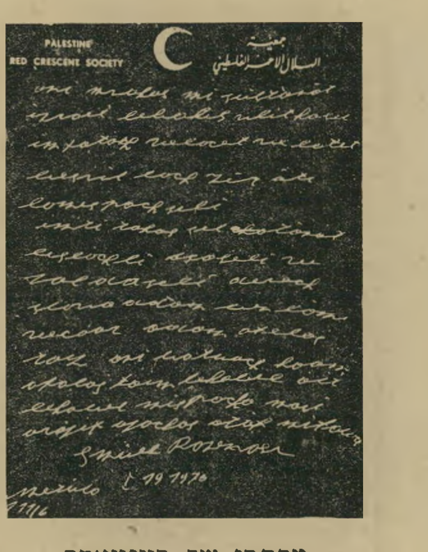

מכתבו של רוזנוואסר
„תפני לממשלה —

ששלח רוזנוואסר לאשתו, ניתן היה גם להבין מדוע טרם פורסם המכתב בישראל.

חולצה כתומה לבת. רוזנוואסר כתב על נייר של הסהר־האדום הפלסטיני, ארגון שאינו מוכר אמנם על־ידי הצלב־האדום הבינלאומי, אך שנציגי הצלב־האדום מנהלים עמו מגעים רשמיים ואף נפגשו באמצעותו עם החטוף הישראלי. המכתב:

אני מעביר מכתב זה באמצעות הסהר האדום הפלסטיני ע״י הצלב האדום ה־בינלאומי לאשתי איטה ולבתי אינה. אני במצב בריאות טוב ומבקשכם להתקשר עם ממשלת־ישראל. אני נמצא בידי **אל־פתח** ואיש אינו נוגע בי לרעה ומגישים לי את כל האוכל שאני מבקש.

אשתי, בקשי מהממשלה בישראל ש־תתקשר עם **אל־פתח** להשגת שחרורי. אני מעביר דרישת־שלום לאשתי, לבתי ולאחי מאיר ודרישת־שלום לתושבי מטולה ואני מצפה לתשובה מהירה מכם.

אשתי, ב**אל־פתח** לא אוכלים בשר־אדם, כפי שסיפרה לנו הממשלה בישראל. אני שומע כל מה שאומרים בשדורי־ישראל בקשר אלי. אני מצפה לתשובה מכם ש־תכתבו לי מה מצבכם. אני שולח חולצה כתומה ומכנסיים כחולים לבתי, ומכנסיים שחורים וחולצה לדודק — מתנת **אל־פתח**.

המכתב הגיע, כפי שפורסם לתעודתו. אך מה עלה בגורל המתנות ששלח אל־פתח לבני משפחתו של רונזוואסר, טרם נודע עד כה.

נציגת „אל־פתח" מעניקה לרוזנוואסר מתנות משפחתו
— שתתקשר עם אל־פתח

אל־פתח טען שהוא נהרג בכלא אך בקהב יפתח משפטו

חייל צה"ל בשירות אל־פתח

אל־פתח" התמוגג מנחת, זעק באמצעות כל אמצעי־התיקשורת על הצלחתו הפנטאסטית: הוא החדיר את אנשיו לתוך שורות צה״ל.

העיתון הלבנוני אל־אנואר הביא את ה־סיפור תחת הכותרת הראשית, בצירוף תמונת־ענק של ההוכחה: תמונתו של מוחמד חוסיין מוסה, סמל ראשון בצה״ל, במדים, ענוד אות מלחמת־ששת־הימים ו־כנפי־צנחן.

מוחמד מוסה חשוד כחבר בחוליית ה־חבלה בעכו שביצעה ביולי ובאוקטובר 69 שורת מעשי חבלה באיזור חיפה והמפרץ.

כתב אל־אנואר:

„דובר אירגון אל־פתח הודיע כי ה־פידאיון הגיבור מוחמד מוכה חוסיין הצ־ליח לחדור לתוך שורות צבא האוייב ה־ישראלי וביצע שורת פעולות מוצלחות בחיפה ובעכו בטרם תתגלה זהותו.

„כשנתפס, נהרג כתוצאה מעינויים.

„הוא הגיע לדרגת סמל ראשון, הצטרף לשורות פתח בספטמבר 1968, ובטרם נעצר ב־1969 הצליח לבצע פעולות רבות עם שאר חברי רישתו, כשהוא משתמש לשם כך ברכב צבאי.

„בין פעולותיו: פיצוץ צינור הנפט ב־נמל הקישון ובתי מגורים בחיפה.

„שלטונות ישראל סיפרו שהוא חלה והועבר לבית־חולים, שם נפטר."

★ ★ ★

התלהבות מחברי הסיפור כיפה אותם. הם הרגו את מוחמד מוקדם מדי.

משפטו, יחד עם 12 חבריו לרשת, ייפתח ב־23 לחודש זה בפני בית־המשפט הצבאי בלוד, והוא יופיע בפני שופטיו בריא.

עובדה זו אין בה כמובן לסתור את נכונות הסיפור בכללותו: מוחמד, סמל ראשון

שלחם במלחמת ששת־הימים, החליט אי־שם אחרי המלחמה להצטרף לשורות פתח. הוא אמנם לא השתמש ברכב צבאי לביצוע החבלות, אולם אין ספק שניצל את מדיו למטרה זו: המכוניות שבהן השתמשו חברי הרשת לביצוע משימותיהן הצליחו לעבור ללא בדיקת מחסומים — בגלל שליד הנהג ישב מש״ק בצה״ל חמוש בעוזי: מוחמד.

היתה זו אחת הסיבות להצלחתה של הרשת — נוסף לעובדת היותה מאורגנת בצורה יעילה יותר מהרגיל. עקב כך, הצליחה לפני שנתפסה לחבל במסילת ה־ברזל ליד קיבוץ החותרים ובצינור הנפט ליד מעגן הקישון; ולפגוע בבתים בכרמל; כתוצאה מחבלות אלו נהרגו ונפצעו אזרחים.

מוחמד בן ה־29 הוא הצעיר בין הברי הרשת בן השבט הבדואי אל הייב. נשא לאשה בת למשפחה עכואית מכובדת, עבר, עם נישיאיו אחרי מלחמת ששת־הימים, להתגורר בעכו. הוא סיים בית־ספר יסודי, דובר עברית שוטפת, ונראה היה כלפי חוץ טרוד בכל מה שמעסיק כל איש צבא־קבע בעל משפחה.

אין ספק שהוא גרם לצהלה רבה ב־שורות אל־פתח.

במדי צה"ל זוהי תמונתו של סמל־ראשון מוחמד חוסיין מוסה, בן השבט הבדואי עארב אל הייב, במדי צה״ל, כפי שנמסרה לפירסום על־ידי **אל־פתח**, כדי להוכיח שאנשי אירגון הטירור חודרים גם לשורות צה״ל. על חזהו של החייל, המואשם בהשתייכות לחבלנים מעכו, כנפי צנחן ואות מלחמת ששת־הימים.

בום מעל הפיסגה

(המשך מעמוד 16)

עתונאים ידועים — ששהו במצרים במהלך ההתקפות האויריות.

★ ★ ★

מוראל שבור?

עיתונאי גרמני דיווח השבוע, כי נפגע קשות המוראל של האזרח המצרי; שקאהיר רוחשת שמועות על תוצאותיה הקשות של המיתקפה האוירית הישראלית. כאשר הותקף מחנה אינשאס, באיזור הפורה שלאורך הנילוס, לא הרחק מקאהיר, הודיע הרדיו המצרי שלא היו שם נפגעים. אבל תושבי הבירה, כפי שסיפר אותו עיתונאי, ידעו כי הממשלה גייסה בקריאת־חירום את כל הרופאים של קאהיר, הסיעה אותם באוטובוסים לאינשאס, כדי לטפל בנפגעי ההפצצה.

מעשים כאלה, כדברי העיתונאי הגרמני, פגעו באימון ההמונים המצריים בממשלתם. ואילו אימון החיילים בממשלתם ובבנו־הברית הסובייטיים התערער אף הוא, עקב חוסר־האונים מול ההתקפות הישראליות.

זהו דו"ח אחד. קיימים דו"חות אחרים באותה רוח. אבל קיימים גם דו"חות בכיוון הפוך. כמו זה של כתב לה־מונד.

גם הוא אינו מקל בערך ההפצצות בעומק מצרים, או בהשפעתן על דעת־הקהל המצרית. אלא שמסקנתו הפוכה: הרוח השוררת עתה במצרים היא רוח הפאטאליזם, שהתחזקה לנקודה בה שוב אין המצרי הפשוט רואה מוצא מן הסבך — והוא מתכונן בשוויון־נפש להמשך המלחמה. הוא אינו מאמין שעבד־אל־נאצר אשם במצב — אלא ישראל. ומכיוון שאין ביכולתו להשפיע על שיקוליה של ישראל — הוא מתכונן למלחמה.

התוססים יותר מבין הקהל אף מנופפים בסיסמות כמו: „מאבק עד לנצחון!"

★ ★ ★

מעליש...

מצרים אינה הארץ הראשונה במלחמה המודרנית, המשמשת מטרה להתקפות־אויר מרוכזות. בכל המיקרים, היתה להתקפות־האויר חשיבות מסייעת, במיסגרת מלחמה שהוכרעה על־ידי כוחות יבשתיים.

ההפצצות על גרמניה במלחמת העולם השנייה; ועל צפון ויאטנאם עד לפני שנתיים, לא הכריעו את הכף — על אף שגרמו נזק לא־מבוטל למרכזי־הכוח שבעומק.

דווקא במישור הפסיכולוגי, התגלתה תופעה מפתיעה: במקום לשבור את רוח האוכלוסייה הכללית — סיגלו ההפצצות את האוכלוסייה למציאות המלחמתית, חיזקו את ההכרה שאין ברירה. במצרים — שכמה מריכוזיה העיקריים הופצצו קשות על־ידי מאות מטוסים איטלקיים וגרמניים בימי מלחמת העולם השנייה — התחזקה רוח המעליש — „אין דבר".

על כן התאכזבו אלה שקיוו לראות בנפילתו המהירה של עבד־אל־נאצר תחת מטר הפצצות הישראליות על בירתו ועל מחנות צבאו. נפילה זו גם לא נראתה השבוע קרובה כל־כך. אם היא אומנם תבוא — אין כל ביטחון שתהיה תוצאה של ההפצצות. שכן תסיסה נגד עבד־אל־נאצר, בקרב קציניו, היתה קיימת — ואולי גם במימדים רחבים יותר — עוד לפני שהחלו ההפצצות האסטרטגיות.

★ ★ ★

כמו רמת־גן

אם כל הפצצות חיל־האויר הישראלי לא בוצעו רק מתוך מניעים פסיכולוגיים. יש להן מטרה צבאית מובהקת: פגיעה במרכזי־כוח של הצבא והמשק המצריים.

באיזו מידה הושגה מטרה זו?

הישראלי הממוצע, השומע כי הופצץ מחנה במעדי, או הותקפה תחנת מכ"ם בבלטים, מתייחס אל הפעולה עצמה. שמות המקומות המותקפים אינם אומרים לו דבר. ודווקא שמות אלה מלמדים על היקף הפעולות ועל חשיבותן.

מעדי היא שכונת־גנים של קאהיר. אפשר להשוותה לרמת־גן ביחס לתל־אביב.

בלטים שהופצצה בשבוע שעבר (ראה תמונה בעמוד 16) היא עיירת־נופש על חוף הים־התיכון, בין פורט־סעיד ואלכסנדריה, שם נשפכת דמיאטה — אחת משתי זרועות הנילוס — אל הים. זהו אולי המקום המרוחק ביותר, מבחינת אוירתו ומיקומו — מהתרחשויות החזית הבוערת של התעלה.

ודווקא שם פגעו המטוסים קשה ובדייקנות במחנה צבאי.

★ ★ ★

הבטן הרכה

לוקסור ואסיוט הן עוד שני שמות סתמיים בהודעותיו של דובר צה"ל. בשביל המצרי הרגיל — אלה הם לב ליבה של מצרים. שתי הערים בדרום עמק הנילוס הן מושג בעולמו הנפשי של המצרי: סמל של מקום מרוחק, שקשה להגיע אליו. עשרות מיליונים מתושבי אלכסנדריה והדלתה, ומתושבי קאהיר, חיים ומתים מבלי לראות את אסיוט ולוקסור. ערים אלה תשוט שייכות לעולם אחר — רחוק, חבוי, מוגן.

גם החיילים המשרתים באיזור זה שותפים לאותה תחושה; התחושה כי המרחבים האינסופיים של המידבר ושל עמק הנילוס מגינים עליהם. והנה, דווקא שם הונחתו המהלומות.

גרדקה הוא בסיס ימי חשוב וחדש־יחסית. מצרים לא התייחסה אליו כאל מוצב מלחמתי, שכן עד לפני זמן קצר לא העלה איש בדעתו שהחזית תגיע אליו. הוא הוקם עוד בימי מלחמת העולם השנייה, ושירת את הצי הבריטי. במלחמת תימן שימש נקודת־זינוק לחיל־המישלוח המצרי אל מעבר לים־סוף. מאז חסימת תעלת סואץ, הפך בסיס עיקרי ליחידות הצי של מצרים שנשארו ממזרח לתעלה.

תקיפתו במשך שעתיים רצופות, על־ידי גלים־גלים של מפציצים ישראליים, פגעה שוב ב„בטן הרכה" של מצרים.

בעצם, אחרי ההרס השיטתי שעשה חיל־האויר במיתקני המכ"ם ובמערכת ההגנה האנטי־אוירית של הצבא המצרי — הפכה מצרים כולה, פרט לחזית התעלה, ל„בטן רכה". כל מכה פוגעת בה קשות, מעבירה זעזועים לכל חלקי הגוף.

★ ★ ★

הבקשה: טייסים רוסיים

מול מיתקפה זו, עומדת מצרים חשופה וחסרת־אונים. מטוסיו של עבד־אל־נאצר נשארים חבויים בתוך בונקרים של בטון. באיחור רב, החלו צמדי־מיגים ממריאים לגיחות קצרות על מוצבי התעלה. כאשר נסקו השבוע שני מיגים לקראת מטוסים ישראליים מעל לדלתה — הופלו בקרב אוויר.

אבל גם אם עבד־אל־נאצר משוכנע, כי מכות חיל־האויר לא יגרמו לנפילתו — ברור לו כי אינו יכול לשבת ללא תגובה.

צעד אחד יהיה, כפי הנראה, שיקום מהיר ככל האפשר של מערכת־ההתראה ומערכת הראדאר, שבלעדיה אין ערך לטילי קרקע־אויר. ייתכן גם, שברית־המועצות תספק לו טילים חדישים, פיקחים יותר מן הס.א.2 שברשותו. אבל אין בכך תשובה מספקת.

ב־23 בינואר ביקר נשיא מצרים — כפי הנראה — באודיסה, לפגישה סודית עם ראשי הקרמלין. הוא עצמו סירב לאשר או להכחיש את קיום הפגישה. אבל השמועות וההשערות על תוכן פגישה זו שימשו השבוע נושא מרכזי לפרשנים מדיניים סביב העולם.

כולם הסכימו על נקודה אחת: שעבד־אל־נאצר דחק נואשות ברוסים לעשות משהו כדי להגן על מצרים מפני התקפות חיל־האוויר הישראלי.

רבים מפרשנים אלה גם סבורים שהם יודעים מה היתה הבקשה: שהגיע הזמן כי רוסיה לא תסתפק במתן מטוסים, אלא גם תשלח את הטייסים שיהיו מסוגלים להטיס מטוסים אלה מול טייסי צה"ל.

★ ★ ★

מצד זה של התעלה?

מאז מלחמת ששת־הימים שוהה דרך קבע במצרים מישלחת בת כמה עשרות טייסים קרביים מברית־המועצות. תפקידם עד כה היה מוגבל להדרכה ולייעוץ.

אבל לא

ידוע עד כה על טיסות־קרב מיבצעיות של טייסים סובייטיים במטוסים מצריים.

ייתכן שזה יהיה הצעד הבא: שטייסים סובייטיים יגנו על שמי מצרים — וימנעו מחציית קו התעלה, כדי שלא תיתכן נפילת טייס כזה בשטח המוחזק בידי צה"ל.

תהיה זו, בלי ספק, החרפה רצינית של ההסלמה. ייתכן שלרוסיה לא תהיה ברירה אלא לצעוד את הצעד הזה. אם כן או לאו — הדבר יוכרע בעתיד הקרוב.

במדינה

הכנסת

כמה עלו חברי הכנסת?

קרוב ל־20 מיליון לירות הוציאו המפלגות בישראל לצרכי הבחירות לכנסת השביעית. כאשר פירסם השבוע מבקר המדינה את מימצאיו לגבי הביקורת שערך בהוצאות המפלגות ולגבי הסכומים שהוציאו בפועל לעומת הסכומים שהיו רשאיות להוציא לפי חוק הבחירות, התגלו כמה עובדות מאלפות.

כך למשל הסתבר כי המערך גייס והוציא קרוב למיליון וחצי ל"י נוסף למה שקיבל מקופת־המדינה. אפילו מק"י גייסה כ־40 אלף ל"י יותר מכפי שהקציב לה אוצר־המדינה. המפלגה היחידה שהתקרבה להוצאה הרשמית היתה תנועת העולם הזה — כוח חדש. היא הוציאה בסך הכל 12 אלף ל"י יותר מכפי שקיבלה בהקצבה (אבל ב־28 אלף ל"י פחות מכפי שהתיר לה החוק).

הזולים ביותר. ניתוח מעניין יותר של דו"ח המבקר, שלא נעשה בשום מקום, היה הניתוח סביב השאלה: כמה עלה כל ח"כ לכל מפלגה?

מסתבר שהח"כים היקרים ביותר בכנסת הם הח"כים של המרכז החופשי. כל אחד מהם עלה 293,435 ל"י.

אחרי המרכז החופשי צועדים הליברלים העצמאיים: על כל נציג שהכניסו לכנסת הוצאו לא פחות מאשר 206,500 ל"י.

שאר למפלגות הוציאו כלהלן, על כל חבר־כנסת שהכניסו לכנסת השביעית:

המערך — 174,356 ל"י.
גח"ל — 136,162 ל"י.
המפד"ל — 158,181 ל"י.
רק"ח — 122,594 ל"י.
אגודת־ישראל — 149,733 ל"י.
הרשימה הממלכתית — 151,199 ל"י.
מק"י — 159,169 ל"י.

חברי הכנסת הזולים ביותר למשלם המיסים ולמפלגתם היו נציגי העולם הזה — כוח־חדש. כל אחד מהם עלה רק 60,080 ל"י, פחות מהחצי ממה שעלה הח"כ הזול השני ברשימה, של רק"ח.

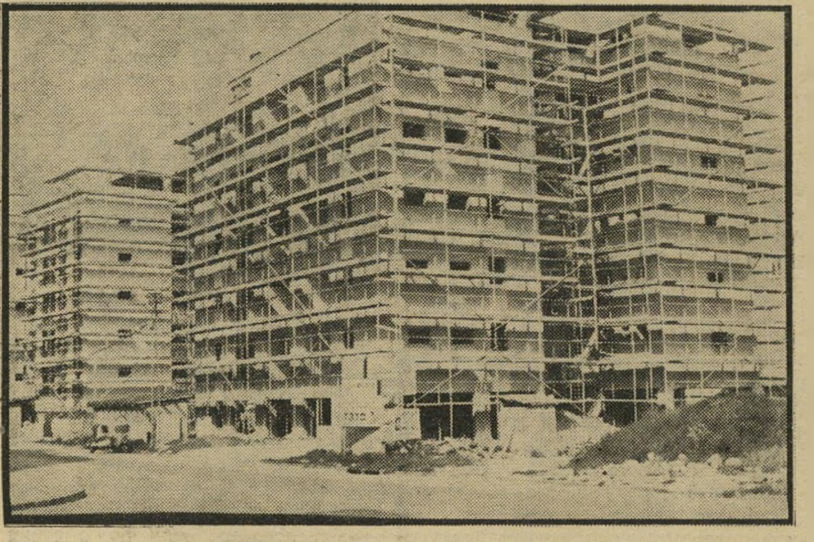

שיכון מנהלי ההסתדרות בצפון תל־אביב
מ־70 אלף — ל־100 אלף

ההסתדרות

דירות־פאר לראשי־ההסתדרות

המכתב שהתקבל במערכת היה כתוב בכתב־יד מסורבל:

אדון נכבד —

אני מבקש שתעשו חקירה בבתים של החברה **דיור ב.פ. בע"מ,** ברחוב בני־דן. זה בשיכון **בבלי,** על־יד גשר הירקון פה בתל־אביב. אני וכמה חברים שלי, אנחנו עובדים פה בבתים האלו, אלו בתים לוקסוס א.א., שאין כמוהם בכל הסביבה, ואתם יודעים מי קנו אותם? אני אגיד לכם, כי נודע לנו: אדון רכטר, המנהל של סולל **בונה,** ואדון ידלין, המנהל של החברת־העובדים, ועוד אנשים שהם כולם המנהלים של ההסתדרות. ואת החקירה צריך לעשות, איך זה שהם חברי־הסתדרות כמוני וכמו כל החברים שלי, יכלו לקנות דירה ב־70 אלף ל"י? מאיפה בא הכסף, האז?

בכל הכבוד לכם,
נעים ג.

ואכן, אזרח תל־אביבי שיקנה לעצמו בימים אלו דירה בשיכון בבלי בצפון תל־אביב, מובטח לו שיזכה בחברה טובה: בין שכניו יימנו באמת אנשי־הצמרת של הסתדרות העובדים הכללית בארץ־ישראל, הבוסים ההסתדרותיים בהא הידיעה. מדי בוקר יהיה ביכולתו לברך לשלום שכנים את"מים כמו אשר ידלין מנכ"ל חברת־העובדים, צבי רכטר, מנכ"ל סולל בונה, ופגנזים כבדים דומים אחרים.

מתנה מהדוד בארה"ב. למעשה, השאלה שעניינה את נעים ג., והעשוייה גם אולי לעניין כל אזרח צנוע־משכורת המתאמץ כל השנים לחסל את המשכנתא, המחסלת בינתיים אותו, — ספק אם היא כל־כך מוצקת: אנשי ניהול בכירים בדרג של ראשי ההסתדרות וחברת־העובדים נהנים ממשכורות נכבדות, וסביר להגית — בארץ נורמלית אף מוצדק — שיצליחו לרכוש לעצמם דירות־פאר לאחר שנות עמל ממושכות. אולם מה שכאב כנראה לנעים ג. ולחבריו היה הפגם האסטתי שבדבר.

כאשר נשאל הבוס של סולל־בונה, צבי רכטר, על העניין, התברר שהוא במקרה פשוט יהודי בר־מזל: יש לו דודים באמריקה. אחרת, לא היה יכול להרשות לעצמו לגור בכפיפה אחת עם חבריו לעבודה.

שווי דירתו של מר רכטר — בזמן הקנייה — היה 70,000 ל"י — ו־50.000 ל"י מתוך־זה — קיבל מתנה מקרוביו שבארצות־הברית.

השקעה טובה, בכל אופן. הדירות, שניבנו על־ידי חברת דיור ב.פ. בע"מ, חברת־בת של סולל־בונה, תוכננו בזמן המיתון. לא היתה אז עבודה לפועלים וראשי החברה החליטו לספק פרנסה לבנאים, רצפים, זגגים, מתקיני ההסקה המרכזית, מכונאי המעליות, טכנאי הטלויזיה, והגננים. חשבון פשוט הראה שבדירות מפוארות יותר ירויחו הפועלים טוב.

הדירות, בשלושת הבנינים רבי־הקומות, נמכרו כולן עוד לפני שנה. אלו הן דירות בבניה מעולה, עם שלושה כווני אויר, מעליות, גנרטור, טלפון פנימי, אנטנה לטלויזיה, קירות חוץ כפולים, הספקת גז מרכזית, חימום מתחת לרצפות, כרי דשא נרחבים וחניה למכוניות!

גם אשר ידלין, מנכ"ל חברת־העובדים, אישר באוזני כתב העולם הזה את העובדה שרכש לפני כשנה דירה מפוארת ברחוב בני דן, בסכום של 70,000 ל"י.

ללא ספק, מבחינה פורמלית אין כל טעם לפגם ברכישת דירות אלו. מחסכונותיהם לאורך השנים, הלוואות פה ושם, וכמה דודים טובים באמריקה, הצליחו רוכשי הדירות לאסוף את הכספים הדרושים לקנייתן.

השאלה היא כנראה יותר אסטתית. כך

יש לך כמה לירות פנויות? אל תחזיקו במזומנים: נוכח התוצאות הצפויות מעיסקת־החבילה, כדאי לך להשקיע אותן מייד בניירות־ערך הצמודים למדד יוקר־המחייה

איגרות הבלוף

קוראי העולם הזה לא הופתעו: עוד בשלישי לדצמבר 1969 — שישה שבועות לפני שנחתמה עיסקת החבילה — כבר קראו בעיתון את אשר עומד להתרחש. ב־31 לדצמבר יכלו ללמוד מעל דפי העיתון על אחדות־הדיעות הבסיסית בין ספיר, בן־אהרון ונציג ההון הישראלי הפרטי — מרק מושביץ.

במציאות השתנה רק דבר אחד: פינחס ספיר נסע לחו״ל וחזר משם, יומיים לפני חתימת העיסקה הכוללת, עם בשורה טובה: קופת הדולרים של מדינת ישראל לא תתרוקן כבר בשנה הזאת. במאמצים אל־אנושיים הצליח אשף־הכספים הישראלי לשנורר ולהלוות כ־200 מיליון דולר מעל למה שהיה מצופה.

אמנם — הדבר אינו כל־כך בטוח. הבטחות רבות — כגון המילווה האמריקאי בסך 200 מיליון דולר — טרם אושרו. גם הסכומים שהובטחו — בריבית גבוהה למדי — על־ידי בנקים שונים בארץ אירופית „מסויימת" (אסור לגלות את שמה, אם כי כל פקיד באוצר יודע במי המדובר) טרם נמצאים בכיסיו הרחבים של ספיר. אבל הוא חזר מלא אופטימיות והחליט שאפשר, לעת עתה, לוותר על שורה של אמצעים שהיו מכוונים לצמצם את הדליפה של מטבע־חוץ.

לעומת זאת נשאר בעינו תקציב־הענק לשנת הכספים 1970/71, בסך עשרה מיליארד ל״י — או 12,000 ל״י לכל משפחה בארץ הזאת. בדיחה עצובה למדי: התקציב גבוה יותר מההכנסה הממוצעת של משפחה בישראל. הדבר מתאפשר, כמובן, על־ידי מילוות מחו״ל, מיסוי של חברות, שאינן כלולות בחשבון הכנסות המשפחה — והדפסת כסף נוסף.

אך העיקר נשאר, בינתיים, מכבש המיסים שצריך להוציא מאזרחי ישראל את טיפת הזיעה האחרונה.

כל מספר מפסיד

הלל הרב והמליצות הרבות שנערמו סביב עיסקת החבילה של בן־אהרון ומושביץ מסתירים עובדה פשוטה: רמת־המחייה של כל אזרחי הארץ, פרט לאותם 20% המרוויחים מעל 20,000 ל״י לשנה, תרד באחוזים ניכרים. תוספת־היוקר, שבן־אהרון כל־כך נהרג עליה, מוסיפה בסך־הכל סכום מכסימאלי של 28 ל״י לחודש. התשלום המוגדל לביטוח הלאומי של השכירים, חלקו מוסווה כקרן אבטלה, יאכל את כל התוספת הזו למי שמרוויח מעל ל־700 ל״י לחודש, ישאיר כמה לירות לאלה המרוויחים מתחת ל־400 ל״י לחודש.

חלק מהתוספת של השכר יתקבל באיגרות־חוב. נסיון העבר מלמד, כי המנגנון הממשלתי אינו מסוגל להשתלט על חלוקת איגרות־חוב בממדים כאלה. עד היום מחפש מנהל מילווה־הקליטה כ־200,000 בעלי זכות לקבלת איגרות. הדבר קשה להבנה מצד אדם רגיל. כל בעלי הזכויות הם בעלי־תעודות זהות, הם משלמים גם כיום מס הכנסה, ורק אותה מחלקה באוצר, שצריכה לתת משהו לאזרח — אינה מצליחה למצוא אותם.

נוסף לכך לא יהיה מיסחר באיגרות אלה — אשר יחולקו, אגב, לא לפני שנת 1973.

במקום לקבל — תשלם

בכך לא די. מילווה־הביטחון יהפוך מילווה־חובה — דבר מתקבל על הדעת בתנאים שלנו — אך תנאיו ישונו עד לידי כך לרעה שהוא הופך, למעשה, מס.

הוא יוחזר כעבור 15 שנה, ישא ריבית נמוכה ביותר — 5% — שאינה צמודה לכלום. פירוש הדבר, כי כאשר המחירים בארץ יעלו בחמישה אחוזים בלבד — דבר שיקרה, קרוב לוודאי, תוך שנה זו — לא ישא המילווה בעצם ריבית ממשית כלשהי. ולהיפך: כל עליית־מחירים נוספת, תגרום לתופעה הנקראת אצל הכלכלנים „ריבית שלילית" — דהיינו ריבית שמלווה הכסף — האזרח — משלם למעשה ללווה — הממשלה.

כדי להדגים: אתה לוקח הלוואה כדי לקנות בית, ומשלם עבורה 15% לשנה. אחרי שלוש שנים אתה מוכר את הבית, שמחירו עלה בינתיים ב־60%. עבור ההלוואה שילמת סך־הכל 45% ריבית — ולמעשה, מכיוון שלא השקעת גרוש משלך, הוסיף לך בעל הכסף עוד 15%, או 5% לשנה, עבור הזכות שלך להשתמש בכספו. זו הריבית השלילית שקיבל.

אותו הדבר יקרה עם מילווה החובה ל־15 שנה. תמיד, כאשר צפויה עליית־מחירים — והיא צפויה — יפסיד מי שילווה את כספו בריבית קבועה. האיגרות שיקבל האזרח הן, איפוא, אינן איגרות־חוב אלא איגרות־בלוף. רק הכסף שיוחזר — אולי ליורשיך — בעוד 15 שנה, יהיה צמוד למדד־יוקר־המחיה.

המרוויח יותר — יפסיד יותר

מה שנקרא „המדיניות הכלכלית החדשה" אינו אלא גיבוב של פעולות שנערמו במהירות מסחררת, מבלי שאיש

נתן את דעתו על התוצאות הצפויות מהן כבר בטווח קרוב למדי. בראש וראשונה תגרום אי־המדיניות הזו לפגיעות שונות במפרנסים בישראל.

הפגיעה הקטנה ביותר תהיה לגבי שכירים שהכנסתם נמוכה ביותר — למשל שכיר נשוי עם שני ילדים המרוויח היום 400 ל״י ברוטו, יקבל כל חודש שלוש ל״י במזומן יותר מקודם — ועוד 16 ל״י באיגרות־בלוף. לעומת זאת יצטרך שכיר באותו מצב משפחתי, המרוויח 1200 ל״י לחודש, להסתפק בסך 66 ל״י פחות כל חודש — והוא יוכל לשים איגרות בסך 38 ל״י בערך בבנק או בארון הבגדים.

בצורה רצינית הרבה יותר ייפגע העצמאי. בעל חנות־מכולת קטנה, למשל, שיש לו שני ילדים והמרוויח 400 ל״י לחודש — ויש רבים כאלה — יצטרך להסתפק מעכשיו ב־380 ל״י בלבד. הרבה יותר גרוע יהיה, יחסית, מצבו של עצמאי המרוויח 1,200 ל״י. לפי חשבון ארעי — טרם פורסמו תקנות הביצוע לחוקים המתייחסים לעיסקת החבילה — יצטרך לשלשל לקופות האוצר מדי חודש כ־170 ל״י יותר מאשר קודם. ההפרש העצום נובע בעיקר מהתשלום המוגדל לביטוח לאומי ומההצעה שהעצמאיים ייאלצו לקנות איגרות־בלוף בסך 9% מהכנסתם החייבת במס־הכנסה, ולא 7% כמו השכירים או כמו 4% בשנה זו, לפי תקנות המילווה „מרצון".

כל החישובים האלה אינם כוללים העלאות נוספות של מיסים עירוניים ואחרים, שעל חלק מהם כבר ידוע. גם קופת־חולים כבר הזדרזה והודיעה שהיא מתכוונת להעלות את דמי־החבר לגבי אלה המרוויחים מעל ל־700 ל״י ברוטו לחודש.

פגיעה בחקלאים

הציבור שישלם את החלק הגדול ביותר, יחסית, מעיסקת החבילה, הוא ציבור המעסיקים. הוצאות השכר, בצירוף הרכישה של איגרות־החוב שהתחייבו לה, תעלה את סך־הכל הוצאות השכר ב־15%—18%. יש כמובן עסקים — כגון הבנקים ומיפעלים המייצרים במלוא תפוקתם, והיכולים להרשות לעצמם עלייה כזו בהוצאות מבלי שיצטרכו להעלות את מחירי מוצריהם. לעומת זאת יש מיפעלים רבים אחרים, המייצרים מוצרים שמחיריהם קבועים בחוק, כמו לחם למשל, שלא יוכלו לעמוד במצב החדש מבלי להעלות מחירים או לקבל סובסידיה נוספת.

גרוע ביותר הוא מצבם של נותני שירותים שונים, שמרכיב סחר־העבודה אצלם

גבוה במיוחד, כגון מספרות, תיקון רכב, בתי־מלון וכו׳. לעסקים מסוג זה לא תהיה כל ברירה אלא להעלות מחירים.

ציבור נוסף שייפגע, מבלי שמרכיבי ה„חבילה" חשבו על כך, הוא החקלאים, כגון חברי המושבים והקיבוצים. מבחינת החוק הם נחשבים לעצמאיים, ועל־אף ההקלות הרבות שמהן נהנים החקלאים מן „ההתיישבות העובדת", עשוייה הפגיעה בהם להיות חמורה. הדבר יגרום — אם נוכל לדון על־פי נסיון העבר — למחול־שדים, תוך מיצוי כל אפשרות סבירה או בלתי־סבירה לחלץ את בעלי הפרוטקציה הללו מן הסבך אליו נקלעו על־ידי מנהיגיהם הפוזיזים.

אל תחזיק מזומנים

עיסקת־החבילה תגרום במשך השנה הקרובה קודם־כל לאבטלה במיקצועות השירותים — ולפי נסיון העבר אין כימעט אפשרות לנצל את כוחות העבודה הללו לעבודה אחרת. תקוותו של ספיר, שה„עיסקה" תגדיל את היצוא — ותקטין את היבוא — מבוססת על הנחה שהיא חלקית נכונה — הביקוש של המובטלים יירד, הם יקנו פחות וכוח הייצור יתפנה לאספקת סחורות־יצוא. אולם שיטה זו של עידוד היצוא היא יקרה ביותר: כלכלני האוניברסיטה העברית ישבו וחישבו כי בזמן המיתון הקודם עלה כל דולר שיפור במאזן התשלומים (כלומר כל דולר שבו ירד היבוא או עלה היצוא) למעלה מ־10 ל״י של [illegible] ייצור שנגרם על־ידי האבטלה.

לאזרח הישראלי הרגיל אין כימעט אפשרות חוקית להקל מעליו את הנטל העצום שהממשלה וההסתדרות מטילות עליו. העצה היחידה שניתן לתת כרגע היא: אל תחזיק בכסף מזומן מעל לצרכיך המיידיים. מכיוון שאין להימנע מעליות נוספות במדד־יוקר־המחיה, במיוחד בשל התייקרות השירותים, כדאי להשקיע כל כסף פנוי בניירות־ערך שגם הקרן וגם הריבית שלהן צמודות למדד זה. השקעת כסף במטבע זר, או בניירות ערך הצמודים למטבע זר, כדאית רק לטווח ארוך יותר — וגם את רק בתנאי שלא תיאלץ לשלם מחיר מופרז עבור רכישה כזו. ייתכן ופינחס ספיר באמת אינו רוצה בפיחות — אולם מדיניות ה„חבילה" תביא במוקדם או במאוחר למצב שלא יהיה ממנו עוד שום מנוס מכך, למרות שאין לדעת מתי יקרה הדבר.

אך אם לדעתך תהיה זקוק לכספך בחודשים הקרובים, סביר יותר להשקיעו בניירות צמודים למדד, שמחיריהם בבורסה עולים על כל עליית מחירים בשוק.

מכל מקום היא עשויה להיראות בעיניו של נעים וחבריו, בייחוד בימים אלו של עיסקות חבילה. אבל אולי תימצא לנעים נחמה בעובדה, שראשי ההסתדרות לפחות לא הפסידו את כספם. מאז השנה שעברה, זינק ערך הדירות מ־70 אלף ל״י — למאה אלף.

המלחמה

ישראל נגד ארה״ב

פצצת־זמן חדשה, שתגרום להסלמה ניכרת במלחמה עם המצרים, עומדת להגיע בקרוב לישראל, כתב השבוע הראלד טריביון המופיע בפאריס.

זוהי ספינה לקידוחי־נפט־בים השוהה כרגע לצרכי תיקונים בנמל דאקאר האפריקאי לאחר שניזוקה במסעה מקנדה לישראל. הספינה, שנחכרה על־ידי ישראל, תסיים את מסעה בחוף המזרחי — הישראלי — של מפרץ סואץ שם היא מיועדת לעסוק בקידוח נפט במימי המפרץ.

ממשלת מצרים כבר הספיקה להזהיר, בשקט, את ממשלות ארצות־הברית, בריטניה וקנדה, כי ברגע שהספינה תיכנס למימי המפרץ היא תהפוך למטרה צבאית.

אולם ישראל סירבה להיבהל למרות לחץ בכיוון זה מצד שלוש הממשלות הנזכרות. טענתה היא שבהתאם לחוק הבינלאומי, רשאית היא לבצע קידוחים אלו במימי החוף המזרחי. מצריים ושלוש המדינות המערביות שוללות טענה זו.

הבעייה האמיתית, כמובן, איננה קשורה כלל בקידוח נפט. לדעת דיפלומאטים מערביים, העובדה שישראל מוכנה השקיע סכומים ניכרים של מטבע זר, החסר לה כל כך כרגע, בחופי סיני, מוכיחה על כוונתה לשבת בחצי־האי לנצח.

השמדת הנפט המצרי. המצב כיום הוא שישראל שואבת נפט מהשדה בבלאין, גם הוא במימי המפרץ, סמוך לחוף המזרחי. אולם שדה בלאין הוא שדה שנלכד מידי המצרים במלחמת־ששת־הימים, והוא כלול בהסכם הבלתי־מוצהר בין ישראל ומצריים, לפיו כל אחת מהן זכאית לנצל את הנפט שבתחומיה.

אולם בארות חדשים — שאני: מצרים מתכוונת לראות בכך הפרת הסטאטוס־קוו, דבר שיביא לדבריה למלחמת־נפט בינינו לבין המצרים.

מקורות מערביים רמזו שלדעתם זו בדיוק היתה מטרתה של ישראל, כאשר חכרה את הספינה מקנדה — מאחר שבמלחמת נפט כזו, תוצאתה תהיה אחת בלבד: השמדת כל בארות־הנפט של מצרים.

במקרה זה, מזכירים אותם מקורות, תעמוד ישראל בפני בעייה מעניינת: שדה־הנפט העשיר ביותר של מצריים, כרגע — גם הוא תת־ימי — הוא שדה אל־מורגן, הנמצא בבעלות משותפת של ממשלת מצרים — וחברת סטאנדארד האמריקאית: אם תרצה ישראל להשמידו, היא תשמיד בכך רכוש אמריקאי — עובדה שתקומם נגדה את ארצות־הברית.

הצלילה כך התחיל הכל — בצילום תת־מימי בו נ״אית ציונה צוללת במי הבריכה כשהיא לבושה בבגד־ים חדיש ומשתעשעת מתחת למים עם צוללן בבגדי־צלילה ומיכלי־חמצן. ציונה מיטיבה לשחות ולצלול ולכן נבחרה לתפקיד.

רטוב וחשוף

פעם זה היה טכסיס פירסום. ב־פסטיבלי הסרטים בקאן ידעו צלמי העתונות שהם רק צריכים לעמוד על ה־חוף ולהמתין. תמיד תימצא שם איזו נערת־זוהר או כוכבנית שתאבד לפתע את בגדיה במרחק שיאפשר לצלמים לצלמה ולה להתפרסם.

זה קרה אפילו לדליה לביא, בימים

אויר לנשימה כשניסה ה־צוללן להג־שים את ציונה ממיכל החמצן שעליו, הוא חיבק את גבה. תוך כדי פעולה זו, נש־מט החלק העליון של בגד־הים של ציונה.

שהיתה עוד כוכבנית מתחילה. היא איבדה את בגד־הים שלה בריו דה ז׳נרו ובדיוק היו שם צלמים שהנציחו את האסון. ־־ השבוע זה קרה לדוגמנית הישראלית ציונה טוכטרמן. אבל בה לא יחשוד איש שהיא עשתה כדי להתפרסם. היא כבר מפורסמת מספיק ואינה צריכה לחפש תפקידים חדשים בקולנוע אחרי הסרטים

הפנציף אחרי שאיבדה את החלק העליון של בגד־הים שלה, הזדקפה ציונה במי הבריכה כשהיא מכסה בכפות ידיה את מערומיה. הבעת התדהמה שעל פניה הצביעה על מבוכתה. בפסטיבל הסרטים בקאן השתמשו בתרגיל החזיה לפירסום.

בלי חזיה

יוצאת ציונה סוכטרמן מתוך המים, כשהיא מנסה להרים את חלקו העליון של בגד־הים שלה שנשמט. היא נאלצה להפסיק את השעשוע ויצאה מתוך המ ם. מאוחר יותר, כאשר נרגעה, צחקה הדוגמנית מכל התקרית.

בהם כיכבה כמו המטרה סיראן והקופרו־דוקציות הפרסיות־ישראליות.

זה קרה לה באמת במקרה. ביום אביב נאה שהזדמן באמצע החורף, הבהילו אותה לבריכת־שחיה, שם היתה צריכה לצלול במים הקרים לצורכי צילומי־אופנה. כבר עתה נכינים בישראל את צילומי ה־פירסומת של בגדי־הים הישראלים החדשים שישווקו בעולם באביב ובקיץ. פרסים פלד בחר להציג את בגדי־הים החדשים של חברת אלסטקס בצילומים תת־מימיים.

וכך, במשך שעה ארוכה צללה ציונה במי הבריכה כשהיא משתעשעת מתחת לפני־המים עם הצוללן־הדוגמן ששימש לה כבן־לויה. לפתע היא החליטה לעשות תרגיל חדש: להאריך את שהותה מתחת למים על־ידי נשימת חמצן מבקבוק החמצן של הצוללן שלידה. לצורך זה חיבק ה־צוללן את ציונה, הניח את ידו מאחורי גבה. ובעוד היד משוטטת שם, נפתח ה־אבזם שחיבר את חלקו העליון של בגד־הים שלה לגופה.

ציונה המבוהלת מיהרה להפסיק את ה־שעשוע ויצאה מתוך המים כשהיא מכסה את חזה בידיה. מובן שהצלם המשיך כל הזמן לצלם. אבל את אותן התמונות ש־צולמו מתחת למים, כאשר ידיה של ציונה היו עסוקות בשחיה ולא בכיסוי מערומיה, לא התירה ציונה לפירסום. אמרנו לכם: היא לא רוצה להתפרסם.

ברנדי לחימום

מגיש הגרפיקאי בזיל לדוגמנית, אחרי שהתעטפה במעיל רחצה. לידה עומדים גם הצוללן שצלל יחד עימה לצורך הצילום והצלם מולה, שצילם את התמונות התת־מימיות ואף אלו שמעל לפני המים...

בריאות

פיקוח על בתי־חולים פרטיים

ב־12 לינואר השנה צלצל הטלפון ב־תחנת מגן דוד אדום ברחוב מזא״ה בתל־אביב: „מדברים מבית־חולים עין גדי״ הודיע הקול הנרגש. „שלחו אלינו מיד אמבולנס.״

כשהגיע נהג האמבולנס כעבור דקות ספורות, נתבקש להוריד צעירה בת 18, רבקה לינזום, שסבלה משטף־דם חמור, מחדרה שבקומה השניה. כאן נתפתח דין ודברים: הנהג ביקש עזרה כדי שיוכל ל־השכיב את החולה על אלונקה ולהוריד אותה במדרגות. פקידת בית־החולים שאלה בהתמרמרות מדוע לא הביא איתו אדם נוסף. הנהג ענה מה שענה, והחיכוח נמשך תוך ביזבוז דקות יקרות, העלולות להיות גורליות במקרים של שטף־דם. לבסוף הורדה החולה איכשהו אך הנהג הנרגז לא היה מוכן לעבור בשקט על הפרשה, איים לספר על המתרחש לעיתונות.

לפני שעזב את עין גדי, ביקש הנהג מכתב־הפניה לבית־החולים הממשלתי ב־קריה, שהיה התורן למיקרים גינקולוגיים באותו יום. ד״ר א.ג.*, הרופא שטיפל ב־רבקה לינזום, הורה לו לנסוע לבית־החולים צהלון ביפו — ללא שום מכתב. הנהג ביקש לדעת מדוע, ואז הסביר לו הרופא הנבוך והחיוור מהתרגשות, שקיים הסכם בין עין גדי וצהלון למקרים כאלו של חולים שמצבם מסוכן.

הנהג לא התווכח, עשה כפי שנאמר לו על־ידי הרופא.

אף אחד לא יודע מכלום. האמנם קיים הסכם כזה בין שני בתי־החולים? ואם לא — כיצד ומתי נרשמה ריבקה לינזום, כאשר הובאה לצהלון? כאשר התעניין כתב העולם הזה על כך אצל ד״ר אלטרמן, רופא במחלקה הגינקולוגית של צהלון, חיפש ד״ר אלטרמן את התיק, ולא מצא אותו, והשיב: „לא טיפלתי בחולה באופן אישי, ולא ידוע לי דבר על המקרה. לא ידוע לי גם על הסכם כלשהו כזה בין בית־חולים עין גדי ובית־החולים שלנו.״

אמר מנהל המחלקה הגינקולוגית של צהלון, ד״ר ריקובר: „רבקה לינזום הוע־ברה אלינו מעין־גדי, אך אינני יודע כיצד נירשמה, ובכלל אם נירשמה.״ הכתובת לבירור הענין, לדבריו היא מחלקת ה־אדמיניסטרציה.

אולם פינחס אורך, עוזר למינהלן של בית־החולים, סירב לטפל בעניין. החקירה נפתחה רק אחרי שכתב העולם הזה ביקש את התערבותו של משרד־הבריאות, זה סנה למנהל בית־החולים, ד״ר פ. גייזלר. ד״ר גייזלר הודיע לבסוף שרבקה לינזום אושפזה בצהלון, נותחה, ועזבה את בית־החולים לאחר שמונה ימים.

שאלות, שאלות — ומה בקשר לתשובה? המקרה של רבקה לינזום אינו הראשון של חולה שהועברה מעין־גדי לצהלון במצב קשה. ד״ר כץ מנהל עין־גדי, אינו מכחיש זאת. הוא גם הוסיף שלרוב נישלחים משלוחים כאלה לא ב־אמבולנס אלא בסתם מונית.

לשאלתו של כתב העולם הזה מדוע בכלל הוא שולח חולות לבית־חולים אחר, לאחר שעברו ניתוחים בבית־החולים שלו, השיב ד״ר כץ שזהו ענין רפואי, והאתיקה המיקצועית אינה מאפשרת לו לפרט פר־טים.

ד״ר כץ גם הכחיש הסכם כלשהו בין בית־החולים שלו לצהלון. כאשר נשאל מדוע שלח את החולה לצהלון דווקא, כאשר בית־החולים התורני היה קרוב יותר, השיב קצת שלא לענין: „כל בית־חולים מוכרח לקבל חולה במצב כזה. זה ענין הומאניטארי.״

האם זו באמת הסיבה בגללה הועברה רבקה לינזום לצהלון? מדוע בכלל מעביר בית־חולים פרטי חולים למקום אחר אחרי התחלת הטיפול, שהוא לעיתים ניתוח סו־בך?

אין ספק שהגיע הזמן שמשרד־הבריאות יטפל בפרשה זו, ויחליט אם אין צורך לקיים פיקוח על בתי־חולים פרטיים.

(* שמו המלא שמור במערכת)

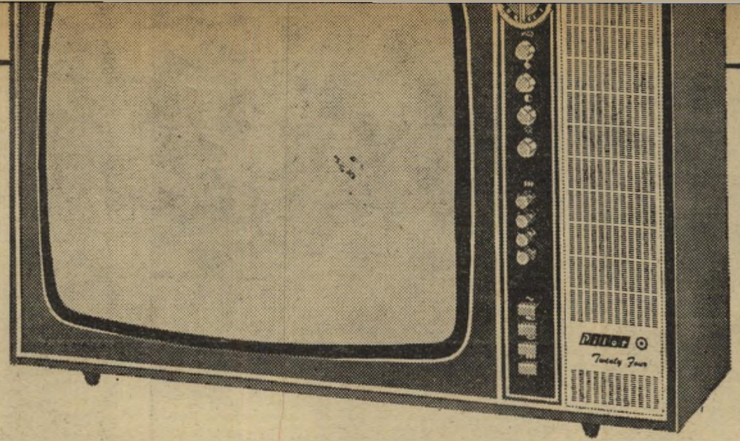

כשאתה חושב על טלוויזיה מעולה התשובה היא

פיילוט

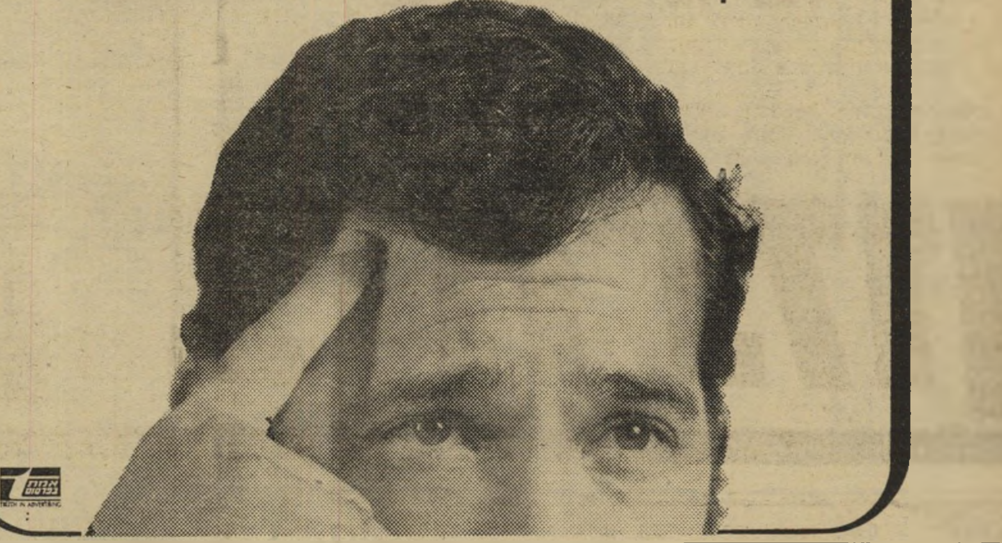

120%

100%

האיכות הידועה של איוניר

20%

הנחה ממשית על כל הדגמים

במכירת סוף העונה

הצעות מיוחדות עד חיסול המלאי

● מעילים וחליפות עור וזמש בדגמים אופנתיים ובמחירים נמוכים ללא תקדים!

איוניר

בתי האופנה הראויים לאמונך

תל אביב • חיפה • הרצליה

ביום א׳, 15.2, ב־8.00 בערב, במשרדי מערכת „העולם הזה״, רחוב קרליבך 12, תל־אביב, תתקיים

פגישת מורים

על הנושא:

בחירות להסתדרות המורים

חברי הסתדרות המורים, אוהדי התנועה, מתבקשים לבוא.

חשוב לשחקנים ולדוגמניות

אין צורך להיות רקדן מקצועי כדי לרקוד ג׳ז

הרקדן־והכוריאוגרף **שמעון לוי**, בוגר אולפני־מחול בניו־יורק וב־לונדון, יקנה לך תוך חודשים ספו־רים כושר־תנועה־ומיקצב.

קורסי־בוקר וקורסי־ערב

(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)

פרטים: טל. 24 74 80 (8.00—10.00 לפנה״צ; 17.00—20.00 בערב).

ביזיון בחרמון

ע שרות חובבי ספורט־הסקי ש־הגיעו לכפר הדרוזי מג׳דל שמס בשבת לפני שבועיים, עמדו מול החרמון ברגשות נסערים. ההר היה מכוסה שלג. שכבת השלג העבה שירדה השנה במאוחר, כיסתה את מידרונות ההר, הפכה אותם למסלולי החלקה אידיאליים לכל חובבי־סקי. ומספרם של אלה עולה בישראל בעטיו של החרמון.

אבל הם עמדו מנגד ואל ההר לא יכלו לגשת. מחסום ניצב על דרכם. „מצידנו אפשר לפתוח את ההר," אמר מנהל רשות־החרמון, דן פרי, איש רשות שמורות־הטבע מקיבוץ מלכיה. „אבל ההר הוא שטח צבאי והצבא קובע מתי יפתח ההר לקהל."

היתה זו טענה מוזרה. נכון אמנם ש־צה״ל, שבשליטתו נמצא החרמון, הוא הקובע אם להרשות למחליקים לגלוש ב־מורדותיו או לא. לפני שבועיים אסר צה״ל את ההחלקה בהר. אבל השלטונות שהחליטו על כך עשו זאת רק בגלל מח־דליה של רשות־החרמון.

★ ★ ★

כ אשר הוחלט על הקמתה של רשות־החרמון, שנועדה לפתח את ספורט החורף הישראלי בהר, הוצבו בפניה כמה דרישות, שמילויין היוה תנאי לפתי־חת החרמון לאלפי הספורטאים.

הדרישה הראשונה היתה שהכביש ה־מוליך אל מסלול ההחלקה יהיה מפונה ונקי משלגים. רשות־החרמון אמנם הכינה את עצמה למטרה זו. המהנדס גיל, איש משרד־העבודה בנצרת, אף נסע לצורך זה לסיור השתלמות של שלושה חדשים בשוויץ, על מנת ללמוד את שיטות פינוי השלגים בדרכים המובילות למסלולים.

אלא שההשתלמות לא היתה מושלמת כנראה. בכל העולם מקובל לפנות שלגים במכוניות מיוחדות הטוחנות את השלג ומפנות אותו הצידה. השלג הטחון אינו מפשיר בצורה הגורמת להחלקה מסוכנת על הכביש. אולם במקום מכונית כזו רכשה רשות החרמון מכונית לפינוי־שלגים, ה־מצויידת במעין דחפור בחרטומה, הדוחף את השלג לצידי הכביש.

מכונית זו לא הספיקה להשתלט על השלג שנערם בכביש המוביל לחרמון. משרד העבודה היה צריך להשאיל ארבעה טרק־טורים כבדים, שעבדו כשבוע ימים לפינוי השלג. אבל השלג שנדחף הצידה נמס, הפך את השטחים הבלתי־כבושים לבוציים.

מחדל שני של רשות־החרמון נוגע ל־מיבנים שהיו צריכים לקום ליד מסלול ההחלקה. לפי התוכנית עמדו להקים שם מסעדה גדולה. ליד המסעדה היה צריך להקים, לפי דרישת שלטונות צה״ל, מיב־נים נוספים, שישרתו את המחליקים, ו־שאחד מהם יהווה תחנת עזרה־ראשונה.

רשות־החרמון אמנם הקימה את המסעדה והמיבנים. אולם הבניה נמסרה למשרד־השיכון. מומחי משרד־השיכון החליטו כי הם מבינים די והותר בבניית מבנים במ־קומות כאלה, הקימו אותם מלוחות אס־בסט בהשקעה של 150 אלף ל״י.

כאשר ירד השלג הראשון הוא כיסה את מבני האסבסט ומוטט אותם.

★ ★ ★

ג ם דרישות אחרות, בהם היתה רשות־החרמון צריכה לעמוד, לא הת־מלאו. כך למשל, היה עליה להקים בתי־שימוש לאלפי המחליקים המתכנסים מדי שבת בהר. במקום זה הכינו מיספר זעום של ארגזי־עץ, שהוצבו ליד שטח ההחלקו ללא כל מבנה או מיסתור.

לפי התוכנית היה גם הרכבל צריך לו יות מוכן השנה לנוחיות המחליקים, כ להעלותם אל מסלולי ההחלקה. כיום ניו לראות במקום את עמודי הרכבל וא הקרוניות. אבל המיתקן אינו פועל. טו חוברו הכבלים וטרם הותקנו המנועי

למרות שרשות־החרמון לא עמדה בתנאי שהוכתבו לה לפתיחת החרמון, פתחו ש טונות צה״ל בשבת האחרונה את הו למחליקים. מאות מחליקים הסתערו המדרונות המושלגים, עסקו בלהטוטי גל שה, עד שלרגעים דמו מורדות החרמ לעיירת־נופש בשוייץ.

תחת שמש אביבית החליקו הגולש העליזים, בהם אנשי־צבא רבים, על מסל לי השלג, כשהם צופים כל הזמן בחורב התכנית לפיתוח־החרמון והפיכתו למו תיירות פנים וחוץ — תוכניתה של רשו החרמון אשר התמוטטה בשלג הראשון.

התיכנון התחלק על השלג

המפולת הקמת המיסעדה והמיבנים לשירות המחליקים בחרמון נמסרה למשרד־השיכון. לפי התוכנית המקורית היו צריכים להקים במקום מיבנים שחייציים. במקום זה הקימו אסבסטונים שקרסו תחתם כאשר ירד השלג הראשון.

בלי־כבל רשות החרמון הב־טיחה כי השנה יע־מוד לרשות המחליקים רכבל לצורך עלייה למשטח ההחלקה. עמודי הרכבל והקרוניות כבר ישנם. אבל עדיין אין במקום כבלים.

המדריכה הפינית למרות שרשות החרמון הודיעה כי החרמון סגוו החליקו בשבת מאות אנשים. בתמונה: המחליקי מקבלים שיעור מהמדריכה הפינית שהתגיירה, מרים רוטי, מבית־הספר של יהודה אבנ

פציעה ראשונה בפעם הראשונה מאז החלה ההחלקה הישראלית בחרמון, שברה השבוע אחת המחליקות את רגלה. בהיעדר אמבולנס — כפי שדרש צה״ל — היא הורדה מההר באלונקה מאולתרת.

בתי־השימוש במקום בתי־שימוש הוצבו במשטח ההחלקה ארגזים כנראה בתמונה.

דו"ח מיוחד

היא נראית חתיכה משגעת? – אם אתה איש־מכס – היזהר!

מקצוע חדש פשט לאחרונה בין נערות־הזוהר הישראליות:

המבריחות

שווייצריה ידועה בשעונים ובגבינית. צרפת ביינות ובנשים. ישראל מפורסמת כבר מזמן במשה דיין, תפוזים, ובעוד כל מיני דברים. אך מאז המלחמה נוסף לרשימה מוצר איכות ישראלי חדש — חשיש מטיב מעולה, המבוקש בעולם כולו, והמכונה בצדק חשיש ישראלי.

נכון שהשימוש והמסחר במוצר החדש הזה הוא לא כל כך חוקי, אך סיבה פעוטה זו לא מפריעה לעסקיהם הפורחים של סוחרי החשיש לפרוח עוד יותר, ו־ליצוא ההולך וגובר של הסם מישראל לכל חלקי תבל, ובעיקר לאמריקה. ייצוא זה מכניס לישראל, גם אם לא לאוצר, מיליונים רבים במטבע זר.

העובדה המעניינת אולי ביותר בכל ה־עסק המחושש הזה: מרבית המבריחים הן מבריחות. ומרבית המבריחות — הן נערות זוהר.

הסיבות לכך שונות: הן נראות תמימות יותר וחשודות פחות מגברים, ומצויידות ב־אביזרים טבעיים המקלים עליהן את המלא־כה, כגון שדייב גדולים, בטן בהריון, או אביזרי לבוש מטורפים ששום גבר לא יכול להתעטף בם.

הנערות עצמן מוכנות להסתכן יותר מגברים תמורת רווח שהוא בסופו של דבר צנוע יחסית לסיכון. בנוסף לזה, אין נערות הזוהר הישראליות רואות בהברחת חשיש משום עבירה מוסרית שיש להת־בייש בה. זה אצלן ספורט מסוכן. ותו לא. כך הן חושבות עד שהן מגיעות לבית־הסוהר, כמו הדוגמנית ג׳קי סיקלס.

הסיבה לנכונותם של העוסקים והעוס־

אירים המבריחים האמיתיים, כפי שאתם בוודאי מבינים, לא כל־כך מתו להצטלם. מה שבטוח זה שכל מבריח לחוד, ואפילו כולם ביחד, לא חתיכים כמו אירים, שהסכימה באומץ להדגים חלק משיטות ההברחה. לאירים אין שום קשר להברחות.

קות במסהר זה לקחת על עצמם את ה־סיכון, נעוצה בתשובה שהשיב פעם מח־שב אלקטרוני משוכלל, כששאלו אותו מהי הדרך הטובה ביותר להתעשר: „ליק־נות בזול ולמכור ביוקר."

כפה שתופשה, לא המצאו מוצר שאפ־שר לקנות אותו יותר בזול ולמכור אותו יותר ביוקר מאשר חשיש.

קילוגרם חשיש עולה בארץ כ־100 דולר. בארצות הברית הוא נימכר בסיטונות ב־1000 דולר לערך. בכמויות קטנות, לצרכ־נים עצמם, הוא נימכר ב־3000 דולר — רווח של 3000 אחוז.

איך מתנהל הייצוא הזה? מי עוסק בו? מהן הדרכים המקובלות והלא מקובלות בהן משתמשים המבריחים? מתי ואיך מגיעה אליהם — לפעמים — ידו של החוק?

חובבים ומיקצועיים

המבריחים מתחלקים לשני סוגים. אלה שלוקחים איתם את החשיש ל־שימיש אישי, ואלה שסוחרים בו. בזמן האחרון נוהג סינדיקט הפשע האמריקאי לשלוח לארץ צעירים מתנדבים. הוא משלם להם את הוצאות הדרך, בתוספת דמי כיס. בתמורה הם מביאים איתם בדרכם חזרה כמה קילו חשיש. צעירים אלה ניתפ־

כים ביותר קלות מאשר מבריחים מקצועיים של ממש. המכירים את הילדי המקצוע. הב־רהות של כמויות קטנות מאד, לשימוש אישי, קשה מאוד לתפוס.

ואלה השיטות המקובלות בענף:

צעיר ישראלי יפה־תואר התלבש על תיירת אמריקאית מזדקנת ועשירה. הוא חיזר אחריה בלהט לא רגיל, ואף הפעיל את מיטב קסמיו. תוך שבועיים היא הת־אהבה בו מעל הראש, כמובן שמידי פעם נתנה לו מתנות קטנות כמו חפתים משו־בצים ביהלומים, או כתם 3000 דולר כדי שיקנה לו מזכרת לטעמו האישי. בתמורה הבטיח לה האביר לשאת אותה לאישה ולעשות אותה מאושרת לכל החיים.

המזכרת שהצעיר קנה לעצמו היתה עש־רים קילוגרם חשיש. הוא לקח את הסחו־רה, הכניס אותה למכונית האולדסמוביל שלה, שהתיירת נתנה לו כמובן לנהוג, ונסע לבאר־שבע. שם השאיר את המכונית לשעה בידיו של רתח מומחה, שאטם כ־חצי מהלל מיכל הבנזין. הצעיר מילא את המיכל בחשיש, את שארית המקום בבנ־זין, ונסע בחזרה למלון הפאר התל־אביבי בו התגוררה ידידתו המבוגרת.

הוא הודיע לה שסיים את ענייניו בארץ, **ושהוא מוכן להתחיל לעשות אותה מאו־שרת כבר עכשיו, אלא שלדעתו יותר כדאי שיתחתנו בארצות־הברית.** הוא גם עמד על כך שכל אחד מהם יגיע לשם לחוד, כדי

לא לקלקל את שמה הטוב. התיירת הסכימה, חזרה לארצות־הברית באניה יחד עם מכו־ניתה. הבחור עלה על המטוס לניו־יורק.

כשהאניה נכנסה לנמל, הוא כבר חיכה לה, חיבק אותה בזרועותיו, וכמו ג׳נטלמן אמיתי עזר לה לשחרר את המכונית מהמכס. אחר כך לקח את המכונית לטיול קצר — ולא חזר יותר. התיירת המסכנה מצאה את מכוניתה חונה ליד הבית, ריקה מ־בנזין, ועל חלונה דו״ח חנייה במקום אסור. היא עדיין מחכה לארוסה, ועד היום אין לה מושג על הדרך בה נוצלו היא ומכוניתה.

הפשע הזה, במקרה, השתלם. הצעיר חזר לארץ, התחתן עם צעירה נחמדה והם חיים יחד באושר עד היום. וגם בעושר.

אוסבע יקירתי

מקרה נוסף של מבריח שלא נתפס קשור בתופעה כמעט על־טבעית.

מעשה שהיה כך היה: בירושלים חי לו ערבי מוסלמי, האוהב שני דברים בחיים. הראשון זה חשיש. הוא מעשן אותו, אוכל אותו, ומתפרנס מהברחתו לחו״ל.

הדבר השני שהוא אוהב זוהי הכלבה שלו, מגזע בלתי מוגדר, אשר שמה אוסבע (אצבע בערבית). שני בניה הצעירים של הכלבה ניקראים בופלוק (גרגיר) ונאפס (כמות החשיש לסיגריה אחת).

המשפחה חיה באושר, עד שיום אחד ביקר אותה ישראלי, שבין שאר עיסוקיו הוא גם מלשין. הערבי כיבד אותו בנרגילה, ואחר־כך הלך לקבור את שארית החשיש במקום המחבוא שלו, באחת החצרות ה־שכנות. המלשין עקב אחריו, וכעבור חצי שעה הגיעה המשטרה. זו ערכה חיפוש שטחי בדירה, סתם בשביל הרושם, ומיד ניגשה למקום המחבוא עליו ידעה. הערבי עמד בצד עצוב, משלים עם מר גורלו, כאשר לתדהמתו נוכח שמקום המחבוא ריק! המשטרה חפרה וחפרה עד שהמקום נראה כמו תעלת בלאומילך, ואחר כך הס־

המעיל המשולש

שיטה להברחת כמות קטנה: ללוש את החשיש, ולתפור אותו בין הביטנה למעיל.

חשיש בכלב

כלבי הענק מאקרילן שימשו אמצעי הברחה. הראשונות שנתפסו בדרך זו היו שתי תיירות אמריקאיות צעירות.

גם נערות בעלות חזה גדול באופן מיוחד. רבות מהן נבדקו על־ידי שוטרות.

שיטה זו גרמה למכס האמריקאי בושות גדולות, כאשר בתולה זקנה אחת שהטבע היה נדיב אליה התבקשה להתפשט. היא סירבה והופשטה בכוח. כל מה שנמצא על גופה היה כמובן שלה, אבל היא לא הסתפקה בזה וערכה למכס שערוריה ש־נתפרסמה בכל אמריקה.

בת המנהיג הבריחה חשיש

לפני כשנה הגיעו לארץ שתי נע־רות אמריקאיות, יהודיה ולא. הן התגוררו במלון פאר תל־אביבי, בילו בדיס־קוטקים, והתנהגו כתיירות לכל דבר — חוץ מהעובדה המוזרה שנהגו לקנות כמויות של כלבי צעצוע ענקיים מאקרילן.

קניות אלה עוררו את חשדם של אנשי המדור המרכזי לבילוש, שהחלו לעקוב אחריהן ולהתעניין. לא עבר זמן רב והתברר להם שהצעירות משמשות כבר מזמן נושא שיחה בין חדרניות המלון, מפני שחדריהן מלאים בכלבי צעצוע, וכל בוקר, כשהחדרניות באות לנקות את החדר, הן מוצאות כמויות של קש על השטיח.

וכך, בצהרי היום, פרצו אנשי החוק ל־חדרן של הצעירות כשבידם צו חיפוש. הנערות נשאו לעברם עיניים תמימות, והשוטרים התבוננו בתדהמה בעשרות כלבי הצעצוע שמילאו את החדר.

„מה הכלבים האלה?” שאל שוטר.

„אני אוהבת כלבים. אסור?” ענתה אחת הנערות.

„גם אני אוהב כלבים,” ענה השוטר, „אבל אין לי חדר מלא מהם.” הוא ניגש לאחד הכלבים והרים אותו. זאת אומרת ניסה להרים אותו. הכלב שקל כמו עשרה כלבים לפחות: הוא וכל חבריו היו מלאים בסוליות חשיש עד אוזניהם.

הצעירות, שתיהן בנות 21, נעצרו. ב־חקירה התברר שהיו מעורבות ברשת הב־רחה בין־לאומית.

הצעירה היהודיה לא הפגינה כל פחד או חרטה. „חכו חכו,” הודיעה לשוטרים. „אתם עוד תיראו מי זה אבא שלי, ואז נראה אם תעיזו לעשות לי משהו.”

היא ידעה מה שהיא אומרת. למחרת הגיע אביה, שהוא אחת הדמויות הבולטות ביהדות ארצות־הברית, וגייס סוללה של מיטב עורכי־הדין להגן על בתו. היא יצאה מהפרשה במאסר על תנאי. חברתה הנוצ־ריה, שהאבא שלה אינו נימנה על הצמ־רת קיבלה כמה חודשי מאסר בפועל, ו־ריצתה אותם עד הסוף.

משקשקים, משקשקים

בעיית המשקל הביאה לתפיסתם של מבריחים לא מעטים, שלא טרחו להתאים את משקל החפץ הממולא בחשיש למשקלו המקורי.

כך ניתפס צעיר אמריקאי בן 19, ששלח לכל ידידותיו בחו״ל נרות־ענק אמנותיים. המשטרה, שקיבלה ידיעה על עיסוקיו, עקבה אחריו זמן רב ולא גילתה דבר. יום אחד החליטו אנשי המדור המרכזי לעצור אותו סתם ככה ולהתעניין.

„אני הולך לשלוח מתנה לחבר שלי,” ענה הצעיר, שהחזיק בידו נר גדול. החוקר, שלא חשד עדיין בכלום, ה‏עניין בנר, לקח

(המשך בעמוד 26)

צער בעלי חיים

לתוך כלב גדול אפשר לדחוס כשישה קילו חשיש, שמחירו בארץ 600 דולר. בארצות־הברית נמכר הסם ברווח של 1000 עד 3000 אחוז. כמויות גדולות מוברחות לרוב לפי הזמנת רשת מבריחים.

מוכן ליצוא

לפני שמכניסים את החשיש לתוך הכלב, עוטפים אותו בנייר־כסף וניילון, כדי למנוע את התפשטותו של הריח החריף. אמצעי ביטחון נוסף — הוא פילפל שחור, שנועד לבלבל את כלבי הגישוש הרחרחנים.

תלקה כדי לגמור את החשבון עם המלשין.

הערבי התמים חזר הביתה. לידיד ש־הגיע מאוחר יותר כדי לעשן בצוותא הו־דיע בצער שאין מה לעשן, ושהוא כבר לא מבין כלום בשום דבר.

באותו רגע נשמע קול גירוד בדלת, ומי ניכנס אם לא אוסבע, כשבפיה סוליית ה־חשיש, אותה חפרה מהמחבוא ולקחה ל־טיול קצר.

מחללי־קודש, הממזרים

לא היה מישהו בא למכס בימי מיכאלאנג׳לו כשבידיו שני דליים ונייר טואלט ומודיע שזו יצירת אמנות המיו־עדת להישלח לתערוכה בחוץ לארץ, היו ישר חושדים בו. היום, כשיצירות מסוג זה מוצגות במוזיאונים, כבר אף אחד לא בטוח, כולל פקידי המכס.

כל מה שסוחר חשיש צריך לעשות, זה ליצוק איזה פסל כיד דמיונו הטובה עליו, ולמלא אותו בסם. אם הוא יוצק שוב את הפתח דרכו הכניס את החשיש פנימה, אין סיכוי שייתפס, מפני שהדרך היחידה לבדוק את תוכנו של פסל כזה היא לש־בור אותו. ומי יודע? אולי, בנוסף לחשיש — ימכור בחוץ־לארץ גם את הפסל?

תשמישי קדושה כמו תפילין, מזוזות, ספרי תנ״ך עבים תוצרת בצלאל, או סתם אדמת ארץ הקודש, הם אמצעים חביבים מאד על המבריחים, השולחים בקצב לפי כתובותיהם של כל מיני סבים וסבתות שלא היו ולא ניבראו.

לשלטונות האמריקאים נודע על השיטה הפופולארית הזאת, ומאז נבדקת כל חבי־לה המגיעה מישראל בשבע עיניים, ולא חשוב אם היא מיועדת לרב, כומר, קאדי או ארכיבישוף.

אלבומים עבים על מלחמת ששת־הימים גם הם היו חביבים על המבריחים, מפני שמשקלו של החשיש שמוחדר לתוך החלל שגזרו בתוך האלבום התאים למשקל הנייר הגזור. ייתכן שמחבריהם של האלבומים חייבים הלק גדול מהצלחה של יצירותיהם לשימוש הנוסף הזה.

כאשר גל ההברחות עלה, החל חשדו של המכס להתעורר למראה כל אשה הרה. אחרי שבועות מספר, הפכו לחשודות

נרות בדואר

הם בין אמצעי ההברחה החביבים ביותר על המבריחים, לצידם של תשמישי קדושה שונים, כמו תפילין, מזוזות, או אדמת ארץ הקודש. חבילות המגיעות לארצות־הברית מישראל נבדקות בזהירות וביסודיות.

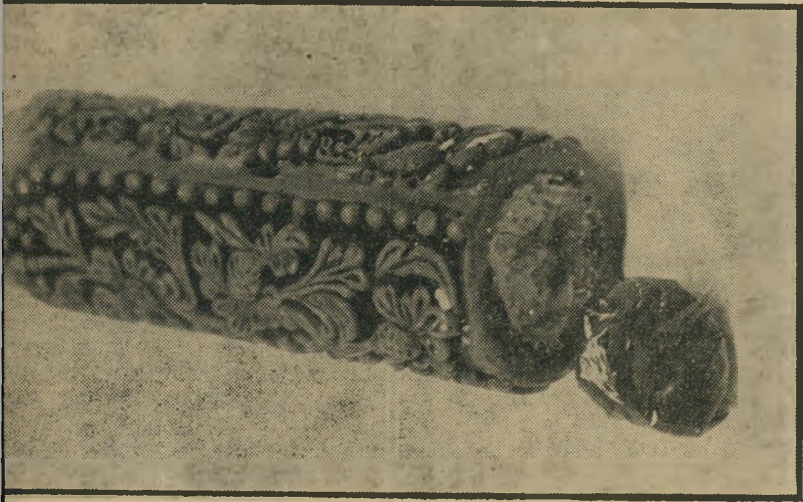

בהכנה

מילוי נר בחשיש הוא מלאכה קלה. הבעייה העומדת בפני המבריח היא קלות משקלו של הנר הממולא בסם. בגלל משקלו הקל של הנר — נתפס צעיר אמריקאי, אשר למרות שהמשטרה חשדה בו, לא הצליחה למצוא נגדו הוכחות.

המבר'חות

(משך מעמוד 25)

תו לידיו. להפתעתו, שקל הנר כמחצית ושקלו הרגיל.
הצעיר, שראה על פניו של החוקר, בוד לו, לקח את רגליו וברח.
הוא ניתפס מיד, נלקח אחר כבוד למטה שטרה, יחד עם הנר. כאשר פתחו אותו, ת אומרת את הנר, גילו בפנים חבילה קית של חשיש עטופה בניילון.
מבריח אחר הגיע יום אחד לדואר ה־ כזי בתל־אביב וביקש לשלוח לשוודיה פסאות שימורים ישראליות. הפקיד אמר דר, מפני שהקופסאות ניראו בסדר. הוא קל את החבילה כדי לדעת כמה עולה שלות, וגילה שהיא שוקלת יותר מדי. א לקח את אחת הקופסאות, שיקשק תה, ושמע משהו משקשק בפנים, שלא ומיע את השיקשוק הרגיל שמשקשקים רסקים בסירופ. הוא הזעיק את המש־ ה, שתפסה את הברנש ביש־המזל. ב־ ירה הוא גילה מיד גם את בית־המלאכה שוכלל בו הוכנס החשיש לקופסאות

פילפל נגד כלבי-גישוש

● יטניקית אמריקאית לקחה אי־ תה לארצות־הברית שלושה קילוגרם שיש לשימוש פרטי בדרך מקורית. היא מה את החומר, שהוא גמיש, ועברה יו במערוך, כמו שעושים לבצק. כאשר ך ללוח דק בעובי של כמה מילימטרים, פרה אותו כביטנה למעיל, וכיסתה אותו ביטנה נוספת, רגילה.
היא לבשה את המעיל, שצורתו השתפרה לל הביטנה הכפולה והנוקשה במקצת, ברה את המכס בלי להניד עפעף. כדי לבל את כלבי־הגישוש, במידה ויהיו כ־ ה, עטפה את לוחות החשיש בניילון, יתה עליהם פילפל שחור.
שיטה אחרת לשלוח קצת חשיש בשביל בר'ה היא לפורר אותו ולדחוף את ה־ ־ורים לתוך החורים הקטנים שעל שו־ סרט של רשם־קול. את הסרטים מחזי־ ם לעטיפה המקורית, שאינה מעבירה ריחו החריף של הסם. בהזדמנות זו תן גם לשלוח דרישת שלום מוקלטת ואת ושלים של זהב בביצוע אוריגינלי.

איך בעצם נתפסה ג'אקי סיקלס

● תמימים והחובבנים בין המב־ ריחים שולחים לידידיהם חשיש ב־ תב רשום או בתוך חבילת עיתונים ולגלת. אלה נתפסים מיד, ובקלות.
אך אחרים, פיקחים יותר, נתפסים יותר ושי. קחו למשל את ג'אקי סיקלס, ה־ מנית האמריקאית היפהפיה. המשטרה יעה לביתה בוקר אחד עם צו חיפוש, פשה וחיפשה ולא מצאה כלום. על גג ית אמנם נמצאה מזוודה נעולה מלאה יש, אך לא היתה שום דרך להוכיח יא שייכת לג'אקי או לידידה הישראלי ק קראוס. מה עושים? קצין המשטרה יד את המזוודה לדירתה של ג'אקי ואמר: תראי, אני יודע שהמזוודה מלאה ב־ יש, אבל היא חדשה ויפה, וחבל לי קל אותה. תני לי את המפתח שלה, שאוכל לפתוח אותה בלי לגרום נזק."
'אקי, שראתה את ההגיון בדבריו, שלפה המפתח — וסיפקה למשטרה את ה־ חה שהמזוודה שייכת לה.
בור עוברי־חוק אחרים, שאינם חרדים ג'אקי לגורל רכושם, הכינה המשטרה מיני פטנטים, כמו תמיסה מיוחדת, ה־ יסה חשיש, לתוכה מכניסים את ידיו החשוד, בתיקווה שפירורים אחדים חומר הצטברו מתחת לצפרניו.
שיטה נוספת — להעמיד שוטר מתחת ונות הדירה, לפני שעולים לערוך בה וש. פעמים רבות מנסים העבריינים פטר מהחשיש וזורקים אותו דרך ה־ ן, לתוך ידיו של השוטר המחכה.
לבסוף — השיטה הקלאסית, המזכירה הסיפור הידוע על היהודי שהגיע ל־ יקה חסר־כל והפך למיליונר.
איך התעשרת?" שאל אותו ידיד.
אין קל מזה," השיב המיליונר. "במשך ים שנה הלכתי יום־יום לשוק, מכרתי ניות, ואת הכסף שהרווחתי שמתי ב־
"
, וככה התעשרת?"
בן. אחרי 20 שנה מת הדוד שלי ו־ יש לי חמישה מיליון."
כה זה גם עם המשטרה, בשיטה הזו: חוקרת ובולשת — ותופסת את המב־ כאשר מישהו מלשין עליו.

●	לא כדאי לראות
*	לא חשוב לראות
**	אפשר לראות
***	רצוי לראות
****	חובה לראות

זרקורים

הסוסים שהכניסו לבוץ

לחיי הסוסים שיוציאו את עם ישראל מן הבוץ שבר את כל השיאים הקודמים של גיורא גודיק, ירד מן הבמה מהר יותר מכל מחזמר אחר שהעלה עד עתה. הסיבות?

"כל הביקורות היו קטלניות, ללא יוצא מן הכלל," אומר יוסף צורי, מנהל ההצגה, המדבר בשמה, אחרי שגיורא גודיק נסע בסוף השבוע שעבר לחו"ל. "לוא היתה חוות־דעת חיובית אחת לפחות, אולי היינו מהרהרים יותר בדבר. חבל, בעצם, כי השחקנים דווקא התחילו לאהוב את תפקידיהם ולהיכנס ממש לתוכם. חבל."

מאימתי קובעות ביקורות גורל הצגה בארץ? הרי קרה לא פעם בעבר שהמבקרים גמזו, וההצגה גרפה הון. אז מה יום מיומיים?

"אמנם איי לייק מייק זכה גם הוא לביקורות דומות ובכל זאת הוצג שלוש מאות ועשר פעם. אלא שאז עוד לא היתה הטלויזיה," אמר צורי. "היום אין עוד שום טעם להתחרות איתה. כשעליך לשלם משכורות לצוות של מאה אנשים, אתה צריך להיט בטוח. אחרת, כל הצגה נוספת מגדילה את ההפסד."

וזהו סוף פסוק? "עוד לא. אנחנו מתכוננים לקראת המחזמר הבא שלנו. השם עוד לא ידוע. טרם נקבע."

נשאלת שאלה אחת: מה מצאו בה בטלויזיה הישראלית, שיוכל להפריע ולהכריע הצגה כלשהי, אפילו אינה מוצלחת כל־כך?

טרוצקי ומגיפות בדיסלדורף

דיסלדורף שבגרמניה המערבית, היתה לאחרונה למרכז חשוב של התיאטרון האירופי. תוך חודש אחד העלו שם, בהצגות בכורה עולמיות, שני המחזות האח־רונים של יוג'ן יונסקו ופיטר וייס.

המחזה של יונסקו הקרוי משחקי רצח כונה ע"י עיתונאי אירופי כהמשך לסידרת "מחזות הבהלה" שלו, נוסח הקרנפים: בארץ בלתי־מוגדרת פשטה, ביום בהיר אחד, מגיפה פיתאומית. אנשים מתחילים למות. בלי הודעה מוקדמת. במפתיע. נדבקים זה מזה ופשוט מתים. הבהלה כללית. מנסים את כל דרכי החיטוי האפ־שריות, בני־האדם בורחים זה מפני זה, אך דבר אינו מועיל. כולם מתים. בדיוק כמו בחיים.

יונסקו הרכיב את המחזה מתשע־עשרה סצינות שהם כתשעה־עשר סיוטים נפרדים שאינם דוחקא המשך אחיד. דבר אחד מאחד אותם: הלעג לפולחן הטכנולוגי, לקידמה המדעית ולמהפכות למיניהן. מכאן ברור כי תהיה דעת הביקורת כאשר תהיה, השמאל החדש בודאי ישמיץ.

פיטר וייס (מארה סאד), לעומת זאת, רואה עצמו כאחד מדוברי השמאל החדש, ומחזהו החדש, טרוצקי בגלות, נראה לדעת המבקרים יותר ככרזה פוליטית מאשר כחויה דרמאטית. את טרוצקי בחר וייס להעמיד במרכז המחזה לא משום אהבתו את הדמות, אלא כדי שיוכל להביע דרכה את דיעותיו שלו על המהפכה, על המארכסיזם ועל התפתחותם במאה־העשרים. דבר אחד ברור: אפילו אם השמאל החדש יקבל את המחזה של וייס, מעטים הסיכויים שיוצג מאחורי מסך הברזל, שם היה עד היום, אחד המחזאים המערביים המעטים המקובלים.

שני טורים בברודווי

כל עולם התיאטרון האמריקאי סוער ומתרגש סביב ההצגה האחרונה שהועלתה בברודווי — הקומדיה כבש במנוסה של בעל הטור הסאטירי הנודע ארט בוכוואלד, שהועלה בתיאטרון הלן הייס. אין זה מפני שמחזהו הראשון בוכוואלד הוא מצויין כל־כך, למרות שהביקורות התייחסו אליו בסלחנות, אלא בגלל העובדה שעוד לפני

ארט בוכוואלד בברודווי

שהוצג המחזה הסתבר כי גיבורו הראשי, ג'ו מייפלאור, אינו אלא בן־דמותו של בעל טור אמריקאי נודע אחר: ג'ון אלסופ, שהוא פרשן מדיני בעל מהלכים בוואשינגטון.

לפני הצגת הבכורה פשטו שמועות כי אלסופ הצהיר שלא ידבר לעולם עם מי שיכבד את הבכורה בנוכחותו. למרות האיום העזו כ־300 אישים אמריקאיים, דווקא מצמרת השילטון, להופיע להצגה, ביניהם אתל קנדי, אברל הרימן וראש עיריית ניו־יורק, ג'ון לינדסי.

האם באמת נכתבה הקומדיה אודות בעל־הטור הנודע? אפשר ללמוד על כך מהצהרתו של סטיוארט אלסופ, אחיו של ג'ון: "זה מוכרח להיות אחי. אחרת מדוע קוראים לי עכשיו כולם סטיוארט מייפלאור?"

תיאטרון

הצגה חדשה

*** **הנערים בחבורה** ("בימות") אינו המחזה הגדול של המאה. ישנם מע־מיקים יותר ממנו וישנם בנוים טוב יותר. אולם זו הצגה מרתקת וחריפה בה אין המתח הפנימי נרפא אף לרגע. היא מעלה על הבמה עולם שלם שבדרך כלל נוהגים שלא לשוחח עליו ומזעזעת את אמות ה־סיפים של הנשמות הבורגניות הרגועות. הצגה זו היא הוכחה נוספת לכך שתי־אטרון טוב אינו חייב להיות פסל של שעוה במוזיאון, אלא יצור חי ותוסס.

הנערים בחבורה הוא תיאור חגיגת יום־הולדת שעורכת קבוצת הומוסקסואלים ל־אחד משלהם. המחזה כולו מתרחש בדירת נער־השעשועים שבחבורה וההפסקה בין שתי המערכות באה רק כדי לתת לשחק־נים מרווח נשימה כשהמערכה השניה מת־חילה בדיוק במקום בו ירד המסך על הראשונה.

תשעה גברים ממלאים את הבימה, כל אחד שונה לחלוטין מרעיו, הן באופיו והן בהתנהגותו, כל אחד הוא עולם בפני עצמו, ואף־על־פי־כן, כולם, פרט ל־אחד, כלולים במושג הבזוי "הומו" בו מתאר אותם איש הרחוב, כאילו לא היה בהם דבר פרט לתכונה זו.

מארט קראולי, מחבר המחזה, משתדל להוכיח את ההיפך. אם המערכה הראשונה רצופה בנבולי־פה (שעזרו ללא ספק לפרסם את המחזה), וההומוסקסאליות של הדמות היא תכונתם הבולטת ביותר, הרי המערכה השנייה קורעת כל מסוה של עליצות או פארודיה ומביאה במקומן התפרצויות נוסח וירג'יניה וולף. מסתבר, שה"נערים" הם יצורים אומללים, מתוסבכים וחסרי־ישע, לא פחות מגיבוריו של אלבי, ועצם הווייתם ההומוסקסואלית הופכת למישנית.

העמקה נוספת בתוך הנשמות המסוכס־כות של כל אחת מן הדמויות היתה בודאי אפשרית ורצויה, אולם קראולי מעדיף בדרך כלל את ההברקות הלשוניות, את הרפליקות השנונות ואת התיאטרליות ל־שמה על פני חיטוט יסודי יותר. מבקרים מקצועיים יבואו אולי בטענות על כך, הקהל הרחב בא לעומת זאת על סיפוקו המלא. הדיאלוגים שנונים, נבולי־הפה נראים בהח־לט במקומם במסגרת בה הוצבו והתרגום (תרצה אתר) שמר בדרך כלל על הלולי־נות הלשונית של קראולי, והוסיף מטבעות לשוניות עבריות משלו. כמו למשל: מש־ענת קנה מצוץ.

הבמאי היי קילוס העמיד הצגה שכל פרט מפרטיה מתוכנן ומחושב, עם עיתוי נכון ומתח מתמיד. הוא שמר על כוונת המחבר ולא הניח לשחקניו (פרט לאלה שנדרשו לכך ע"י הטקסט) להשתמש בתנועות ובגינונים שהפכו לסממנים פארודיים של ה"הומו". בכך הודגשה יותר כלל־אנושיות הדמויות.

המחזה דורש תשעה וירטואוזים, וכאלה קשה למצוא בעולם התיאטרון הישראלי. לזכות ההצגה יש לומר שלפחות שלושה ממשתתפיה, עודד תאומי, שלמה בר־שביט וטוביה צפיר משכנעים בהחלט, ולזכות היי קילוס יש לזקוף כנראה את העובדה שהיתר ממלאים את המוטל עליהם בצורה שאינה צורמת את האוזן והעין.

העולם הזה ממליץ

*** **זה מסתובב** (תיאטרון מועדון מרתף, תל־אביב) בעת שהרצל של יוסף מונדי, שכתב וביים מחזה זה, מחליט להתנסות ולהכנס אל מכונת העינויים ש־יצר קפקא, דוחפים לו סוכריה לפה — דבר שמסמל את המתקת גלולת החיים ה־מרה. ההומור במחזה שחור־שחור, אך לא חסרים בו מומנטים משעשעים, אמיתיים ומכאיבים ואף לא סלידה מפני גזענות, דמגוגיה ומיליטאריזם לשמם.

*** **כלאדם** (תיאטרון האוניבר־סיטה העברית בירושלים) נאיביותה של האליגוריה המוסיקאלית מן המאה ה־15 (על צביעות ידידיו של כלאדם המסרבים להצטרף אליו במסעו האחרון) נוסכת בה חן וקסם תיאטרליים בלתי מבוטלים ה־מודגשים היטב בבימוי הפיקחי של אריה זקס, הנעזר בשחקנים מצויינים כליאור ייני, ז'אק כהן ועליזה רוזן.

קולנוע

המצפון הרע של קאזאן

ההסדר (מוגרבי, ת״א). בסרטו הקודם, אמריקה, אמריקה תיאר הבמאי אליה קאזאן אפוס של בחור ארמני העוזב את עיירתו העלובה בתורכיה ויוצא למסע ארוך אל הארץ המובטחת, אמריקה.

ההסדר ממשיך ומגלגל את קורות אותה המשפחה, כשבמרכז ניצב עתה בנו של אותו פליט, שהגיע ליבשת החדשה ב־שנות העשרים.

ההסדר הוא בעצם אותו הסכם הקיים בין האדם המודרני לחברה שסביבו, הסכם לפיו הוא מוותר על חופש הפרט, על אישיותו ועל מצפונו ובתמורה הוא זוכה לרווחה כלכלית, לעמדה מכובדת בחברה, לזוהר, לפאר ולכל אותם תענוגות שניתן לרכוש במזומנים ובמסגרת השקרים המוס־כמים של אותה החברה.

גיבורו של קאזאן הוא פירסומאי מצליח, המואס בהסדר ומנסה להפר אותו. לשם כך הוא צריך להיאבק בילדותו, בחינוך שנתנו לו הוריו, במשפחתו ובהתחייבויותיו.

הסרט מבוסס על רב־מכר שכתב הבמאי לפני שנתיים. נראה בעליל שקאזאן הבמאי התקשה לקצץ בחומר של קאזאן הסופר. ומאחר והספר עב כרס וגדוש מעללים, נותר בסרט ריכוז של שיאים דראמתיים רבי־עוצמה שדבר אינו מוביל לקראתם.

בבולמוס ההתנגשויות ביניהן, מאבדות הדמויות את עומקן והופכות לסקיצות שט־חיות: הגאון שמכר נשמתו לשטן וחוזר בתשובה; הנערה היפה והמודרנית, הצינית והאידיאליסטית גם יחד; האשה הרכושנית והשמרנית שאינה מבינה לרוח בעלה וכן הלאה. **קירק דוגלס, פיי דאנאוויי** ו**דבורה קר,** בשלושת התפקידים הרא־שיים עושים כמיטב יכולתם, אך אינם מס־פיקים גם הם להוסיף הרבה עומק. הבולט בין השחקנים הוא דוקא **ריצ'ארד בון,** המגלם את האב הזקן, הרודני והנוטה למות של גיבור סרט.

הסטאנדרט של אליה קאזאן, עד היום, היה הרבה יותר גבוה מן ההסדר.

נראה שהמצפון הלא נקי של קאזאן, שניסה לטהר עצמו בסרט זה מהאשמות שהועלו נגדו על התנהגותו בתקופת המק־ארתיזם, היה בעוכריו.

טוטים, מה עוד ששני הילדים שחומי־העור בפופי חביבים מאד וחפים מכל פשע. אבל אפילו הם אינם מסתירים רגעים בהם מגזים הבמאי **ארתור הילר** בסאטירה שלו על החברה האמריקאית.

אם יש חלק משכנע בפופי הרי זה דווקא הצד הקודר שבו: תיאור האוירה וביבי־השופכין בבנינים המרופטים והמטים לי־פול של הארלם. למראה אלה, נראות כל מרידות הכושים מובנות יותר.

אם כדאי לראות את הסרט הרי זה בשל משחקו של **אלן ארקין** כפועל הפורטורי־קאי, העמל בפרך בשלוש משרות שונות בעת ובעונה אחת, כדי לכלכל בכבוד דחוק את שני ילדיו, ובו בזמן מנסה גם להקנות להם חינוך ותבונה ונימוסים טובים. ארקין מצליח להקנות לפופי מימדים של טוב ורע, החסרים בשאר חלקי הסרט.

המיטרד המקולל

בורביל נגד הטלוויזיה (אסתר, ת״א) יכול לשאת בעצם שם נוסף: „המסך הגדול מנסה להתנקם במסך הקטן". זהו סיפור על מורה מסור לתלמידיו, המגיע ביום בהיר אחד למסקנה כי הטלוויזיה היא המיטרד המקולל בדרך לחינוכם הנכון של בני־הנעורים. שלא כאחרים, המסתפקים בקובלנות מעל גבי העתונות, מחליט המורה ליטול את היוזמה לידיו ולסייע בפועל ל־40 תלמידי כיתתו להשיג שעה של שקט בביתם, להכנת שעורי־הבית.

יחד עם מורה להתעמלות, כימאי בדימוס ומרפא־שיניים, יוצא בורביל לגגות פאריס ומרסס אותם בנוזל מיוחד, היוצר סערה מגנטית ומפריע לקליטת השידורים. מכאן: שערוריה רבתי, מירדף משטרתי, התרגשות.

הנושא כשלעצמו יכול לספק חומר יוצא מן הכלל לסאטירה, אבל בורביל נגד הטל־וויזיה מבריק רק לעתים רחוקות. לרוב, משנן הסרט מחדש בדיחות ישנות על שוטרים מטומטמים ופקידים שיכורים.

הרמה הטכנית, הן של הצילום והן של הבימוי, מעידה על כך שזו הפקה סוג ב'. עם כל הכבוד לכשרונם הקומי של בורביל ופרנסיס בלאנש, יש להודות ש־מצאו כבר קרקע מכובדת ופוריה יותר.

אלן ארקין ב„פופי"

סאטירה מוגזמת

פופי (חן, ת״א). התחלת הסרט רגי־שה, ההמשך רגשני ולקראת הסוף הוא הופך לסוחט דמעות. כל אם המכבדת את עצמה תמחה דמעה בחשאי, וכל אב מסור יחוש צביטה בלב למראה האב הפורטו־ריקאי שמשאת נפשו להוציא את ילדיו משכונות העוני והזוהמה של הארלם אל עתיד מכובד בעולם החיצון. שם תינתן להם ההזדמנות ללמוד, להתקדם ואולי אף לש־כוח את העוני האיום בו גדלו.

התסריט מתנדנד על גלי האהדה שרוח־שים באופן אוטומטי לכוכבי קולנוע זא־

העולם הזה ממליץ

★★★★ **נשיקות גנובות** (אוריון, ת״א) סרט רגיש ופיקנטי של פרנסואה טריפו על התבגרותו הנפשית של צעיר בפאריס בת זמננו. לאלה המעדיפים הומור מעודן על פני פעילות קדחתנית.

★★★★ **אדם בעקבות גורלו** (סטו־דיו, ת״א) שני רוכבי אופנועים עוברים את אמריקה מלוס אנג'לס ועד לניו־אורלי־אנס, מגלים בדרכם אי־סובלנות, חופש מסולף, אלימות, צרות מוחין, ורק מעט אהבת בריות ואנושיות. סרט מקורי ומענ־יין שנעשה באמצעים דלים אך בכשרון רב (דסטין הופר — פטר פונדה).

תערוכות

חדש בגלריות

★★ **ארנסט דהגספרי** (גלריה הגפן, חיפה). תיאולוג איטלקי היושב בוינה, קתולי אדוק, המחפש קשר נפשי בין ה־נוף הקדמוני והפראי של הנגב לבין ספו־רי התנ״ך והברית־החדשה. שתי סדרות של תחריטים: „מצודה" ו„בראשית" על ספורי־גבורה מקראיים ועל בריאת־העולם בנוסח של שחור לבן, טוב ורע, בני־אור ובני־חושך. כמי שמושפע מהאסכולה הוי־נאית גם התחריטים שלו בנויים בטכניקה טובה, אך מגיעים לאבסורד של אירנמנ־טיקה מצועצעת.

★★ **יעקב אייזנשר** (בית אגודת ה־ציירים, תל־אביב). מורה בבצלאל שהעמיד עשרות רבות של תלמידים וציירים. זכה בפרס דיזנגוף ובפרס חיפה ופופולארי

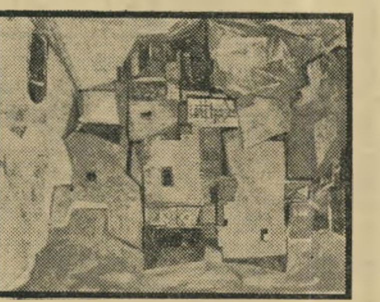

ציור של אייזנשר

מאוד בארץ. עיקר נושאיו הם נופי צפת וסימטאות ירושלים, בנוסח הקוביזם־הלירי, כשרוב התמונות בנויות על משטחים חמים מלאים צבעים אופטימיים.

★★ **דוד הנדלר** (גלריה גורדון, תל־אביב). אחד מותיקי הציירים בישראל. ה־תערוכה סובבת סביב נושא האשה, כשקל לזהות בדוגמנית את רעיתו היפהפיה, ה־ציירת **אביבה אורי.** צייר רגיש שעיקר כוחו בצבעוניות חושנית ואינטימית ובקוים זורמים ורכים המזכירים את אסכולת פריז של שנות השלושים ובעיקר את **ציורי מאטיס.**

תקליטים

אריס סאן (סי.בי.אס.). אריס אינו נמנה אולי על הזמרים המעודנים והאינ־טלקטואליים בארץ, אבל יש בכל אחד מ־שיריו מספיק שמחת־חיים כדי לחפות על כל מחדליו האחרים. אם טרם נמאס לכם לשמוע את סיגל, או את בום פם, או אם חפץ לבכם בשניהם גם יחד, בתוספת עוד עשרה מוצרים מאותו סגנון באריזה אחת, זה התקליט.

ז'ק ברל בריא ושלם וחי בי פארים (סי.בי.אס.). זוהי ההקלטה המקו־רית של הצוות אשר העלה הצגה בשם זה בניו יורק וזכה להצלחה מסחררת. אולי זה מספיק למי שאינו מכיר את ברל או אינו מבין את שפתו, אולם גירסה אמרי־קאית זו של שירי הזמר־מלחין־משורר הבלגי רחוקה מאד מן המקור. הזמרים חסרים את העוצמה האדירה שיש לבצועיו של ברל עצמו, התרגומים ממצים רק ל־עתים רחוקות את הפיוט שבשיריו וה־עיבודים התזמוריים דלי־דמיון לעומת אלה של פרנסואה רובר המלווה את ברל עצמו.

פליסיאנו מ־10 עד 23 (אר.סי.איי). הגיטריסט והזמר הפורטו־ריקאי העיוור הוא אחד המבצעים המחוננים המעטים ה־מסוגלים לקחת כל פזמון שהוא ולהעניק לו גוון מיוחד כל כך, כאילו נכתב במיוחד עבורו. תקליט זה כולל גם גירסאות של פליסיאנו לשירי הבי.ג'י והחפושיות, ושיר אחד מפרי עטו, שעבורו כדאי לרכוש את התקליט: גשם.

ז'וליאט גרקו — אשה (פונודור). אחת הזמרות האינטליגנטיות והפקחיות ביותר של צרפת. כאן היא מגישה צרור של פזמונים, מן הנועזים ועד הסנטימנ־טליים, המוקדשים לאספקטים שונים באופי האשה. העלמה גרקו שרה בעבר חומר משובח יותר, אבל גם בתקליט זה יש כמה פנינים כמו הארץ נרדמת, דימיטרי וטוב לי, האחרון משל ז'אק ברל.

וילסון פיקט — אני אוהב (אט־לנטיק). מן המוכרים בזמרי הנשמה הכו־שים בארצות־הברית, מציע פזמונים, שכ־צפוי, הם מן תערובת של בלוז ורוק'נ־רול. לפי מיטב המסורת של ה„נשמה" המודרנית, ניצבת מאחוריו תזמורת גדולה של כלי־נשיפה ומיתרים. אוהבי הקצב ינסו לשמוע את אל תבכי יותר ואלה ה־מעדיפים את הנשמה יהנו בוודאי מן השיר שעל שמו נקרא התקליט כולו, אני מאוהב.

ניצוצות

ברברה סטרייסנד צחקה ביציע

נואל קוארד, השחקן והמחז־אי הבריטי שזה מקרוב מלאו לו שב־עים, זכה לתואר אבירות מידי מלכת בריטניה. קוארד (קדחת האביב) אחד האנשים השנונים של עולם התיאטרון והקולנוע, מופיע השבוע על בד קול־נוע **אלנבי** בהג'וב האיטלקי. # **חייך וחשוף** זוהי שמה של פארסה נודיסטית בנוסח הרוויו של שנות העשרים, או־תה מתכוננים להעלות בחודש הבא בניו־יורק. כשאופנת העירום מוכיחה את עצמה בקופה, החליט מפיק תיאט־רון בשם **בארי פלאקין,** שהוא גם נודיסט בזמנו הפנוי, כי כדאי בהחלט להביא הצגת בידור ששיעשעה מאד את חבריו לתחביב אל בימת ברוד־ווי. לשם כך שכר שחקנים מקצועיים פחות או יותר, העוברים בימים אלה אימון אינטנסיבי לקראת הופעתם, כמו־בן בתוך מחנה נודיסטים. נושא ההצ־גה תמים בהחלט: נערה מזמינה את ארוסה לבקר בבית הוריה, ושם מת־ברר לו כי הם מעדיפים להתהלך ב־מערומיהם. # מאז ילדה הכוכבת הב־ריטית **ונסה רדגרייב** בן בלתי חוקי לשחקן הקולנוע האיטלקי **פרנקו נרו,** היא מקבלת מכתבי־זעם ממעריציה. סיפרה ונסה: „באחד המכתבים נכתב — ,אביך צריך להתביש בך. תמיד הערצתי אותך. אבל את ואחותך לין אינכן אלא חולות-מין. יותר לא אראה לעולם את סרטיו של סיר מייקל'" סיר מייקל הוא אביהן של ונסה ולין, שחקן הקולנוע הבריטי המפורסם מייקל רדגרייב. # זה יכול לקרות אפילו בתיזמורת המפורסמת של **הבי.בי.סי.** הלונדוני. במשך ארבע שעות ערכה תיזמורת זו בשבוע שעבר חזרות על נגינת **תרגיל סימפוני מיספר 2** של ה־מלחין **פאול פטרסון,** בניצוחו של פטרסון עצמו. רק אחרי ארבע שעות של חזרות הסתבר כי מחצית התיז־מורת ניגנה בכלל יצירה אחרת לגמרי מבלי שאיש הבחין בכך, כולל המלחין עצמו. פטרסון הסביר את הטעות כ־„תקלה משרדית". # אחרי שליווה את השחקנית־הזמרת הידועה **ברברה סטרייסנד** למרכז האמנות הלאומי באוטאבה שבקנדה, עמד ראש־ממשלת קנדה, **פייר אליוט טרודו** בפני הפתעה. למחרת היום ביקרה ברברה ביציע האורחים של הפרלמנט הקנדי. אחד הצירים הגיש לפתע שאילתה ל־ראש־הממשלה, בה שאל אותו אם הוא מוכן להסיר את עיניו מיציע האורחים מספיק זמן כדי שיוכל לענות לשאיל־תות. טרודו, הקופא בדרך כלל לשמע שאלות על חייו הפרטיים, פרץ בצחוק. מיציע־האורחים בקע גם קולה של ברברה סטרייסנד.

רחל מרחלת על כל העולם

לחופש נולד - אבל בינתיים...

החתונה שנערכה ביום שלישי האחרון ב„בית-ציוני-אמריקה״ ב-תל-אביב היתה אוסף נכבד של שמות מצלצלים. החתן היה אורי גרבנאו, כלתו היתה יעל שרון, ובין האורחים רשמתי שמות היסטוריים כמו דניאלה הוד ו-בעלה הצעיר יק סלומון, הדוגמ-נית ציונה טוכטרמן, מלכת-היופי תהילה סלע, מירה דביר, הקצי-רינים, החוצ׳נרים, ועוד כמה הג-דות לבית-פורסייט ישראליות מהלכות על שתיים.

למרות זאת, היה אורח-הכבוד בחתונה דווקא דמות פחות היס-טורית. כולם עטו עליו, סבבו אותו בדחילו-ורחימו, מיששו לראות אם הוא בריא ושלם, וגם התעניינו על כך בקול, בנוסח ה-ישראלי המקורי להפליא — ד-היינו:

„מה שלומך; מה נשמע; איך הולך;״

הגיבור היה יאיר קולטון. כן, בכבודו ובעצמו. בן-הטובים מ-צפון תל-אביב, היושב בכלא „מעשיהו״ על הברחת סמים קט-נה, באמת לא משהו רציני, פחות מטונה סחורה בסך-הכל.

יאיר הסתובב בחתונה בכובד-ראש, כיאות לאורח-הכבוד, כש-הוא לבוש חליפה חומה (לא, לא עם פסים. חלקה), מעשן סיגר, ונושא עטופה על זרועו בלונדית יפהפייה בשם דייבי משהו. הוא קיבל 48 שעות חופש מהקלבוש, ובילה אותן על הצד הטוב ב-יותר, ואולי לא רק על הצד.

כאשר נגמרה החתונה, נמשכה החגיגה לכבוד יאיר במועדון „מאנדי׳ס״. ובצדק. לא כל יום זוכה האזרח הכבול באזיקי ה-חברה לחופש, ומצד שני, לא כל יום זוכה החברה באח״מים כ-אלה בתוכה.

הבמאי העליץ

יוסף מילוא מעריץ את שקספיר, את לורקה, את עצמו, ואחרי כל זה עוד נשאר לו אפילו קצת עודף הע־רצה. כדי להיפטר מהעודף הוא מוצא לו מדי פעם שחקנית, וישר מתחיל להעריץ אותה.

בחזרות על **חתונת הדמים** בקאמרי ערך מילוא חזרות בלי סוף על קטע מסויים, בו מופיעה אדית ארטרוב, הידועה בציבור של ניסים אלוני. כל השחקנים שאלו את עצמם מה לעזאזל הוא מחפש — עד שמישהו שם לב.

ומאז כל השחקנים שואלים את עצמם אם מילוא עוד מחפש — או שכבר מצא.

אם הם שואלים אותי, אז כדאי ש־יגידו מהר לניסים לעשות משהו דראסטי, לפני שמילוא יביים אותה יותר מדי.

הארוס התנהג כמו ארס

האמנית הצעירה היא צעירה, לא תמירה במיוחד, אבל כבשה את הקהל בארץ בזינוק אחד, ככוכב. אין כיום איש בארץ שאינו מכיר אותה — ונהנה מ-מנה.

נוסף להצלחתה על הבמה, זכתה ה־אמנית לאושר נוסף — היא התארסה. המאושר המיועד הוא עובד בדרגה ז׳ נכבדה במוסד ממלכתי ידוע, פופולארי למדי.

אז אם הסיפור כל כך נחמד וורוד, אתם שואלים, אז מדוע אני מסתירה את זהותם של החתן והכלה? מה ה־סוד הגדול?

שאלת טובה. הסוד — לא הגדול, הקטן דווקא — הוא שהארוס השובב הואשם לפני זמן מה ב„ביצוע מעשה מגונה״ — אל תשאלו אותי מה, ככה היה כתוב שם — במזכירה שלו (גם כן מזכירה — איפה הנאמנות לבוס?) וספג על זה 200 ל״י קנס ואי חידוש חוזה.

בחייך, יא ג׳חש — אתה הולך להת־חתן, אולי תתחיל להיות רציני? אתה מתאר לך מה החותנת היתה אומרת אם היתה שומעת על זה?

איוב קראום

כמה צרות יכול בן־אדם אחד לסבול ב־בת־אחת? תשאלו את **שמואליק קראוס** ותדעו. אני חושבת שהאיש הזה יכול לז־כות בשיא:

קודם, נפטר עליו אביו, ואמו חולה מאוד.

אחרי זה — אחיו **צדוק** בבית־סוהר. החברה של אחיו, הדוגמנית **ג׳קי סיקלס** — גם־כן בבית־סוהר, אחרי שהיא הואשמה יחד עם צדוק בהברחת חשיש.

חכו, זה עוד לא הכל: אחיו הצעיר,

סיקלס

יגאל („גיגי״), המשרת ביחידה קרבית, התאהב בג׳קי בהזדמנות שהיא היתה משוח־ררת בין בית־סוהר לבית־סוהר, והיא הת־אהבה בו בחזרה.

וגם זה עוד לא הכל: כאילו כל המיטען הזה לא מספיק, קם אחיו צדוק ונמלט מ־בית־הסוהר לפני שבועות מיספר. הבריחה הטיפשית הזו הוסיפה לו שנת מאסר, כי השליש על מאסרו המקורי בוטל.

אז איוב זה גם כן משהו?

עמק, עמק - עבודה

בשבוע הבא יתפרסמו, לפי התוכנית, תו־צאות המיכרזים בטלוויזיה. מי הם הזוכים, אני לא רוצה לגלות לכם. אבל מי לא יזכה אני יכולה כבר לגלות. אחד מהם, לפחות, זהו **עמק פרי**.

בשביל עמק, אני יכולה לומר לכם, זה ממש אסון. כי לקראת המיכרזים האלה הוא נטש את עבודתו ברדיו, ובמשך חודשים התכונן להופעה לפני המסך הקטן והממזר. ועכשיו — פנצ׳ר כזה.

ומה שמרגיז במיוחד, זה שהפנצ׳ר הוא לא משמים, אלא מעשה ידי אדם. זאת אומ־רת, לא בדיוק אדם. אשה.

ומה שהוא עדיין לא יודע — וכשהוא יקרא את זה כאן הוא בטח יתרגז עוד יותר — זה שהאשה הזאת הנחיתה על ראשו עוד אסון: בגללה, הוא כנראה לא יזכה במימון הסרט הדוקומנטארי שלו על צה״ל.

האשה, שתצטרך להישאר אלמונית בסי־פור, מלבד לאותם רבבות ספורים המכירים אותה אישית, היא גרושתו של רופא, שני־הלה עם עמק רומן קצר — שלושה חוד־שים בלבד.

קצר — אבל כנראה לוהט. כי בשלושה חודשים קצרים אלה הוציאה **הגרושה** על עמק איזה עשרת אלפים ל״י. אינכם צריכים להתרגש כל־כך — היא בחורה עשירה מאוד, ובשבילה סכום כזה באמת לא משחק.

כשעמק סיפר לה שהוא הפסיק לעבוד ברדיו ומוכרח להתכונן להופעה בטלוויזיה, היא ציידה אותו בחליפה חומה עם פסים, ועוד חליפה שחורה, ומכנסיים, וחולצות, ותיקנה לו גם את המנוע של מכונית הס־פורט שלו — כי מה טעם בכל החליפות האלו אם הוא לא יוכל להגיע לאולפנים? —

עמק פרי

וחיסלה לו באותה הזדמנות גם חלק מה־חובות שלו, וכו׳ וכו׳.

ורק אז, אחרי כל ההשקעות האלו, היא החליטה שעמק איננו השקעה משתלמת. בעזרת עורך־הדין **משה נחשון** היא הצ־ליחה להוציא ממנו שטרות על אלפיים ל״י, אותם התחייב לשלם במאה ל״י לחודש, בנוסף לשטר של 6,000 ל״י ב־1.1.71.

אבל זה באמת עוד לא נורא. אחרי הכל, בינינו, הכסף היה שלה, לא? מה שפחות נעים זה, שלהט האהבה הפך כנראה ללהט שינאה, שכן הגרושה הלכה וגילתה את הכל לממונים עליו ברשות השידור — וזה גרם למה שגרם.

ואם זה לא הספיק, אז היא הקדיחה ל־עמק את התבשיל גם אצל **משה דיסקין**, יהודי אמריקאי עשיר בן 60, שהוא ידיד שלה, ושהתעתד לממן את סירטו של עמק. כשדיסקין הגיע לארץ לפני שלושה שבו־עות, היא נצמדה אליו, נראתה לצידו בכל מקום במכונית הצמודה עם הנהג שהועמדה לרשותו, ובין נסיעה לנסיעה דאגה לספר לו על עמק. התוצאה בשביל עמק עגומה מאוד — לא טלוויזיה ולא קולנוע.

מה שכן, צרות מנשים אינן דבר חדש בשביל עמק. תמיד הן רק מסבכות אותו. כרגע פתוח נגדו תיק באשמת מכות ש־הוא הכניס לדוגמנית האנגליה ג׳יין בארי. לפני כן הוא התגרש מאשתו הפסיכולוגית. אחרי־כן הוא יצא עם **עופרה הלוי**, בתו של השופט הלוי, והאבא דאג לשלוח את הבת ללונדון. עמק נסע ללונדון, אבל גם שם לא יצא מזה שום דבר קונסטרוקטיבי.

למרות זאת, עמק לא מתייאש מהמין הנשיי. הוא ממשיך לסמפט אותן, בייחוד כשהן בלונדיניות וגבוהות. המשך, עמק, המשך. משהו טוב מוכרח לצאת פעם מהן, לעזאזל.

זונה ב„הילטון״

הוא **תעשיין צעיר**, חתיך, עשיר. מה עוד האדם צריך? אשה יפה? בסדר, גם זה יש לו. הוא התחתן עם אשה, שעליה יש חילוקי־דיעות סוע־רים: חלק טוענים שהיא אחת היפה־פיות הגדולות בישראל, וחלק טוענים שלא, שהיא היפהפייה מיספר אחד. כך או כך, מסתבר שבאמת יש לו הכל.

אז מה הולך האיש ועושה? לא הייתי מאמינה, אם לא היו ההוכחות לנגד עיני: לפני זמן מה הוא נתקל, במסיבה של החבר׳ה, באיזו זונה מבוגרת ובלה. וברגע שהוא ראה או־תה, הוא תפס עליה שיגעון, הלך ושיכן אותה **בהילטון** — על חשבונו — כמובן — ומתייצב שם בחדרה כל בוקר, כמו שעון.

אתם רואים, אפילו זונה צריכה מזל — שכל לבד לא מספיק.

14 שנים אחרי טבח כפר־קאסם חוזר "גיבורו" לחדשות - הפעם כמרמה קציני צה"ל

שמואל מלינקי

מלינקי רוכב שוב

עיני האבק עוד לא שקעו מעל שדות־הקרב של מלחמת־ששת־הימים, כאשר החלו אנשי עסקים ממולחים לשים עיניהם בשטחים הגרחבים של סיני. אנשי תיירות ותיקים שזכרו היטב את מבול המטיילים שהציף את מרחבי סיני לאחר מלחמת 1956, ידעו כי ככל שיקדימו לבנות פונדקי דרכים ותחנות־דלק במקום, כן יגדלו רווחיהם.

בחודשים שלאחר המלחמה החל המאבק על זכיונות ההקמה. ביחוד גדול היה הצורך בתחנת־דלק מסודרת. נהגי ישראל לא היו רגילים למרחבים העצומים של סיני, נשארו לעתים תכופות ללא טיפת דלק במכוניתם, בלב המדבר.

משוחררי־קבע רבים החליטו לנצל את קשריהם קיבלו זכיונות להקמת והפעלת מיבנים שונים ברחבי סיני. בחודשים הראשונים לא ניתנו אמנם זכיונות אלה ביד רחבה, אולם ל־אחר מחצית השנה החלה עבודת ההקמה במלוא המרץ.

בין המתעניינים בנושא היו א.וס., שני קציני־קבע משוחררים ששרתו בכוחות ה־בטחון מאז מלחמת השחרור, החליטו עתה לפרוש ולעסוק בעסקי קרקעות. כש־החלו להתעניין באפשרות הקמת מרכז ל־תיירות עממית בלב סיני, הופיע יום אחד במשרדם שמואל מלינקי.

★ ★ ★

רצח 43 גברים נשים וילדים

לציבור הרחב, בייחוד לבני הדור הצעיר ספק אם השם שמואל מלינקי אומר משהו. אולם לפני 14 שנה זיעזע שם זה את המדינה, הכתים את שמה לדיראון עולם:

מלינקי היה הנאשם מספר אחד בפרשת הטבח הזוועתי בכפר־קאסם.

הוא היה אז מג"ד במשמר־הגבול ו־בפקודתו רצחו אנשיו 43 גברים נשים ו־ילדים מתושבי הכפר, שפישעם היחיד היה שהם לא ידעו שבכפרם הוכרז עוצר, וחזרו מעבודתם בשדות לאחר שעת ה־עוצר.

ב־1958, שנתיים לאחר הטבח, הוציאו השופטים את פסק־דינם: מלינקי נמצא אשם ברצח בכוונה תחילה של 43 אזרחים. יחד איתו נמצאו אשמים שבעה מאנשיו שביצעו את פקודת הרצח שלו.

מלינקי, קבעו השופטים, לא זו בלבד שלא עירער על פקודתו הבלתי־חוקית של מפקדו, אלוף־מישנה יששכר (איסקה) שד־מי, לירות באזרחים שיהיו מחוץ לבתיהם אחרי הטלת העוצר — אלא אף הרחיבה, כלל גם נשים וילדים.

לדברי השופטים, מחובתו של מלינקי, בקבלו את פקודתו הבלתי־חוקית של שד־מי, היה לסרב למלא אחריה. לקצין דרוש אומץ־לב לא רק בפני האוייב, קבעו הם, אלא — במקרה קיצוני כזה — גם בפני המפקד שנותן לו את הפקודה.

מלינקי לא נהג כך. נראה היה כי הסכים ברצון למלא את פקודת־הדמים ששדמי הורה לו לבצעה.

בקבוצת הפקודות לאנשיו, הדגיש מלינקי כי יש לירות על מנת להרוג בכל מי ש־יימצא מחוץ לביתו. אם יהיו כמה הרוגים הלילה, אמר, יקל הדבר על שמירת ה־עוצר בלילות הבאים. כאשר נשאל מה לעשות עם הנפגעים, השיב: „אין לטפל בהם." כאשר נשאל מה בקשר לנשים ו־לילדים, השיב: „בלי סנטימנטים." סיכמו השופטים:

„הוכח כי 43 האזרחים נהרגו במבוא המערבי של כפר קאסם על יסוד פקודתו של מלינקי וכתוצאה ממנה."

מלינקי לא נידון, על הטבח ההמוני, ל־מאסר עולם. הוא נידון ל־14 שנות מאסר בלבד — ושוחרר לאחר שנתיים!

כאשר יצא מבין הסורגים, גילה שהוא נחשב לאזרח כשר בחברה הישראלית,

★ ★ ★

מלינקי מכנים רגל

גם א. וס. קיבלו את מלינקי בסבר־פנים יפות. ביחוד ס., ששירת יחד איתו עוד במלחמת השיחרור.

מלינקי הסביר לשני השותפים כי הינו בעל קשרים וזכויות במשרד־הבטחון, וכי לאחר ששמע על תוכניתם להקים מפעל־תיירות ברחבי סיני, הוא מוכן לשתף עימם פעולה. הוא הציע לטפל באורח מעשי בהקמת המיבנה כשהוא רומז על האפשרויות הטמונות בקשריו המרובים בצמרת־הבטחון בארץ.

מלינקי לא היסס להסביר לשניים כי הוא משמש עדיין כאיש־בטחון והוא הש־תמש בטלפון במשרדם לביצוע שיחות מר־שימות עם אישים ידועים, שרק לאחר מכן הסתבר כי הוא לא הכיר כלל איש מהם, וכי השיחות היו דמיוניות.

א. וס., השתכנעו, והציעו למלינקי שו־תפות בשליש בכל העסקים שיוקמו ב־עקבות פעילותו וקשריו. מלינקי הסכים כמובן — ובין השלושה נחתם הסכם שותפות להקמת חברה להקמת מבנים ב־סיני.

עתה החל מלינקי לנהוג כמנהל במשרדם של השניים. חשבון ההוצאות שלו הלך וגדל. למרות שעדיין לא ביצע כל עיסקה, החל מושך סכומים קטנים מהקופה ה־משותפת. א. וס. העלימו עין, מתוך הנחה שהוא פועל בינתיים להשגת הרשיון ל־קומפלקס המבנים בלב סיני.

★ ★ ★

איך לגלח 6500 ל"י

לימים נזקקו השותפים לכסף מזומן. השניים עשו תרגיל המקובל בשוק ה־כספים הישראלי — הוציאו שטרות טובה איש לרעהו, מתוך כוונה להפכם למזומנים על־ידי דיסקונט באחד הבנקים. מלינקי, ששמע על העיסקה, הציע את עצמו ל־ביצועה. הוא הסביר כי קשריו עם ה־בנקים מצוינים ולגביו אין זו כלל בעיה להפוך שטרות אלה למזומנים.

השניים נתפתו להאמין לו, מסרו ל־ידיו שטרות בסך 6,500 ל"י. לאחר ימים מספר נשאל מלינקי מה עלה בגורל ה־שטרות. תשובתו היתה מתחמקת כשמדי פעם הוא משנה את הסיפור. פעם שכחם, פעם נמצאו בדיון בהנהלת הבנק.

הסוף היה שמלינקי נעלם. כשלא הגיע למשרד במשך ימים מספר החלו השניים לדאוג. מכתב שנשלח למעונו בנתניה לא זכה בתשובה. הוא פשוט לא ניתן לאיתור.

אולם לא לאורך זמן. לפני כמחצית ה־שנה נוכחו השותפים הנדהמים לדעת כי למרות חוזה השותפות לגבי מפעל ה־תיירות בסיני, הצליח מלינקי לקבל רשיון להקמת תחנת דלק בביר־גפגפה על שמו בלבד. השותפים ההמומים לא הספיקו ל־התאושש, כשהחלו לקבל מבנקים שונים דרישות לכבד את השטרות בחתימת ידם

(המשך בעמוד 37)

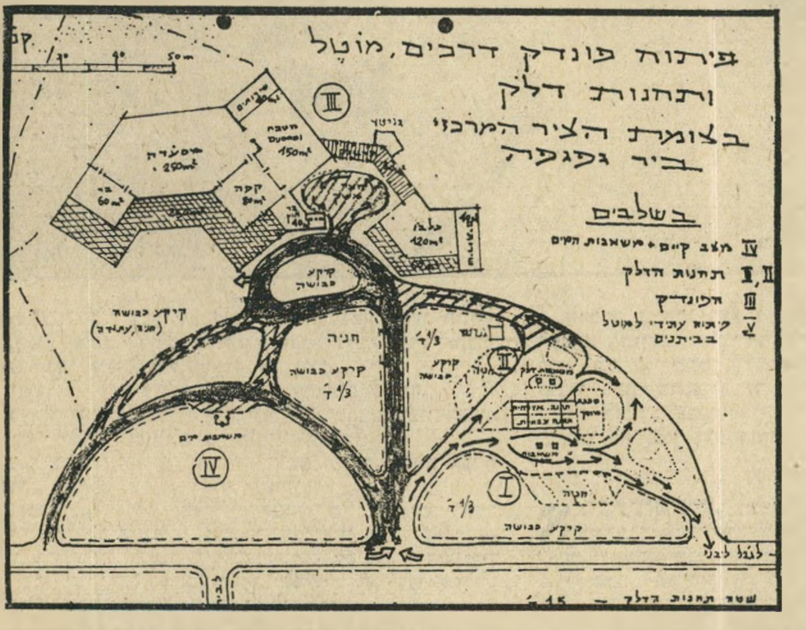

הפרוייקט: זוהי תוכנית הפרוייקט רב־הממדים של תשלובת מוטל־תחנת־דלק בצומת ביר־גפגפה, עליה הצליח מלינקי להשתלט בדרכים מיסתוריות, ואשר הקמתה מתעכבת כרגע בגלל חוסר האפשרות לגלות את מקום הימצאו.

דו"ח רפואי מדהים שפורסם בארצות־הברית, מגלה: בשימוש בלתי נכון —

אבקת־הטאלק סכנה לחיי התינוק!

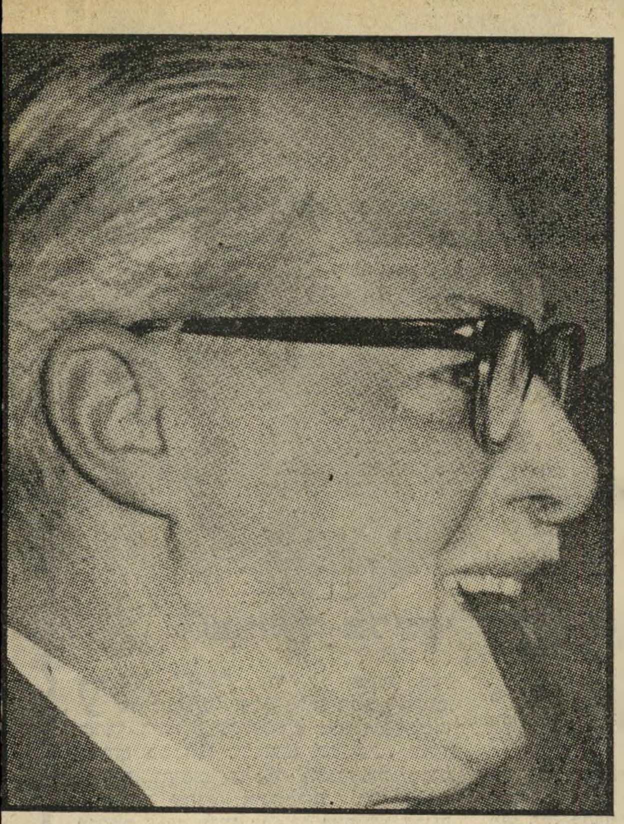

ד"ר מרטין ג'ון קיאו

מתוך כל הפעולות שאם צעירה עושה למען תינוקה אין אולי פעולה אופיינית וסמלית כל כך לאהבתה לילד, כמו זריית אבקת־טאלק על עורו.

ואין אולי גם פעולה אחרת — קטלנית כל־כך.

פעולה המסכנת את חיי התינוק, וגורמת, בארצות־הברית בלבד, למותם של אלפיים תינוקות לשנה!

מאז מלחמת העולם השנייה, קובע הדו"ח, גרמה אבקת הטאלק למותם של 50 אלף תינוקות.

„אבקת־טאלק היא מצויינת לעורו של התינוק," אמר ד"ר מרטין ג'והן קיאו ממשרד הבריאות האמריקאי," — אבל רק לעורו. כאשר היא באה במגע עם אבריו הפנימיים — היא קטלנית. אימהות רבות, שמעולם לא ידעו שעליהן לחשוש מפני האבקה, זורות אותה בשפע.

„המספר הרשמי הוא 50 אלף מקרי־מוות מאז מלחמת העולם השנייה, אולם אני אישית מאמין שהמספר הוא רבע מיליון, בנוסף למליונים נוספים ששנות חייהם קוצרו לפני שהספיקו עדיין לעמוד על רגליהם. כל אם חייבת לזכור: אבקת־טאלק בתוך הריאות היא רעל. בשימוש לא נכון היא הורגת."

★ ★ ★

אבקת־הטאלק, הנמכרת, בצורה המנופה והטהורה ביותר כאבקת־טאלק לתינוקות, מיוצרת מאבן הטאלק, לאחר שנופתה מכל יסודות אחרים ונטחנה לאבקה דקיקה מעין כמוה. בצורתה זו, היא מהווה זה למעלה מתמישים שנה מגן מצויין לעורו העדין של התינוק. **החלקיקים** המקרוסקופיים של אבן הטאלק, חלקים למשעי וחסרי כל גורם חיכוך, מספקים את השיכבה המגינה על העור מפני שיפשוף וגירוי.

אולם דווקא חלקיקים אלו, מאמינים עתה הרופאים, הם הם האוייב הגדול:

כל אימת שהאם מטלטלת קופסת טאלק לעבר ישבנו הזעיר של תינוקה, מתפזרת כמות אבקה באוויר. „דווקא בגלל שהאבקה דקיקה ועדינה, כל־כך, הכמות המתפזרת באוויר גדולה יותר ממה שנראה לעין," טוען ד"ר קיאו.

ואת האבקה הזו המתפזרת באוויר נושם התינוק לתוך ריאותיו — כל פעם, כמות קטנה נוספת. אולם גם ריאותיו של התינוק הן קטנות, וכמות קטנה, כל פעם מחדש, מסתכמת במטען גורלי של רעל: הריאות נחלשות — ואז, יום אחד, התינוק מסתובב בשנתו, וראשו ופניו נתחבים לתוך הכר או אל בין הסדינים. אם הוא בעל ריאות בריאות, הוא לא יחנק למוות. אולם אם ריאותיו נחלשו, יהיה העומס עליהן גדול מדי, והוא ימות מחנק — לכאורה, כתם מחנק.

★ ★ ★

באנגליה, פירסם הירחון הרפואי הבריטי, בטאונה הרשמי של אגודת הרופאים בבריטניה, קריאה לאמהות לנהוג בטאלק בזהירות. „תינוקות בגיל שנה עד שנתיים השופים לכמות גדולה של אבקת־טאלק," כותב הירחון, „כאשר הם נושמים יותר מדי מהאבקה, מופיעים אצלם קשיי־נשימה וסימני ברונכיטיס."

הירחון דיווח על חמישה מקרי מוות מהרעלת טאלק: „שלושה מהם מתו תוך עשר עד עשרים שעות," גילה.

לסיכום, קובע הדו"ח:

„אבקת־טאלק, מלבד היותה מצויינת לעור התינוק, היא גם בטוחה — בתנאי שישתמשו בה נכון. בשימוש לא נכון, היא מהווה סכנה לחיי התינוק."

שימוש נכון באבקת טלק

- לעולם אל תזרי אבקה על חזהו או ביטנו של התינוק כאשר הוא שוכב על גבו.
- לעולם אל תזרי את האבקה ישירות על עורו ואל תנענעי את קופסת הטאלק במרחק קטן מחצי מטר ממנו.
- אל תשאירי את הקופסה ליד התינוק, אפילו לרגע, כדי שלא יוכל להגיע אליה.
- הצורה הנכונה לשימוש באבקה: קרבי את הקופסה לכף־ידך, שפכי בזהירות אבקה לתוך היד, כאשר כל אותו זמן את עוצרת את נשימתך או נושמת לצד, לא לכיוון האבקה, והחליקי בידך את האבקה על עורו.

תחרות

הנסיך והנסיכה של ישראל 1970

בחסות ראש־עיריית רמת־גן ישראל פלד

רבקה מגיר

בת 5, נחלת צבי 11, פתח־תקווה

גדיש יפתח

בן 5½, ת.ד. 333, אשדוד

ליאת נתנזון

בת 5, ירושלים 60, בת־ים

גם לך יש צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם — בשחור־לבן — בציון השם, הכתיבת והגיל אל מערכת „העולם הזה", ת. ד. 136, תל־אביב (עבור תחרות הנסיך והנסיכה). מדי שבוע יפורסם במדור זה מיבחר התצלומים. תחרות זו פתוחה לכל ילד וילדה — מגיל שלוש עד גיל שש בלבד.

התחרות תיערך בפסח ה־23.4.70.

סע לפאריס על חשבון השולם הזה

בחברת OLYMPIC AIRWAYS

מדי שבוע מתפרסם צילום אשר אתה מתבקש לזהותו. כל תשובה נכונה, בכל שבוע, מזכה אותך בהשתתפות בהגרלה. בתום פירסום סידרת התמונות יוגרל הפרס בין שולחי התשובות הנכונות. את התשובות שלח לת. ד. 136 תל־אביב עבור „חידון צילומים".

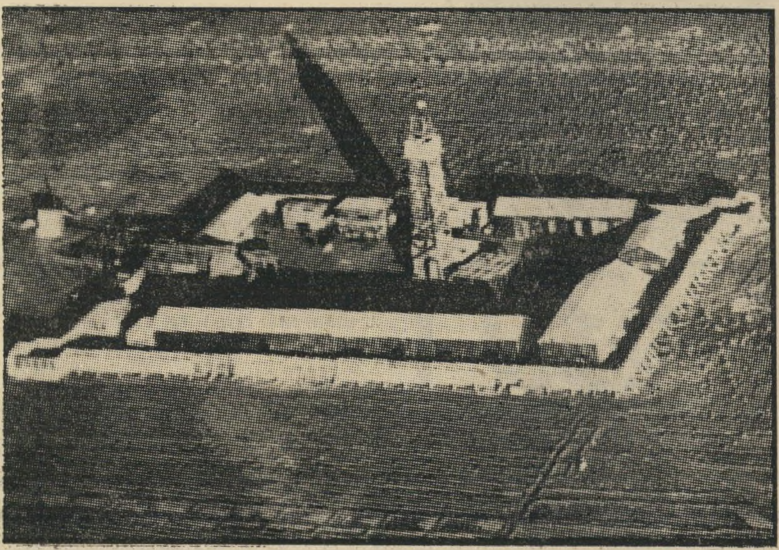

בחר אחת מהתשובות הבאות:

1. היאחזות נח"ל בסיני.
2. מיבצר צלבני בגליל העליון.
3. ישוב חומה ומיגדל.
4. חוות בוקרים בטכסאס.

תלוש מס' 9

השולח ....

....

כתובתו ....

....

התשובה ....

....

....

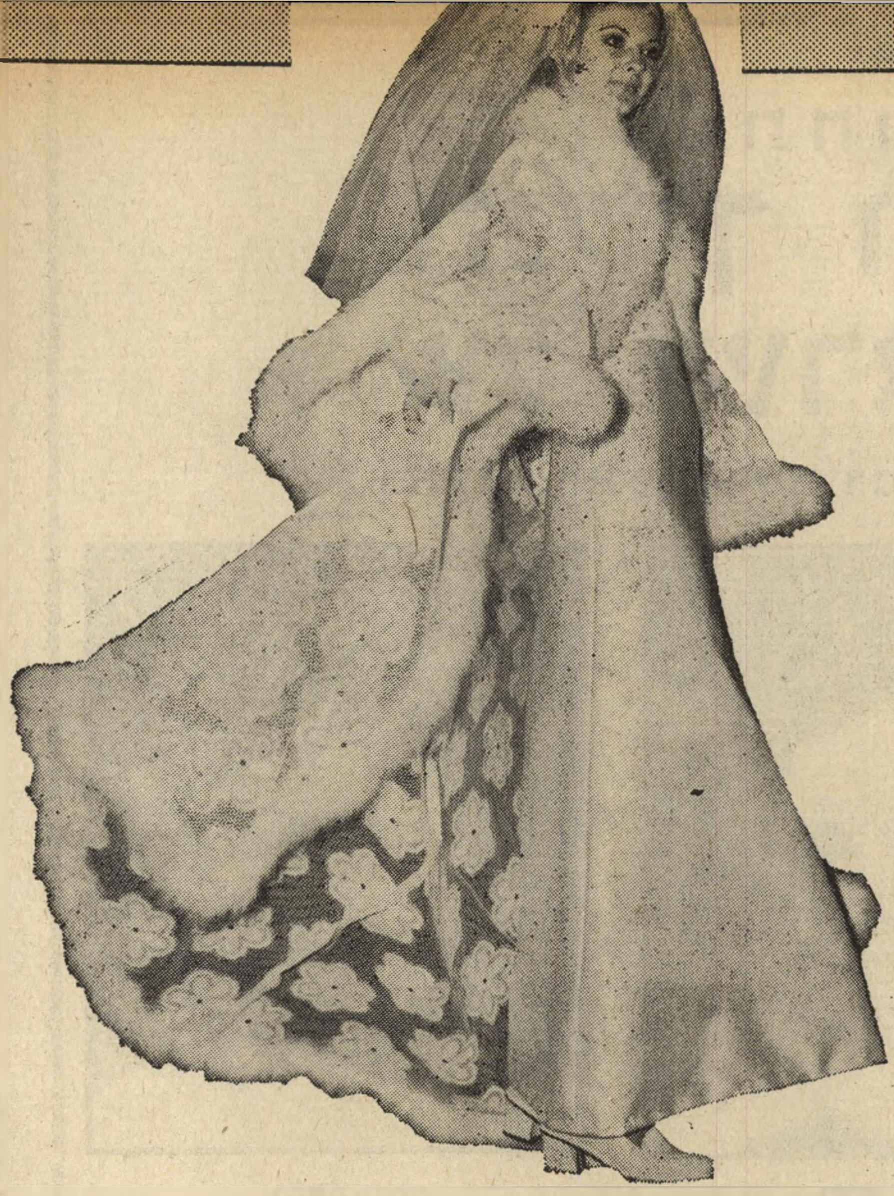

מאנדי־רייס־דייויס וצוות דוגמניות

צמרת הציגו השבוע את יצירותיה של

הסבתא של הכלות

במלחמת המינים המודרנית, כ־ידוע לכל מי שמשתתף בה — ומי לא משתתף בה? — אין לגבר המסכן שום סיכוי. הוא הפסיד את הקרב עוד לפני שזה נפתח — למרות ש ל ו נדמה תמיד שהוא ניצח. כך זה היה לפני אלפיים שנה, כשחווה אמנו הגיעה לחופה לבושה עלה־תאנה מקסים — וכך זה כיום, כשהיא באה בכיסוי קצת פחות לעניין, אבל לא פחות קטלני.

אחדים מכיסויים אלו נראו ביום שישי האחרון בתצוגת בגדי כלות במלון שרתון, שערך סלון רחל לכלה התל־אביבי. צוות פגזות כמו מאנדי שאולי, לני אורן, שרה אלי ואילנה שרון הציגו בפני הקהל את יצירותיה של בעלת הסלון, רחל, שנועדו להכניס לחתן המבולבל את הנוקאאוט ה־אחרון לפני שיספיק להתחרט ברגע ה־מכריע.

מאנדי הדגימה שימלת דושיז צרפתי עם מעיל מבד תחרים שוייצרי מעוטר בנוצות. (בתמונה משמאל) לני אורן הדגימה שימ־לת כלה מאורגנזה איטלקית מקושטת בתח־רה שוייצרית (בתמונה מימין).

רחל הגיעה למיקצוע יצירת שמלות־חופה במיקרה. זה התחיל עוד בחו״ל, כשהיא תפרה במו־ידיה את שימלת־החופה שלה בעצמה. השימלה כל־כך מצאה־חן בעיני הנשים בקהל, שהיא החליטה להיכנס ל־מיקצוע — ונשארה בו עד היום.

כשהיא עלתה ארצה, כבר ציפה לה כאן קהל מכרים וקרובים שהכיר אותה עוד מחו״ל. השבוע היא חגגה את יום ההולדת העשירי של הסלון שלה בתצוגות האופנה: „הלבשתי את עצמי בשימלת־חופה,״ מחייכת רחל בשביעות רצון, „הלבשתי את הבת שלי, ובקרוב אלביש גם את הנכדה.״

המיפלצות שלי

אמא, למה אלהים ברא את המוקשים?

השבוע הגיעו סוף־סוף הדי אסון ההתפוצצות באילת גם לביתנו. לילדים אני מתכוונת. לצערי הגדול אומנם — אבל מה אני יכולה לעשות נגד זה?

ומתי? דוקא ברגע כל־כך שמח. זה היה אחרי חגיגת הספר של דנה, בכיתה א׳.

הפספוסים גמרו ללמוד את **אלפוני**, הספר הראשון שלהם בחיים, ומובן שזה הצדיק טקס שהאפיל אפילו על טקס קבלת תעודת ה**ב.א.** שלי באוניברסיטה.

השמחה של דנה היתה כפולה ומכופלת, בגלל שהמורה תמר חלתה. לא שיש לה משהו נגד המורה תמר, אבל בגלל זה נדחתה החגיגה בשבוע, ואביה הספיק לחזור מהמילואים ולהשתתף. מה יכול להיות שמח יותר?

★

היה זה כשחזרנו מהחגיגה, כשדנה פיתאום שאלה:

„אמא, למה אלוהים ברא את המוקשים?״

„אוי באמת,״ אמרה רוני.

„איזו טיפשה,״ אמר אריק.

אני שתקתי, ורק הסתכלתי בתדהמה ב־בעלי. מה פיתאום מחשבה כזו דווקא עכשיו?

„זה לא אלוהים ברא את המוקשים, ילדה,״ הציל בעלי את המצב. „זה האנשים. את יודעת שהם עושים לפעמים שטויות, נכון?״

זה עזר קצת, אבל הקטנה המשיכה ללכת מהורהרת. שתקתי, מודאגת. איזה חיים, חשבתי **לעצמי. איזה** מוקשים פיתאום ב־אמצע? דנה פנתה שוב לאביה:

„ואם אני אגע בפרח או בעלה, יכול להיות מוקש בפנים?״

„אף פעם לא, נחמדה,״ השיב בעלי ב־ביטחון כזה, שאפילו אני השתכנעתי.

גם דנה — וכמו שזה הופיע בפיתאו־מיות, ככה זה נעלם, והיא חזרה לקשקש בהתלהבות על החגיגה וההצגה.

אבל אני המשכתי להיות מצוברחת עוד די הרבה.

ניצה

צעירה בת 22, מעלה בוידוי אישי את הווי סופרמרקט המין בתל-אביב

חיים על המדרכה

זהו חלקו השני של ראיון־הענק שקיימה כתבת „העולם הזה" ציפורה כסלו עם יצאנית ישראלית, שכונתה לצרכי הכתבה בשם רותי.

בחלקו הראשון של הראיון, בגליון הקודם, סיפרה רותי כיצד הגיעה לזנות. בחלק זה היא מספרת איך נראה עולם הזנות הישראלי — לא מתוך דו"חות ומחקרים סוציולוגיים, אלא בעיניה של מי שנאלצת להתפלש בעצמה בבוץ: כיצד מתייחס הישראלי גם כלקוח, וגם כאשר אינו נזקק לשירותיה — כיצד נראים החיים מחוץ לחברה, ובעיקר — מדוע שולט הייאוש, תמיד הייאוש, בחייה של צעירה בת 22.

ציפי: רותי, ספרי לי עכשיו קצת, איך מתייחסים אנשים אל זונה?

רותי: כל העולם מנצל אותנו. כל דבר אנחנו משלמות יותר. האנשים ההגו־נים רואים זונה, אז כל מה שהם חושבים זה איך לנצל אותה.

למשל אני עולה לטכסי, אז בעלי ה־מוניות כבר יודעים שאני זונה. מה הם עושים? פשוט הם לא מפעילים את המונה. כל נסיעה קטנה לוקחים ממני חמש ל"י.

בדרך כלל אני שותקת. אבל פעם למשל התרגזתי נורא. נסעתי עם קליינט, והנהג דווקא כן הפעיל את המונה. כשהגענו למלון ביקשתי ממנו שיחכה עד שארד.

כשירדתי עם הקליינט, אני רואה שהוא הפסיק את השעון. „לא השתלם לי לחכות עם השעון, אז הפסקתי אותו." הוא חייך, ואמר לי שהנסיעה הלוך וחזור עם ה־המתנה תעלה לי 20 ל"י. ירדתי מהמכונית ואמרתי לו שלא אשלם פרוטה, ושילך למשטרה. הוא ירד אחרי ורצה להרביץ לי. הקליינט שהיה איתי בכלל לא התערב. בסוף חשבתי לי, מה אני צריכה בעיות עם המשטרה. נתתי לנהג את הכסף.

גם בבתי־קפה זה רגיל שלוקחים מאיתנו יותר. כשהגון נכנס לשתות כוס קפה הוא משלם חצי לירה. כשאני נכנסת אני מש־למת לירה. ארוחת־הצהרים זה תמיד מחיר כפול. אבל אנחנו משלמות ושותקות, כי אחרת בעלי בתי־הקפה לא נותנים לנו להיכנס.

או שפעם גרתי בבית־מלון. בכלל לא הבא־תי קליינטים לשם. אבל בעלת המלון ידעה שאני זונה, אז היא לקחה ממני פי שניים שכר־דירה. וחוץ מזה הייתי צריכה לשלם לחוד כל פעם שרציתי לע־שות אמבטיה.

ציפי: ומה בדבר אנשים סתם? לא כאלו שעושים איתכן עסקים?

רותי: האנשים ההגונים מסתכלים עלינו בעין לא יפה. נניח עובר זוג ב־רחוב, אז הם נעצרים להם ועומדים מסתכ־לים עלינו כמו איזה סרט. אבל גם אנחנו לא שותקות להם. אנחנו אומרים לבחורה: „אם את רוצה, את יכולה גם לבוא לעמוד פה". אנחנו יודעות שזה פוגע בה.

ויש אנשים שעומדים וצוחקים. בשבילם לראות זונה זה בידור. איך שאני שונאת את האנשים האלה. אלה בדרך כלל נשים שבאות עם הגברים שלהן.

פעם, כשהייתי בהריון ועברתי ברחוב, כולם צעקו לי ,תאונת עבודה'. ואחד צעק לי, ,היום הכלבה שלי בהריון.' זה נורא עם האנשים האלה — יותר טוב להיקבר.

האנשים בחוץ הם סאדיסטיים ורעים. במ־קום שיגידו ,אלוהים ישמור,' הם עומדים וצוחקים.

„אני תמיד ברגשי נחיתות"

ציפי: אז אין לך שום קשר עם ה־אנשים ההגונים?

רותי: דווקא כן. יש לנו ידידים וידי־דות שהם לא עובדים. יש לי הרבה חבר'ה הגונים ברמת־גן לא־נשואים ונשואים. יש ביניהם שגם יודעים שאני במקצוע, ומת־נהגים אלי יפה.

החברות שלי מרמת־גן הן עקרות־בית. אני מדברת איתן על הילדים, על הבית, דברים כאלה.

אבל אני תמיד ברגשי נחיתות. אפילו שאני יודעת שהם יודעים, אני רוצה לש־כוח מזה שהם יודעים.

לפעמים קורה שהם מקללים ,בן־זונה,' ופתאום הם משתתקים, כדי לא לפגוע בי.

לפעמים כשרוצה לבוא אלי חברה מה־מקצוע, אני אומרת לה לבוא עם חצאית קצת יותר ארוכה.

ציפי: ואיך המשפחה שלך מתייחסת אליך?

רותי: האחים שלי נורא אוהבים אותי. למשל כשאחי שבא לבקר אותי, קניתי לו נעליים, לקחתי אותו למסעדה והאכלתי אותו ארוחה על־הכיפק. הוא בן 12, והוא יודע עלי הכל. אבל אלוהים ישמור אם

(המשך בעמוד 34)

התיקון הקטן

אל תצבע את פנים המקרר כי אין צורך בכך. טמבור-ספריי נועד לצביעת פגמים קטנים בצבע של המקרר בבית, האופניים של הילד, עגלת התינוק, מכונת הכביסה של הגברת או פגמי צבע של מכוניתך. טמבור-ספריי באחד-עשר גוונים נפלאים יתקן את הפגמים. טמבור-ספריי מכסה כל פגם. לנוי ולהידור:

טמבור

עם החזרת האניה „נילי" לשירות בצי הנוסעים ופתיחת עונת הנסיעות, חכרה חברת „אירופה טורס" את האניה לשייט פסח.

האניה „נילי" החדישה ביותר בצי הנוסעים הישראלי. באניה: מיצבים, מיזוג אויר מלא, תאים זוגיים עם שירותים צמודים, אולם קולנע, 2 אולמות ריקודים, אולמות משחקים ומרגוע, מועדון לילה, בארים, בריכת שחיה חיצונית, סיפון־שמש ענק, בית כנסת, חנות פטורה ממס, מערכת טלביזיה במעגל סגור ומעלית.

חברת „אירופה טורס" בעלת הידע והנסיון הרב בארגון טיולים לחו"ל ארגנה בשייט זה ביקורים בנמלים: פלרמו (סיציליה), פלמה דה מיורקה (ספרד), ניצה (צרפת), ליבורנו (איטליה).

בנוסף יאורגנו לנוסעים סיורים מודרכים בפלרמו, פלמה דה מיורקה, ניצה—מונטה־קרלו, ליבורנו—פלורנס—פיזה.

על האניה יהנו הנוסעים מלהקת בידור מיוחדת, תזמורת לריקודים, קולנע ונשף גאלה מפואר בו תבחר מלכת האניה.

בליל החג יערך על האניה סדר פסח מסורתי.

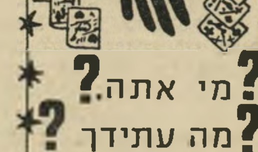

מי אתה?
מה עתידך?
קריאה בכף היד
„מ ר י ס"
טל' 245703, ת"א

המזכירה שלא היתה!

אך תשובה לטלפון תנתן 24 שעות ביממה ע"י **המזכירה האוטומטית.**
וכן אנו מספקים:
- מכשירי האזנה
- מגבירי טלפון
- התקנת מיקרופונים והקלטות

רדיו דוקטור, רח' שלום־עליכם 18, תל־אביב, טלפון 244118.

(המשך מעמוד 33)

בן־אדם ברחוב יגש ויגיד לו „אחותך זונה". הוא יקח את האבן הכי גדולה וישבור לו את הראש.

כשאני באה לירושלים כל המשפחה מחכה לי, בתרועה. גם ברחובות נורא קשורים אלי למרות שהם יודעים.

ציפי: כמה מרוויחה זונה, רותי?

רותי: בסביבות אלנבי מוגרבי, בן־יהודה, זה האזור הכי ותיק והמוכר בתל־אביב. וגם הכי יקר. קליינט יכול להשיג בחורה בשביל לילה שלם במלון עבור 200 לירות או אפילו 100. במלון לשעה זה עולה 70 לירות: 50 זונה ו־20 למלון.

אחר־כך יש מחירים בחוץ: 15 לירות בעמידה בחצר או בחדר־מדרגות, ו־20 לירות בשכיבה בחצר.

אחרי־זה יש הזונות בכבישים. כביש חיפה—רמת־אביב, רמת־גן ועלית. המחיר הקבוע זה 15 לירות במכונית.

האזור הזול ביותר בתל־אביב הוא כיכר־המושבות. שם אפשר להשיג בחורה ב־10 לירות שכיבה, חמש לירות עמידה. בגלל שהקליינטים משלמים כל־כך מעט, אז ה־בחורה אוספת שמונה, עשרה קליינטים ולוקחת אותם למגרש או לחצר ושוכבת איתם בשרשרת.

בכיכר־המושבות מסתובבות גם זקנות בנות 45, 50 שמוכנות לשכב בעד שתי לירות. למשל ישנה זקנה בת 50, הבת שלה זונה באלנבי - והבן סרסור ומספק קליינטים לאמא ולבת. אבל היא כבר זקנה ואפילו בשביל שתי לירות לא רוצים לשכב איתה. יש לה אולי אחד שניים ליום ורוב הימים אותה שהיא מחטטת בפחי אשפה ומחפשת משהו לאכול. אלוהים ישמור שלא נדע ימים כאלה. לבחורה חדשה קשה לתפוס מקום ליד מוגרבי. כשבאה בחורה חדשה, אז קודם מדברים איתה ומסבירים לה שהיא לא יכולה לעמוד כאן ושתלך לכביש או לכיכר־המושבות. אם היא לא שומעת אז מתחילים להרביץ לה. היא מקבלת מכות רצח. בדרך כלל היא בורחת ויותר לא רואים אותה.

אבל רק השבוע למשל קרה מקרה ש־באה בחורה חדשה אלינו. הסבירו לה בטובות אבל לא שמעה. אז היא קיבלה מכות רצח. אלא שלמחרת היא באה עם בחור בריון מטר שמונים. אף אחד לא נגע בה יותר. אם היא תהיה פקחית, היא תבוא ככה עם החבר שבוע שבועיים עד שיתרגלו אליה ואז היא תהיה משלנו.

„אפילו נטורי־קרתא באים אלינו"

ציפי: רותי, כמה את מרוויחה?

רותי: פעם 300 לירות בערב, פעם 400. יש קליינט שמשלם 70, יש 20, ויש כאלה שבכלל לא: או שבורחים, או שלוקחים את הכסף בחזרה.

ציפי: ספרי לי קצת על הקליינטים.

רותי: אוהו, על אלה יש לי סיפורים — לא היית מאמינה.

רוב הקליינטים הם נשואים. לפעמים אני שואלת: „למה אתה בא?" אז הוא אומר: „אשתי הלכה ללדת," או: „אשתי בבית־חולים," או: „אשתי נסעה לטיול."

יש כאלה מהחברה הגבוהה שמפחדים, אז קודם הם שואלים: „את בסדר, את לא חולה"?

אפילו נטורי־קרתא באים אלינו. לי יש בערך שישה. הם משלמים טוב. 40—30 ל"י בחצר, והם לא באים במגע ממש, סתם ביד.

אחד מהם, בחור צעיר בן 25—24, אחרי שהוא שוכב איתי, הוא אומר: „שאשתי תמות, תישרף, היא לא נותנת."

הם רוצים רק בחצר, מפחדים ללכת ל־מלון.

ויש לי בחור דתי שקורץ לי, ואחר־כך צריך לרוץ אחריו שעה לחצר ולתפוס אותו שם. הוא כולו שחור, זקן שחור, פאות שחורות מסתלסלות. אבל את הפאות הוא מחביא מאחורי האוזניים וכשנכנס לחצר הוא מוריד את הכובע. (כשאני מתעצבנת עליו אני אומרת לו „דתי רמאי"). יש לו ציציות ארוכות, מעיל שחור וספר תורה בכיס. כמו לכולם. אחרי זה הוא יוצא כמו גנב מהחצר. בשבילנו זה בידור גדול.

פעם דיברתי עם קליינט דתי. שאלתי למה אתם עושים צרות נגד הזונות? אז הוא אמר: „אנחנו דווקא כן בעד זנות, שאם לא יהיו זונות יאנסו את הילדות שלנו."

לפני איזה שלושה חודשים בא אלי בן־אדם אחד ושאל אותי כמה זה עולה. אחד מישמר־הגבול. „עשרים־בחצר," אמרתי לו. הוא אמר בסדר. הכנסתי אותו לחצר ב־רחוב הירקון.

הזקוח שלף אקדח

בדיוק איך שאני רוצה לבוא איתו ב־מגע, נגעתי לו מאחורי הגב, ואני מרגישה שיש לו אקדח. נבהלתי. שאלתי אותו: „מה זה, יש לך אקדח בכיס?"

אז הוא הוציא את האקדח, כיוון אותו מולי ואמר לי: „תני לי מהר את הכסף בחזרה," ותפס אותי בחולצה ולא רצה לעזוב אותי בכלל.

אמרתי לו: „אחזיר לך את הכסף רק תעזוב אותי." אבל הוא לא רצה לעזוב אותי. נורא נבהלתי. חשבתי שהוא באמת רוצה להרוג אותי. זה היה מקום סגור שאף אחד לא יכול להיכנס לשם.

התחלתי לצעוק. התאספו אנשים, אבל אף אחד לא יכל להתקרב, כי כל אחד חייו יקרים לו ופחדו לקבל כדור.

לא יודעת איך, אבל תפסתי לו את האקדח וזרקתי לו מהיד. אותו רגע כבר לא ראיתי כלום, רק האקדח והחיים שלי.

בינתיים נכנסו כמה חבר'ה והצליחו ל־הוציא אותנו החוצה. הוא הוציא תעודה והראה שהוא שוטר, ותפס אותי. אמר שהוא רוצה להסגיר אותי למשטרה. התחלתי לצעוק. באו עוד אנשים, ואני ברחתי.

הסתובבתי קצת ברחוב, וראיתי שעשיתי טעות שהתחבאתי. אמרתי שאלך למשטרה ואסגיר את עצמי. איך שנכנסתי למשטרה ראיתי אותו. אמרתי לו: „אתה באמת נורא עבדאי, אבל לא על גבר אלא על אישה!"

אז המשטרה שאלה אותי: „מה, זה אתז" חקרו אותי ואמרו לי לבוא למחרת בשעה שמונה לקצין שגיב.

כשנכנסתי לשגיב הוא אמר: „תראי, בגלל שהוא ממשמר־הגביל. ואבא לארבע ילדים ועובד על משכורת קטנה, אז אנחנו סוגרים את התיק."

אמרתי לו בסדר ויצאנו מהמשרד. אפילו לא עצרו אותי לדקה.

יש כל מיני נבלות: פעם נסעתי עם איזה בן־אדם לחדר שלו על יד קולנוע זוהר. נכנסתי איתו לחדר — והתפשטתי. הוא נתן לי את ה־100 לירות. באתי איתו במגע. הוא רצה לשכב עלי שעה שלימה. לא יכולתי. אמרתי לו: „תשמע מותק," אני אומנם זונה, אבל לא כלב."

הוא לא אמר מילה, קם ולקח לי את הבגדים, והתלבש: „עכשיו אני הולך לצלצל למשטרה," הוא אומר לי. „אגיד ש־מצאתי אותך גונבת בפנים הדירה שלי."

נורא נבהלתי. אמרתי לו: „בשביל מה שתעשה לי צרות? קח את הכסף ותן לי לכת."

הוא לקח את המאה לירות וגם את כל מה שהיה לי בתיק, ואחר כך התחיל להרביץ לי. חצי־ערומה התחלתי לרוץ ברחוב. הוא רץ אחרי עד הטכסי, וצעק: „אני מבטיח לך שאהרוג אותך!"

חזרתי למוגרבי, וסיפרתי לחבר שלי. אספנו 16 איש וגם כלב גדול, בולדוג. אמרו לי: „את תחכי בחוץ, ואנחנו ניכנס שניים־שניים."

קודם נכנס הראשון עם הכלב בולדוג ואחריו לאט־לאט התחילו להיכנס, שנים־שניים, כל ה־16. הבן־זונה ההוא נבהל כהוגן והתחיל להתחנן. כאב לי הלב, אז אמרתי לא להרביץ לו. לקחו את כל הכסף שלי ואת המאה לירות, ונסענו בחזרה. מאז כשהייתי רואה אותו, הייתי מזהירה כל בחורה שלא תלך איתו. עד שהפסיק לבוא.

„הקליינט רצה להתחתן אתי"

ופעם היה קליינט שהתאהב בי. זה היה בחורף, ברחוב הירקון. ניגש אלי בן־אדם, נראה לי מהחברה הגבוהה. כזה נאה מאוד, שטיני, אשכנזי. אמרתי לו 70 לירות. לא התווכח. הלכתי איתו למלון, נתן לי 100 לירות ואמר: „תשאירי את היתר בשבילך."

בסוף הוא שאל: „איך אני יכול לפגוש אותך עוד פעם?" קבעתי איתו ליום חמישי. כשהוא בא, הוא אמר שהוא נורא

אני,יצאנית

רוצה לדבר איתי. הלכנו למלון. היא לא רצה לשכב איתי. אמר שהתאהב בי, שהוא מוכן הכל לעשות בשבילי.

התחלנו לצאת. היה קונה לי מתנות. הוא רק ראה שמתקרב הלילה, היה מפחד שלא ארד לרחוב. היה אומר לי: „תראי רותי, אני אתן לך כסף, בתנאי שתבטיחי לי שלא תרדי לרחוב.”

אחר־כך התחיל לדבר איתי על חתונה. אמרתי לו: „אני לא יכולה להתחתן איתך, מפני שאני הרבה זמן עוסקת במקצוע. אולי אבא שלך פעם שכב איתי?” והוא רק ענה: „אני אוהב אותך.”

יום אחד עצרה אותי המשטרה, ונודע לו. הוא בא לשחרר אותי. במשטרה ראו שהוא לא בן־אדם מהרחוב, שאלו אותו: מי אתה? אמר להם שהוא אוהב אותי ורוצה להחזיר אותי למוטב. אמרו לו: „לא כדאי לך לצאת איתה. היא רק תיקח ממך את הכספים שלך ותנצל אותך.”

אחרי זה הוא הפסיק לתת לי כספים. ולא נתן לי לעמוד ברחוב. לא נתן לי לזוז בכלל. כל הזמן עמד לידי, למרות

שתמיד אמרתי לו שאני לא אוהבת אותו.

באותה תקופה כבר הייתי בהריון עם הבן הראשון שלי, ואהבתי נורא את בעלי, שעוד היה אז רק החבר שלי. לא הייתי מוכנה לוותר עליו.

אפילו כשהייתי כבר בחודש תשיעי, הוא עוד היה בא אלי, הקליינט הזה: „זה עוד לא מאוחר,” היה אומר לי, והציע למסור את הילד.

רק אחרי שילדתי הוא השתכנע סוף סוף לוותר עלי. הוא בא רק עוד פעם אחת — לספר לי שהוא התחתן. כמה שהוא היה עצוב אז.

המזוכיסט ביקש
מכות בחגורה

היה לי פעם מקרה עם קליינט ששאל אותי עם אני יודעת לתת מכות חזקות. הוא אמר שיש לו דירה בחולון, ושאל אותי כמה אני לוקחת. אמרתי לו שבדירה שלו זה יעלה לו רק 50 לירות. הסכים

צ'יק צ'אק. העיקר הוא התעניין אם אני יודעת טוב להרביץ, ולהשפיל אותו: להגיד לו שאתה כלב שלי, שאתה תצחצח את הנעליים, וכל מיני עלבונות.

אמרתי לו: „סמוך עלי — בעלבונות אין כמוני.” לקח אותי לדירה שלו. דירה יפה מאד ומסודרת. נשוי. אשתו לא היתה בבית. נסעה לאיזה ביקור. יש לו שני ילדים. אני לא הייתי צריכה להתפשט. רק הוא התפשט עירום, והביא גורה. אוי איזה חגורה שחורה עבה! נשכב על הריצפה ואמר שאני אתחיל להכות אותו!

אם הייתי מקבלת בעצמי מכה אחת מהחגורה הזאת, הייתי מתה. אבל הוא — כמה שהרבצתי לא — ונדמה לי שהרבצתי לו בכל הכוח שלי — הוא ביקש עוד.

בסוף הוא קם. לא היה לו שום סימן. הוא החזיר אותי במכונית. בדרך הייתי נורא סקרנית. שאלתי אותו: „אישתך יודעת שאתה אוהב מכות?”

„השתגעת?” הוא ענה. „האישה לא צריכה לדעת הכל!” באמת, בן־אדם כזה נחמד ועדין. רק כעס קצת שלא הרבצתי לא מספיק זמן, ואמר שהוא אוהב גם סטירות על הפנים ובעיטות. נהפך לקליינט קבוע שלי.

באים אלי עורכי־דין, קבלנים, בעלי־עסקים. באים מכל שכבות החברה. הרבה חיילים, וגם כל מיני אנשים פשוטים. רובם נשואים.

לפני שבוע בא אלי חייל. זה היה חייל בקבע. אמרתי לו 70. אמר בסדר. עלינו למלון, אמרתי לו: „אשאר יותר זמן איתך, ותתן לי מאה.” למה שהיה לו מאה ל״י ביד.

הוא אמר לי בסדר. אחר־כך כמעט שהוא בכה. הוא אמר: „כל החודש אני עובד בשב״ל 100 לירות, ואת בחמישה רגעים הרווחת את זה.”

לא היתה לי תשובה. עזבתי אותו והלכתי.

לפעמים בא אלי חייל בחובה ואומר לי: „תעשי טובה, אין לי במה להגיע למחנה.” בלב ונפש אני נותנת לו. לא את הגוף — כסף. נותנת 10 ל״י, אוספת מעוד חברה איזה 10 לירות, והוא לא מפסיק לברך אותי תודה רבה ותהיי בריאה.

פעם ראיתי איזה חייל שוכב על ספסל. אמרתי לו: „למה אתה שוכב על הספסל?” אז הוא אומר: „מה אני אגיד לך, אין לי במה להגיע למחנה.”

אמרתי לחברה שלי: „בואי הנה, תוציאי חמש ואני חמש וניתן לו.” לקח את הכסף ונסע.

ופעם היה לי בן־אדם פרסי. לא היה רואה טוב בעיניים. היה בא עם שקית בד מלאת כסף, אבל אף פעם לא גנבתי לו. אז בפעם הראשונה הוא בא אלי ושאל: „כמה את לוקחת כל הלילה?” אני אף פעם לא יכולה להישאר עם קליינט כל הלילה. אין לי עצבים בשבילם.

אמרתי לו 200 לירות. הוא אמר לא, רק 100 לירות. אמרתי לו בסדר. במלון הוא נתן לי את ה־100 לירות. שכבתי איתו והוא נרדם. היערתי אותו, אמרתי לו: „שמע, אני יורדת לקנות סיגריות ותיכף אני עולה.” אמר בסדר. הלכתי ולא חזרתי.

אחרי כמה זמן הוא עוד פעם בא. לא הכיר אותי, למה שהוא לא רואה טוב. אז הוא שאל אותי שוב: „כמה את לוקחת בשביל כל הלילה?”

אמרתי לו 100 לירות, אז הוא אמר: „50 עכשיו ו־50 בבוקר.”

אמרתי לו בסדר. הלכתי איתו למלון, ונתן לי 50. אמרתי לו: „תשמע, אני מבטיחה לך שלא אברח. תן את ה־100 לירות ואהיה בסדר. „שיכנעתי אותו והוא נתן לי אותם. אחרי ששכבנו אמרתי לו: „אתה יודע מה? אני רעבה, בוא נרד ונאכל.”

אמר לי: „לא, אני לא רעב.”

אמרתי לו: „אז מה אתה רוצה, שאני אשאר פה רעבה?”

הוא אמר: „טוב טוב, את יכולה לרדת לאכול. אבל את מבטיחה שתחזרי.” הלכתי ולא חזרתי.

פעם שלישית שפגשתי אותו שאלתי אותו אם הוא רוצה. אבל הפעם הוא כבר הכיר אותי. הוא אמר: „לא תודה. לא חמישים עכשיו ולא חמישים בבוקר.”

מכירת
ילדים

ציפי: כן, רותי, אני רואה שאף פעם לא משעמם במקצוע הזה. ספרי לי עכשיו, איך מתייחסת המשטרה לזונות?

רותי: בסדר. לפעמים הם מתחשבים בבחורה ומשחררים. סמל אחד למשל, שמכיר את ההיסטוריה שלי, אמר לי, שמתי שאני רוצה לדבר איתו או איזה עזרה, הוא ישתדל לעזור. זאת דווקא הרגשה טובה שבן־אדם מוכן לעזור. בדרך כלל אם אנחנו רואות שוטר אנחנו ישר בורחות. אבל אנחנו יודעות שזה התפקיד שלהם לתפוס אותנו, ובגלל זה כשעוצרים אותי אני עולה לניידת בלי בעיות.

אפילו כשעוצרים אותנו, השוטרים מבינים אותנו ואם יש סיבה כמו ילדים למשל, הם משחררים. לפני ארבע שנים עוד היו עוצרים בחורות, נוסעים איתן הביתה, ולוקחים את הילד לכלא עם האמא שלו. אבל היום לא עושים את זה יותר. קשה להסתדר כי כמעט לכל בחורה יש ילד ואין איפה להחזיק אותם.

לפעמים יש כל־כך הרבה בחורות באבו־כביר, שיושנות שתיים במיטה ואפילו שלוש.

היום, כשעוצרים אותנו בלילה, אנחנו נשארות עצורות באבו־כביר עד ארבע או שש בבוקר, ומשתחררות.

ציפי: מה בקשר למחלות־מין

רותי: אנחנו הולכות לרופא כל חודש. כל יום לוקחות אנטיביוטיקה. כל יום שני כדורי סטרפטומיצין. המחלה הנפוצה היא טריפל. קיבלתי אותה כבר המון פעמים. סיפיליס אין, רק מעט. כשכבשו את העיר העתיקה סיפרו שהסיפיליס נכנס לתל־אביב.

הרופא כבר מכיר אותנו. בדיקה ראשונה הוא לוקח 20 ל״י ואחר־כך 15, למה הוא יודע שאנחנו מבקרות הרבה אצלו. לי היו הרבה דלקות ברחם.

אני עובדת גם כשיש לי וסת. הקליינט לא יודע:

ציפי: רותי, האם זה נכון שבין הזונות מקובל למכור ילדים?

רותי: לרוב הזונות יש ילדים. הרבה הן נשואות, והרבה יש להן ילדים בלי להיות נשואות. בדרך כלל לא מוכרים את הילדים. יש אחדות שלא רוצות את הטיפול בילדים. לא רוצות ילד על הראש, אז מוכרות אותו. הן מספרות לרופא, עוד כשהן בהריון, שהן רוצות למכור את הילד. הרופא משיג להן קליינט עוד לפני שהן הולכות לבית־החולים. הבחורה הזאת נכנסת לבית־החולים ויוצאת בלי ילד. היא אפילו לא רואה אותו, אפילו לא יודעת מתי ומי לקח אותו.

כמובן שהיא מקבלת אחר־כך כסף. אבל היא לא מקבלת את הכסף מההורים, כי ההורים החדשים לא רוצים שיום אחד תבוא אליהם הבחורה ותדרוש את הילד בחזרה. את כל הענין מסדר הרופא.

המחירים — זה לא דבר קבוע. יש כאלה שמוכרות באלף ל״י, ויש שיודעות לעשות מזה ביזנס ומקבלות 5000.

מסיבות ל.ס.די.
על שפת־הים

ציפי: מה עם סמים?

רותי: רוב הבחורות לוקחות סמים. כמעט כולן לוקחות חשיש. זה נותן לבחורה קצת שמחה בחיים. לא איכפת לה אז מה קורה איתה, מה אומרים עליה, ובכלל מה יהיה מחר. יש שלוקחות כדורים. כל מיני כדורים. אבל זה מסוכן, והבחורות יודעות את זה. לכדורים מתרגלים ואחר־כך קשה להפסיק.

ל.ס.ד. זה דבר קצת חדש. מנה עולה 20—25 לירות, וקל להשיג אותו עכשיו. אז מארגנים מסיבות בשפת־הים. סרסורים וזונות יחד.

אני לא לוקחת ל.ס.ד. אבל ראיתי איך אחרים לוקחים. האנשים נעשים מזה ממש משוגעים. לפני שבוע היה מקרה שבחור אחד לקח ל.ס.ד., ופתאום התחיל להתפרפר. הוא לא ראה את הידיים שלו והתחיל לנפנף בידיים לכל הכיוונים, עד שנתן מכה בפרצוף לסרסור אחר.

ההוא לא ידע שהוא פשוט משוגע מהסם, וחשב שהוא מרביץ לו. אז הרביץ לו בחזרה. היו מכות איומות. הזונה של הבחור הראשון התערבה ומיד התערבה גם הזונה של הסרסור השני. שתיהן הלכו מכות והחברות של כל אחת התערבו.

אני בעצמי משתמשת בכדורים חזקים, פרונוקטל. הכדור הזה עושה שאני מאבדת את כל החושים, אבל מקבלת מצב־רוח טוב. אני לא שותה, רק לוקחת כדורים. כל כדור לירה.

לסמים חזקים אני לא מתמסרת. פרונוקטול אני לוקחת ארבעה ליום. בהתחלה זה היה משפיע עלי נורא. אחר־כך לאט־לאט זה היה פחות משפיע.

ל.ס.ד. אני לא לוקחת, כי שמעתי שבל.ס.ד., אם יש לי שונא, אני רואה אותו ברור ובאותו רגע כשבן־אדם נמצא בהשפעת הסם הוא יכול להרוג. אומרים שאפשר לאבד את ההכרה, ואני יכולה לשבור את הרהיטים ולהרוג את הילדים. אומרים שרואים את האנשים כמו מיקי־מאוס פרצוף גדול וגוף קטן.

ציפי: איך השפיעו עליך חיי הזנות?

רותי נהייתי קשה. פעם הייתי רכה ורחמנית. הייתי יכולה לראות אדם ברחוב בוכה ולבכות יחד איתו. היום אני לא מרגישה כלום.

היתה לי למשל תקופה של שנה רצופה שלא הייתי מסוגלת בכלל לבכות. לפני כשנתיים היתה ההלוויה של אחת הבנות, רותי הדר הבלונדינית היפהפיה, שנדרסה למוות כשהיא היתה בחודש התשיעי. כל הבנות מרחוב הירקון ואלנבי באנו להלויה. גם אני. כולן בכו וצעקו. רק אני עמדתי כמו אבן. לא שזה לא כאב לי. אחרי־זה לא הצלחתי לישון שלושה ימים. אבל לבכות לא יכולתי.

אני פוחדת שאף פעם לא אוכל להיות טובה כמו שהייתי. התאכזבתי יותר מדי הרבה בחיים.

פעם למשל פגשתי בן־אדם שהכרתי. אמרתי לו שלום, והוא לא רצה לענות.

נורא נעלבתי. מה יש, אני לא בן־אדם? אז אחר־כך כשעוד פעם פגשתי אותו, אמרתי לו: „למה לא רצית לענות לי אותו יום שאמרתי לך שלום?”

אז הוא אמר: „אם הייתי עונה לך שלום, אז היית שואלת אותי מה שלומך. מה שלום הילדים, והיית מתחילה לספר לי את הבעיות שלך. ומה הייתי אני יכול לענות לך? עזבי, יותר טוב כך, כל אחד עם הצרות שלו.”

את יכולה להיות במצבים הכי קשים — ואין לך עם מי לדבר בעולם. מה הם החיים שלנו?

ציפי: מה סדר היום, או יותר נכון, הלילה שלך?

רותי: בלילה אנחנו לא ישנות, מסתובבות ברחובות. אחר־כך, ביום ישנות.

(המשך בעמוד 36)

אני, יצאנית

(המשך מעמוד 35)

אני מתעוררת בארבע אחר־הצהריים, מתרחצת ויורדת לחיים הלא־רגילים שלי. משכיבה את הילדים; אכלו לא אכלו, זה לא משנה לי. בהתחלה לא היתה לי מטפלת. הילדים היו פותחים את הפריג׳ידר ומוציאים מה שהם רוצים. זורקים, אוכלים. הילד הגדול אוהב את אחיו, והוא דואג לו שגם הוא יאכל.

אחרי שהייתי מתעוררת הייתי רואה איזה ברדק הם עשו בבית. הייתי צורחת על הבן הגדול למה אתה עושה ככה. אז היה אומר בגלל שאת ישנה כל הזמן.

בהתחלה הייתי מרביצה להם. אחר־כך השלמתי עם הבלגן. ידעתי שאני אשמה. כמה זמן ילד יכול לא לאכול, או לאכול רק סוכריות?

ציפי: חשבת פעם על העתיד שלך, רותי? את חושבת שיש לך בכלל עתיד?

רותי: מחר־מחרתיים הילדים ייכנסו לבית־הספר ואז אני לא אוכל להחזיק אותם מאחורי דלת סגורה. ואז יגידו להם החברים, אמא שלך זונה.

יכול להיות שפעם, עוד שנים, הילדים שלי יידעו שאני הייתי זונה. אבל אני רוצה שאז אני אוכל להסביר להם שזה רק בגללם קרה לי הכל. אגיד לילד שלי שלא מכרתי אותו, ושבמקום שאני אקנה לעצמי נעליים, קניתי לו מכנסיים. אבל היום זה עוד מוקדם. ואם הם יישמעו את זה מהחברים שלהם בבית־ספר, זה יהרוס אותם. בגלל זה הייתי רוצה שיקחו את הילדים שלי למוסד, ושיעזרו לי למצוא עבודה. אז הייתי עוזבת את הרחוב.

עתיד לזונה?

אני חושבת שהעתיד של הילדים רק במוסד. לי יש בית יפה. אבל בית יפה ואמא לא טובה — זה לא מכסה. יש לי הרבה מקצועות. אני סורגת טוב, רוקמת גובלינים. עושה עבודות מלאכת־יד יפות. יכולה להתפרנס. אבל אני לא סודרת. לא מרוכזת. מיואשת. בגלל זה אני מעדיפה להסתובב ברחוב: רק ככה אני בטוחה שאני יכולה לתת לילדים שלי, אוכל ובגדים.

אם הילדים לא יהיו איתי אוכל להסתדר אפילו עם 500—600 ל״י לחודש. הלא מהכסף שאני מרויחה אין לי כלום.

אם לא יעזרו לי ולא ישימו את הילדים במוסד, אז לא יהיה אכפת לי מכלום. הילדים שלי יהרסו ואני אעשה את הכל בפומבי על ידם אפילו. ואשתמש עוד יותר גרוע בסמים. אני רוצה עתיד לילדים שלי. יש לי שני ילדים — והם לא אשמים.

אין לי שאיפות גדולות, לא לכסף ולא למעמד. לא רוצה בית לוקסוס ופרייבס.

לחזור לחברה הגונה זה קשה. להיות הגונה אחרי משבר כמו שאני עברתי זה סיוט. לא מבחינת הכסף. אם אני יושבת בחברה הגונה, כולם מדברים על המלחמה, על פוליטיקה, ואני שותקת. אז מה כולם חושבים? שאני טמבל. או שכולם צוחקים ואני יושבת בצד בשקט.

פעם, באותו זמן כששנה חזרתי למוטב וגרתי בעיירת פיתוח, פתאום הגיע מברק למשטרה במקום. במברק כתבו את השם שלי והיה כתוב „הנ״ל פרוצה שחזרה למוטב עברה לגור אליכם.״ המשטרה באה אלי הביתה. אז אפשר לתאר כמה זה לא היה נעים לי.

לא יכולתי לברוח מהסיוט הזה. לא יכולתי לשכוח את העבודה שלי ברחוב. היה לי מאד קשה כשחזרתי למוטב, ביחוד מבחינה כספית. הגעתי למצבים שלילדים לא היה לחם והלכו בלי נעליים. אז כל לילה הייתי חולמת שאני חוזרת לעבוד ברחוב ויש לי המון כסף ולילדים יש בגדים יפים והרבה אוכל.

לא חלמתי על העבודה הזאת בגלל שהיה לי טוב ברחוב, אלא בגלל שמהרגע שחזרתי למוטב היה לי כל־כך קשה ולא היה מי שיעזור לי.

הפעם הקודמת שחזרתי למוטב — יכול להיות שזה לימד אותי לקח. אני חושבת שאם הפעם אני אחזור למוטב, אז אוכל להחזיק מעמד.

אבל רק אם יעזרו לי.

אני חושבת שבן־אדם אחד לבד לא יכול לבנות בנין שלם לבדו.

אל תתני לגרות אותו. הוא צעיר מדי!

עורו של התינוק אינו סובל גרוי. לכן תני לתינוק את החיתולים הה־עדינים ביותר חיתולי „פיפון" לשימוש חד פעמי.

הרטיבות עוברת דרך הציפוי הרך של „פיפון" ומשאירה אותו יבש ונעים.

„פיפון" נזרק לאחר השימוש, ולכן הוא אידיאלי לנסיעות וביקורים.

את „פיפון" תוכלי להשיג בכל חנות שבה דואגים לתינוק.

חיש-קל ובהצלחה בטוחה

(ב־8 שעורים של שעתיים)

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

ב-אולפן גרג (בר־קמא).

תל־אביב: גורדון 5, טל. 236209

ירושלים: „הפקיד", בצלאל 18

חיפה: „במעלה", שמריהו לוין 30

(המשך מעמוד 29)
שמלינקי לקח לנכיון. השניים, שלא קיבלו אגורה אחת תמורת השטרות, סירבו לשלמם. רק לאחר שהצליחו להוכיח לבנקים כי השטרות נלקחו על־ידי מלינקי, הסכימו הללו לתבוע אף אותו לדין.

★ ★ ★

מלינקי פה, מלינקי שם ובכל מקום הכסף נעלם

אי.ס., רתחו. מעולם לא העלו על דעתם שמלינקי ירמה אותם. רוצח — כן, אבל רמאי? מי היה מאמין?

תוך זמן קצר גילו שאין הם הקורבנות היחידים. למשרדם החלו להגיע ידיעות ממכרים שונים, שהוחתמו על־ידי מלינקי, בערבים על שטרות טובה. הוא לא פרע אותם כמובן, והמכרים נאלצו לכבד את חתימתם. בין המתקשרים היתה גם מזכירתו של יחזקאל סהר מפכ"ל המשטרה לשעבר שידעה לספר לס. הנדהם כי למשרדם מתקשרים כמה פקידים בכירים המחפשים את כתובתו של מלינקי. גם הם הוחתמו על שטרות טובה, נאלצו לשלמם ממשכורתם.

לא היה זה סופו של מחול השדים. בן אהד המקרים הציג מלינקי עצמו כבעל עבר בטחוני בפניו של שלמה הלפרן, בעל מוסך בלאט בתל־אביב, סיפר לו על קשריו המרובים בתוקף עברו וזכויותיו, הציע את עזרתו בביצוע עיסקת קרקעות מכולפלת. הלפרן הסכים לשלם למלינקי 15,000 ל"י תמורת טרחתו. חלק מהכסף שולם מראש. לאחר זמן החל הלפרן להתענין מה עלה בגורל כספו, גילה כי מלינקי לא ניסה כלל לבצע את חלקו בעיסקה. הלפרן לא היסס, הגיש תביעה משפטית כנגד מלינקי, זכה בדין. קורבנות אהרים העדיפו לשתוק, לעיתים מתוך בושה, לעיתים מתוך אי־רצון לפרסם זאת.

★ ★ ★

הכוחות המיסתוריים

הבעיה הניצבת בפני יוזמי הקמת מרכז התיירות בביר־גפגפה כרגע היא כיצד הצליח מלינקי לקבל רשיון לתחנת־הדלק לעצמו בלבד — שעה שידוע היה לכל כי הוא שותף רק בשליש בפרוייקט?

זאת ועוד: בימים האחרונים הגיעו לא. ולס. שמועות בדבר נסיונות מצד מלינקי — שאינו ניתן לאיתור — למכור את חלקו וחלקם גם יחד בפרויקט. למשרדם הגיע מכתב מקונה פוטנציאלי בחו"ל המיועד למלינקי, ובו נאמר כי בתשובה לפנייה היא מעוניין לרכוש את המפעל. השניים אינם יודעים על כל פנייה שהיא.

בינתיים לוחץ עליהם משרד־התיירות להקים את המוטל ויחידות השרותים בפרוייקט לקראת עונת התיירות הקרובה. מרכז ההשקעות מוכן אף הוא לממן את הקמת הפרויקט. אולם ידי שני היוזמים כבולות — בגלל החוזה, לפיו שותפים השלושה במיפעל. כל הבקשות הוגשו בשם השלושה לבדם, הם אינם יכולים לעשות דבר.

איפה ומצא גיבור הטבח מכפר־קאסם היום? קשה לדעת. על מכתבים ופניות לביתו בנתניה אין תשובה. הדלת נעולה.

למרות כל זאת, הצליח בדרך מיסתורית עוד, לפני זמן קצר, לקבל באמצעות קשריו רשיון להקמת תחנת־דלק בכביש החוף, ליד נתניה, בשותפות עם מאיר אמיתי, תושב עפולה.

בדיקה במינהל מקרקעי־ישראל גילתה כי יש לו, בנוסף לכך, גם אופציה על חלקת קרקע בת ארבעה דונם בפיתחת כביש גהה, ליד כביש החוף. קרקע זו מיועדת אף היא להקמת תחנת־דלק.

עובדות מיסתוריות אלו מעלות בהכרח את השאלה: מי עוזר למלינקי?

מי מעוניין היום, 14 שנה לאחר פרשת כפר־קאסם, לסייע לו בביצוע עיסקותיו השונות? כיצד יכול היה לקבל רשיונות וזכיונות כה רבים — שעה שמיפעל תיירות חיוני עומד משותק בגלל מעלליו, ופקידים בכירים, אותם סידר, מחפשים אחריו בנרות?

התשובות לשאלות אלו עשויות להיות מעניינות ביותר.

ישראלים בחו"ל

אמן אחד שהצליח

החודש זכה אמן ישראלי בכבוד בלתי־מקובל כמעט: עיריית פאריס ומשרד ה־חינוך של צרפת הכירו בזכויותיו האמנותיות של יצחק פרסבורגר (27), והעניקו לו זכות־שהות בסיטה דה א׳ר הפאריסאית — עיר־האמנויות, בה יושבים ציירים, פסלים, סופרים ומוסיקאים מובחרים, שבאו מכל קצות תבל.

שני דברים הפכו מחווה זו לחריגה: קודם כל — שלא מטעם ישראל נבחר האמן לזכות־יוצרים בלתי־רגילה זו, אלא מטעם מוסדות צרפתיים. ושנית — פרסבורגר אינו נימנה עם אלה העושים לעצמם פירסומת, אלא חי, מזה חמש שנים, את סוג־החיים המתואר בביוגראפיות של אמנים מקוללים מסוגם של מודליאני או ואן־גוך.

נישואין לגרמניה. יצחק, שנולד ב־בראטיסלבה שבצ׳כיה, עלה ארצה עם קום המדינה, גדל במשפחה ישראלית רגילה: אחיו סגן־אלוף, הוריו מהווים חלק מנוף הארץ הפחות־אכזוטי.

אך הישראלי הצעיר חש את עקיצת יתוש־האמנות. הוא קם, ארז את חפציו, וירד ללמוד אמנות בפאריס עוד בשנת 1964 — ללא פרוטה בכיסו.

על כן עבר עליו גם הגורל האופייני לאמן צעיר: רעב ללחם, חי בלי קורת־גג, צייר אצל ידידים, הסתובב בקור בלי אפודה חמה.

עד שפגש את גרדה, נערת או־פר גרמניה שהתאהבה בו. היא הפכה לחברתו ה־קבועה, וב־1965 — לאשתו. הישראלי ה־צעיר והגרמניה הצעירה נישאו ברובע ה־איכשהו, מצאו בני־המשפחה מקום־מגורים — חדר זעיר ומטבח גדול, בלי חימום או נוחיות, בבית נידח. דירונת זו הייתה שייכת ליהודיה, אשה בשם מנדלסון ש־היא גם במיקרה אמו של הפרופסור ל־אמנות מארסל מנדלסון, מרצה באוניברסיטת בר־אילן. היא התחשבה במצבו של האמן הישראלי, איפשרה לו להתגורר עת רבה ללא תשלום.

„אלמלא כך," מודה יצחק פרסבורגר, „היינו גוועים ברעב, פשוטו כמשמעו, מזה זמן רב."

הניצחון. ואז, כדרכה של איר־האורות המורעלת והנדיבה גם יחד, החלו להיפתח כמה שערים בפני האמן — ממש ברגע האחרון, בדקה ה־12 לפני שישקע ביאוש וברעב.

יום אחד ביקר במטבח־האטלייה שלו ה־מבקר הידוע ז׳ן־ז׳ק לבק. הסתכל, הודה והלך מבלי לשבח או לבקר.

כעבור חודשיים הודיעו לפרסבורגר ש־לבק בחר בו בתור אחד מארבעת אמני־השנה, הנבחרים על־ידי מבקרי כתב־העת האמנותי רב־היוקרה אופוס. פירסום זה זיכה את פרסבורגר, סוף־סוף, בקשר אל גאלריה — אמצעי חיוני לכל אמן שבכלל מקווה שתהייה לו אפשרות כלשהי למכור תמונות.

ואז באו כמה הישגים אחרים: עיריית פאריס רכשה עבור אחד המוזיאונים שלה את תמונתו האבסורדית־אכספרסיוניסטית, הרבי. אחריה באה שורה של תערוכות: בפאריס, ברלין, נאנט ולה־האבר. ולבסוף — ההזמנה הגואלת לעבור אל הסיטה דה א׳ר.

פארים עזרה, לא רצחה. „בשבילי היתה זו שאלה אם ילדי יסבול מקור או אם אוכל לגדלו כראוי," מסביר יצחק. „ציירתי גם ברעש הנורא שבמטבח הפונה לכביש־מוצא מן העיר."

הסיטה דה א׳ר הוא בניין־פאר שהוקם

צייר פרסבורגר בפארים
בלי קורת־גג

עשירי של פאריס, בנוכחות שופט־השלום בלבד, הלובש את דגל־צרפת על חזהו. עדים היו יהודיה אוסטרית צעירה, משוררת אף היא, ועיתונאי ישראלי.

אמו של הפרופיסור הצילה. הנישואין לא הקלו על פרסבורגר, מלבד מבחינה פסיכולוגית. מחוסר־כל נסע הזוג הצעיר לברלין, שם היתה לגרדה אפשרות לעבוד ולאכול. הם שהו שנה בגרמניה: „שנאתי כל רגע מהשנה הזו," מספר יצחק, „ודווקא משום כך התחלתי לצייר טוב יותר, בסיגנון חדש. אני מצפצף על כל מה שעשיתי קודם לכן."

כעבור שנה בדיוק חזר הזוג הצעיר לפאריס. בין השאר, כדי שבנם יונה יוולד בעיר־האורות ולא בברלין.

כאן שוב עברו עליהם ימי־רעב. בגרמניה עבד פרסבורגר, לפחות, כצבעי מי־כלי־גאז, כשהוא מטפס על פיגומים בגובה 40 מטר. בפאריס אין מקבלים אף צבעי ממוצא זר ללא רשיון־עבודה מתאים מטעם הרשות.

מחוסר־ברירה, הסתפק יצחק בציור בלבד.

לפני חמש שנים על־ידי העירייה הפאריסאית ומשרד החינוך בראשותו של אנדרה מאלרו.

הוא מחולק לאולפנים־דירות המוקצבים ל־בני־ארצות שונות לפי מפתח מסויים, ול־אולפנים־דירות השייכים לממשלה ולעיריית פאריס.

ישראל כמדינה, מקבלת, שלושה מן ה־אטליים הללו: אחד לצייר, אחד למוסיקאי (בו יושב עתה, משום מה, דווקא אנגלי ולא ישראלי). ושלישי שניבנה במיוחד על־ידי השר מאלרו עבור הצייר הישראלי המבוגר והמצויין מרדכי ארדון, אשר ישב בו כל ימי חייו. לאחר מכן, כך נקבע, יימסר אולפן זה אף הוא — לישראלים אחרים.

אלא שבהיות כל אלה תפוסים, רצו ה־פאריסאים שפרסבורגר ימצא בכל זאת אורח־חיים הראוי לאמן. „איננו רוצים שכל האמנים הטובים יסבלו אצלנו," הסביר פקיד משרד־החינוך, „אנחנו רוצים שלפחות לגבי חלק מן הגדולים יזכרו שהעיר פאריס עזרה — ולא רצחה."

ביום הנהיגה

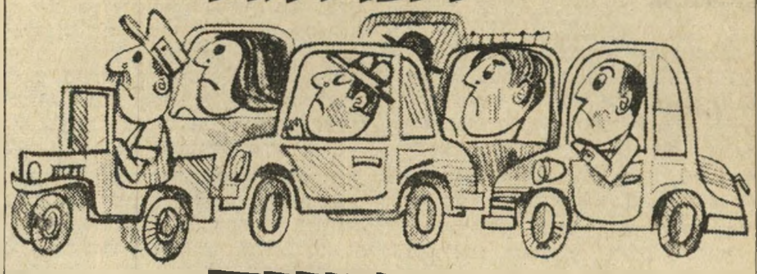

איננה מענגת־ השאר אותה

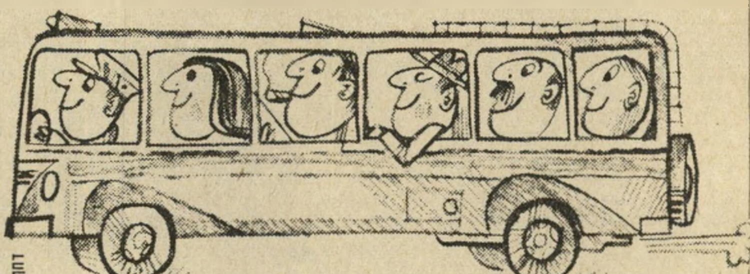

ל"אגד"

בית־ספר לנהיגה המרכזי
„שמחי"
מציע תנאים טובים ונוחים, שרות אדיב ומהיר ללימוד נהיגה בכל סוגי הרכב
לימוד תאוריה חנם.
מהשיעור הראשון לומדים במסלול הטסט. שיטת הלימוד מאפשרת לך לחסוך לפחות 40% מההוצאות.
חינם! פרוספקט מיוחד ללימוד חוקי התנועה.
התשלום: 20% במזומן והיתרה בתשלומים.
הקץ לבעיות רשיון הנהיגה
למד בבית־ספר לנהיגה „שמחי"
שנקר 63 חולון, טלפון 846333, אוטובוס 89, 92, 93.

חינם לכל דורש
ספר הברית החדשה, להשכלתך הכללית ולהכרת הדתות בעולם.
פנה לד.ת. 7089 ירושלים ותקבלו חינם לביתך

הורוסקופ

לא. הוא לא בוגד בך. הוא רק מעוצבן עד מוות. לכן כדאי ש־תוותרי השבוע. אחרת יהי החודש הבא, ממש גיהינום בבית. המסע שתיכננתם לא יתבטל, ואם יתבטל — תבוא במקומו הב־טחה קוסמת. תקריות בלתי־צפויות עלולות להסתיים בקטטה, בה תצא אתה וידך על התחתונה, היזהר.

★ ★ ★

עצבים חזקים! תזדקק להם השבוע. שב על אחוריך וחכה. מבחינה רומנטית — סתם שיג־רה. אל תהיה כפוי טו־בה לידידיך וקרוביך! תן להם את מבוקשם, אפילו אם זה יכביד עליך במיקצת. את, בת־שור, המתיני בסבלנות. המאורע לו ציפית — בוא יבוא. וכשיבוא תהפכי למאושרת. קצת מנוחה לא תזיק לך.

★ ★ ★

מתנה בלתי־צפוייה מ־אדם ממנו לא ציפית לשום דבר, תשמח אותך. גמול לאותו אדם כפי שמגיע לו.

גם אם בן־זוגך מת־רעם, הוא אוהב או־תך. פגישה מיקרית ובלתי חשובה לכאו־רה, תעורר בך רגשות נעימים ביותר. הידידות החדשה שנר־קמה בינך ובין מזל אריה תלך ותפרח.

★ ★ ★

המשיכי בדרך בה הת־חלת לפני שבועיים. שימרי על עצמך. אל תתפתי לאכול מאכל־ם משמינים. שימרי על דיאטה. את עוד תוכלי לקבל תפקיד בסרט. הי־זהרי מאדם מבוגר המ־נסה לפתות אותך. שימ־רי על קשרייך עם ה־צעירים. אתה, סרטן, המחכה השבוע לני־סים. הפסק לחכות — הם לא יבואו.

★ ★ ★

נצור לשונך! החיים והמות ביד הלשון. אתה חושב שעל־ידי פיטפוט תמצא־חן ב־עיני הזולת. אתה טו־עה. הם יחשבו אותך לסתם נודניק מתרב־רב. את לביאה, אל תיכנסי למריבה חד־שה. זה יכול לגרום למשהו קטלני לגביך. הרבי ביציאות ל־בילויים והתנהגי שם בחביבות לכולם.

★ ★ ★

מאורע מסעיר שאירע בחייך, עלול לגרום ל־שינויים מרחיקי־לכת ב־יותר. מאבק אותו הת־חלת ילך ויחריף. אל תוותר! אטום אוזניך מלשמוע דברי משמי־ציך. בסופו של חשבון אתה תהיה המנצח! בת־בתולה, מסע ארוך או־תו תיכננת, לא יצא לפועל. אך אל ייאוש. מסעות נוספים ומסעירים נראים באופק.

★ ★ ★

החמצת את ההזדמ־נות הגדולה האחרונה — נסי להתנהג, ולוא רק הפעם, בצורה קצת יותר אנושית. דיכאון קל לרווקות קשה לנשואות. מיש־הו יקר ייעלם. אף־על־פי־כן אתה עשוי למצוא את בת־הזוג האידיאלית בקרוב, הודות לחיפושיך ה־שבוע. את, בת־מאזניים, דאגי ליופייך.

★ ★ ★

שינוי, אותו ביצעת בעצמך, רק יוסיף לך. המשיכי לשמור על גיזרתך. הקפידי על ההתעמלות שאת מבצעת מדי יום ואל תיתפסי לעצלות. הרומן אותו את מנהלת עם ידיד מבוגר, ייפסק. במ־קומו צפויות לך הרפת־קות רומנטיות עם בני־גילך המקסימים. פנקי את חברייך. אתה, בן־עקרב, עומד בפני הח־לטה חשובה ביותר. שקול פעמיים לפני ש־אתה מחליט החלטה כל־שהי. אין הפירוש שעליך לנהוג בהססנות. איך אומרים, זהירות עוד לא הזיקה לאיש.

אל תהיה כפוי־טובה ואל תהיה ספקן: הכסף לו המתנת יבוא, ובקרוב. חתום על החוזה, למרות ש־תנאיו קשים, אך תוצ־אותיו העקיפות שוות את המאמץ. מריבה משפחתית קלה תסבך את ענייניך העיסקיים והאישיים. גם אם בן־זוגך מתרעם מדי פעם, הוא ממשיך לאהוב אותך ורק אותך. בן קשת, החורף עדיין לא חלף והלילות בעיקר עדיין קרירים. אל תשים עצמך כגיבור, לבש כיאות.

הפשרה שחלה ביחסיכם תימשך גם בשבוע המתקרב. אם תדע לשמור על שיווי מש־קלך, למרות הצרות ש־גורמת לך בת־זוגך, תו־כל להמשיך בחיים אידי־אליים עד זיקנה. התגבר על הפיתוי הבא בלבוש בחורה זרה. חכה, אל תמהר. שום־דבר לא יב־רח. כפי שאתה יודע, פרי המהירות היא חר־טה. בת־גדי, לך מצפה השבוע הפתעה לא־נור־מלית בשטח הכלכלי. אל תעקמי את ה־פרצוף, גם במישור הרומנטי קופידון לצידך.

★ ★ ★

בריאותך הלקוייה תלך ותשתפר. אבל אל תאמץ את עצמך יותר מדי. המחלה עלולה לחזור — והפ־עם ביתר חריפות. שימעי בקול בעלך ו־אל תבזבזי אפילו יום אחד. הפעם צפויים לך ימים קשים ביותר. לכן כדאי לך לחסוך. אפילו אם השימלה החדשה קורצת לך. אל תטיילי לבדך ב־לילות — אפילו אם אין את צעירה. ההססנות לא תעזור לך עליך להחליט אחת ולתמיד: כן או לא.

★ ★ ★

עשי כל מה שבן־זוגך מבקש ממך. הוא באמת לא דורש הרבה. אחרת הוא יברח ומציאה כמו־הו לא מוצאים בכל יום. **המשיכי לתת לו** חופש פעולה בשטח ה־רומנמטי, אפילו אם זה עולה לך בבריאות. אל **דאגה, הוא יחזור** אליך בסופו של דבר. אתה בן־דגים, הגזמת הש־בוע בהתנהגותך כלפי ידידיך. הם לא יס־כימו לסבול משגעונותיך זמן רב. לכל דבר יש גבול. בת־דגים, הוא באמת התכוון רק לטובתך בלי שום כוונות. היי אדיבה אליו.

סביון
סבון תמרוקים אקסקלוסיבי חדש מבית "יצהר".

סבון "סביון" החדש של יצהר, יעניק לך יום יום הרגשה נפלאה של רעננות נעימות וזוהר. לרוך, לנועם ולעדנה - "סביון" סבון התמרוקים המבושם בריח פרחים מעודן.

זה נהדר "סביון" של יצהר

העולם הזה

האם יפילו את נאצר?

היטוסו הרוסים מול צה"ל?

באיזה מטרות פוגעים?

וידוי חסר תקדים:

שוק המין של תל־אביב